

Úvod

Drahí kňazi, katechéti, rodičia,

práve ste otvorili metodiku, ktorú sme pre vás vytvorili s cieľom pomôcť vám v školskom roku 2026/27 približovať deťom, ako môžu rásť v čnostiach – návykoch v dobrom. Metodika rozvíja niektoré myšlienky z evanjelií, ktoré pripadajú na jednotlivé nedele.

Predpokladáme, že niektorí z vás ju budú používať hlavne kvôli príbehom k evanjeliám. Tie sú zaradené hneď pod komentárom, ktorý vám má pomôcť lepšie pochopiť súvislosti a má sa vám stať inšpiráciou, ako deťom tému vysvetliť. Tento rok sú hlavnými hrdinami príbehov tri deti (Klárka, Sofia a Oliver), ktoré sa ocitnú v neznámej krajine. Putujú po nej a takmer na každom kroku sa stretávajú s rôznymi úlohami a výzvami, ktoré sa im stávajú príležitosťou prejsť odvahu, statočnosť, usilovnosť, lásku, trpezlivosť, sebaovládanie, tvorivosť a mnoho ďalších čností.

Po príbehu nasleduje návrh aktivity a na záver je vždy zaradený návrh modlitby. Každé z detí by malo mať možnosť formulovať svoju modlitbu, ak bude chcieť, bez toho, aby k tomu bolo zároveň nútené.

Jednotlivé aktivity a modlitby sú koncipované ako návrhy. Prosíme, aby ste k nim podľa toho pristupovali. **Prianím by nám bolo, aby vám pomohli uchopiť Božie slovo takým spôsobom, že bude pre deti zrozumiteľné.** Zároveň nám je však jasné, že naše rodiny, farnosti a spoločenstvá majú rôzne východiskové podmienky, odlišné požiadavky a predstavy. Sme presvedčení o tom, že práve vy ste najväčším a najlepším odborníkom na svoju vlastnú skupinku detí a práve vy viete najlepšie, čo a ako vaša skupinka potrebuje počuť. **Preto si neváhajte návrhy k jednotlivým nedeliam upravovať, brať si z nich len to, čo potrebujete, alebo si pokojne vymyslieť niečo vlastné.** Ak pracujete s malými deťmi, môžete im pripravené príbehy prerozprávať len v niekoľkých vetách. Ak sa venujete starším, môžete si s nimi pokojne namiesto príbehov čítať evanjeliá na danú nedeľu. V neposlednom rade tiež môžete ktorúkoľvek časť metodiky použiť aj kedykoľvek inokedy než v danú nedeľu. Témy síce súvisia s evanjeliami, ale posolstvá, ktoré nesú, sú platné stále.

Ku každému stretnutiu je priradený jeden sprievodný obrázok, ktorý si môžete vytlačiť.

Domnievame sa, že táto metodika obsahuje mnoho výziev na to, aby sme sa stávali lepšími ľuďmi, ktoré sú určené nielen deťom, ale aj dospelým. Budeme radi, ak bude pre vás materiálom, ktorý vám zjednoduší prípravu na katechézy pre deti, na náboženstvo alebo do spoločenstva, ale vďaka ktorému sa aj vy stanete o niečo lepšími ľuďmi. Ak vy nebudete chcieť meniť sami seba, nebudú sa meniť ani deti. Veď sme im všetci vzorom – každou minútou, ktorú im venujeme. Bez autentického vzťahu s Bohom a vedomia, že sme na svojej jedinečnej ceste, nemôžeme sprevádzať ani deti na ich ceste do neba.

S prianím všetkého dobrého

Diecézny katechetický úrad Bratislavskej arcidiecézy

a Centrum pre katechézu Olomouc

1. Kamarátstvo

Tvorím pekné vzťahy s druhými ľuďmi.

6. september 2026, 23. nedeľa v cezročnom období

Mt 18, 20: „Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“

Celé evanjelium: Mt 18, 21–35

Cieľ stretnutia

Dieťa si uvedomuje význam kamarátstva. V modlitbe vyjadruje vďačnosť za svojich kamarátov.

Komentár

Človek je tvor vzťahový. Bez funkčných vzťahov s druhými ľuďmi nie je možné žiť. Vytváranie blízkych vzťahov, ktoré presahujú blízke rodinné väzby, je jednou z výziev, ktoré bezpochyby do sveta detí patria. Ježišovi záleží na našich vzťahoch a pozýva nás k tomu, aby sme na nich pracovali, aby sme sa spoločne stretávali, pomáhali si a modlili sa spolu.

Sprievodný predmet alebo obrázok: les

Príbeh

Kde to sme?

Klára sedela za stolom so sklonenou hlavou a sústredila sa na príklad v učebnici. Dokončovala domácu úlohu z matematiky. Vôbec sa jej do nej nechcelo, ale dala si predsavzatie, že si každý deň najskôr dorobí domáce úlohy, a až potom si pôjde hrať. Večer je totiž unavená a dorábanie domácich úloh je pre ňu oveľa náročnejšie. Niekoľkokrát na ne dokonca úplne zabudla a druhý deň v škole jej to bolo ľúto. Sotva napísala poslednú číslicu, počula z okna: „Klááárkááá, už to máš hotové? Čakáme na teba!“ Boli to jej kamaráti, dvojčiky Oliver a Sofia, ktorí bývajú v protiľahlom dome. Stáli pod oknom a nemohli sa dočkať, až za nimi Klárka príde. Poznajú sa už od malička, pretože ich rodičia sú priatelia. Trávia spolu čas skoro každý deň, väčšinou na jednej zo záhrad pri ich domoch. Niekedy tiež chodia von za mesto do lesa alebo na lúku. Nikdy nič nevyviedli. Rodičia vedia, že im môžu dôverovať a neboja sa o nich.

„Už bežím!“ zavolala na nich Klárka z okna svojej izby. Prezliekla sa do obnosených teplákov a mikiny, obula tenisky a vybehla von za kamarátmi. Na schodoch medzi hlavnými dverami a príjazdovou cestou k domu si ešte pomyslela, ako je rada, že už má hotové domáce úlohy a môže pre dnešok všetko pustiť z hlavy. Bolo pre ňu náročné si na to zvyknúť, ale teraz už s tým nemá vôbec žiadny problém.

„Baby, ja by som dnes podnikol nejaký výlet!“ navrhol natešene Oliver, sotva k nim Klárka dobehla. „Viem o jednom mieste, na ktorom sme ešte neboli. Je síce trochu ďalej, ale dnes máme dosť času, takže sa určite stihneme vrátiť do večere.“ Baby nadšene zažmurkali. „No jasné, tak ideme!“

vykriekli skoro jednohlasne. Všetci sa teda vydali smerom, ktorým Oli ukázal. Došli k malému lesíku, v ktorom sa radi občas hrali na schovávačku. Tentokrát sa v ňom ale nezastavili, ale pokračovali až na jeho druhý koniec. Tam to ešte nepoznali, pretože lesík bol dosť zarastený a nikdy sa im nechcelo predierať sa húštinou. Boli trochu poškriabaní, pretože narazili na malinčie, ale nevadilo im to. Zarastená cesta zrazu záhadne skončila pri živom plote. Ten ale vyzeral, ako by ho niekto pravidelne zastrihával. Čo pôsobilo v húštine na konci lesa zvlášť. Deti sa tým ale nenechali rozhodnúť. Roztiahli dva upravené kríky od seba a preskočili na druhú stranu do neznámej záhrady. Nestačili sa v nej ale ani porozhliadať. Akonáhle sa za nimi živý plot zavrel, zachvela sa pod nimi zem, podlomili sa im nohy a všetci traja sa zrazu začali kamsi prepadať. „Ááá!“ kričali zdesene. Netušili, čo sa deje.

Keď sa všetko upokojilo a oni sa trochu spamätali, zistili, že ležia v hromade lístia blízko neznámeho potoka. Opatrne sa obzerali. Postupne si začali vo svojom blízkom okolí všímať trochu zvlášť veci. Neboli si istí, či ich neklame zrak. Najviac ich zaujala fialová voda v potoku, stromy s listami veľkými ako hlava a sýto ružové kvety, ktoré vyzerali, ako by mali tváre. „Páni! Vôbec netuším, kde sme,“ vydal zo seba Oli. „Chcem vám ale, baby, povedať, že s vami sa nebojím. Nech sme kdekôľvek, spolu to tu zvládneme a dostaneme sa v zdraví domov. Viem, že sa na naše kamarátstvo môžem spoľahnúť.“

Ako trávite čas vonku?

Kde sa stretávate s kamarátmi?

Chodíte do lesa?

Ako sa podľa vás prejavuje kamarátstvo?

Návrh aktivity

Hra „Na predstavovanie“

Deti aj s katechétom stoja v priestore. Na daný pokyn sa otočia k tomu, kto je im najbližšie, a navzájom sa jeden druhému predstavia, t. j. podajú si ruky a povedia si: „Ahoj, ja som XY.“ V tej chvíli už si svoje mená vymenili a odchádzajú už s menom toho druhého. Potom idú k ďalšiemu a opäť sa predstavia, už svojím novým menom, a po predstavení odchádzajú opäť s ďalším novým menom atď. Katechéta hru po určitej dobe ukončí. Sadnú si do kruhu a každý nahlási, s akým menom skončil. Často sa stane, že niektoré meno úplne zmizne, iné sa strojnásobí atď.

Ak hru hráme v skupinke detí, kde sa už všetci poznajú, môžu si na začiatok hry vymyslieť prezývky. Po hre môže nasledovať rozhovor o kamarátstve alebo o tom, ako sa deti pri hre cítili, a tiež o tom, že nemáme na svojich kamarátov zabúdať (ak nejaké meno pri hre zmizlo) a máme k sebe byť navzájom pozorní. Ak by bola pre vašu skupinku detí táto hra príliš zložitá, môžete si namiesto nej spoločne namaľovať obrázok na veľký papier, na ktorom budete všetci pohromade a budete sa držať za ruky. Spoločne nájdete u každého dieťaťa niečo, čím je špeciálne a odlišuje sa od ostatných. Nezabudnite to k jeho portréту nakresliť.

Návrh modlitby

Modlitba je v kruhu, držia sa za ruky, stoja. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že si náš priateľ. Ty na nás nikdy nezabudneš, poznáš naše trápenia a túžby.“ (Nasleduje chvíľa ticha na vyslovenie osobných prosieb.) „Ďakujeme Ti za dar kamarátstva a zverujeme pod tvoju ochranu našich kamarátov.“

Deti teraz môžu hovoriť mená svojich kamarátov. „Prosíme Ťa za kamarátov, ktorí Ťa nepoznajú. Daj sa im, prosím, spoznať, Pane Ježišu.“ Končíme spoločným pozdravom priateľstva – katechéta stisne ruku susednému dieťaťu, to odovzdá pozdrav ďalej, až sa pozdrav/stisk ruky vráti katechétovi z druhej strany kruhu. Všetci potom zakončia spoločným: „Amen!“ a potrasením si spojenými rukami. Na záver si deti vylosujú vopred pripravené lístočky s menami. Čie meno si vylosovali, za toho sa budú v týždni modliť. Vysvetlíme deťom, že stačí strelná modlitba. Môžeme to urobiť ako tajné losovanie a na ďalšom stretnutí deti hádajú, kto sa za koho modlil.

Pomôcky:

2. Velkorysosť

Odpúšťam druhým, pretože Ježiš mi tiež odpúšťa.

13. september 2026, 24. nedeľa v cezročnom období

Mt 18, 21–22: „Pane, koľkokrát mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Najviac sedemkrát?“ Ježiš mu odpovedal: „Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiatsedem ráz.“

Celé evanjelium: Mt 18, 21–35

Cieľ stretnutia

Dieťa poznáva dôležitosť odpustenia a vyjadruje svoju túžbu odpúšťať druhým.

Komentár:

Dôležitosť i význam odpustenia nie je neznámy nikomu, kto sa snaží žiť podľa kresťanských zásad. Aj malé dieťa sa ocitá v mnohých situáciách, kedy sa môže s výzvou odpustenia stretnúť. Poskytnime mu v takých chvíľach priestor na prejavenie jeho emócií, neznevažujme ich a pomôžme mu sile odpustenia porozumieť, či už je na strane toho, kto odpúšťa, alebo toho, kto na neho čaká. Pre dieťa môže byť významná aj udalosť, ktorá sa dospelému zdá byť malicherná. Môže potrebovať čas, aby dokázalo odpustiť napríklad zničenú hračku.

Sprievodný predmet alebo obrázok: ponožky

Príbeh

Špinavé ponožky

Keď sa poriadne porozhliadali a osmelili sa, vstali z mäkkej listovej periny a išli sa pozrieť k vode. Pod fialovou hladinou sa miešali žlté-zelené rybky. Chvíľu ich pozorovali. Odkiaľ potok asi tečie? A kam? Nemali tušenia. Pozdĺž potoka ale viedla vyšliapaná cesta. Rozhodli sa, že po nej pôjdu.

Cesta po chvíli začala byť mierne rozbahnená. „Pozor, nech sa nezašpiníte,“ varovala Klárka, ktorá razila cestu ako prvá. Museli dávať naozaj veľký pozor na nohy. Snažili sa stúpať na kamene, ktoré im poskytovali stabilitu. Za Klárkou išiel Oliver a posledná Sofia. „Do hája!“ ozvalo sa zrazu. Klárka s Oliverom sa otočili na Sofiu, ktorá stála jednou nohou po členok v bahne. Oli hneď zareagoval, podal jej ruku a pomohol jej z toho nešťastia von. Sadli si na trávku, aby si Sofia mohla nohu trochu očistiť. Zložila si topánku aj ponožku.

„Sofia!“ vykrikoval zrazu Oliver. „Ty máš na sebe moje obľúbené ponožky! Veď som ti predsa hovoril, že nemám rád, keď si ich požičiavaš von.“ Oli a Sofi totiž dostali na Vianoce farebné ponožky a občas si ich medzi sebou striedali. Oliver ale nemal rád, keď si ich Sofia brala von, pretože sa bál, aby sa nepoškodili. Sofi previnilo sklopila oči a pošepla: „Prepáč.“ Oliver sčervenal a niekoľkokrát sa hlboko

nadýchol. Snažil sa svoj hnev prekonať. Po chvíli sa usmial a povedal: „Nechcem sa s tebou teraz hádať. Odpúšťam ti to.“ A potom sestru objal. Obom sa uľavilo.

Nosíte farebné ponožky?

Stalo sa vám niekedy, že ste sa vonku zašpinili?

Požičiavate si niečo so súrodencami?

Kto v príbehu prejavil veľkorysosť a ako?

Návrh aktivity

Rozdelíme deti do skupín po dvoch až štyroch. Vopred si pripravíme „problémy“, ktoré majú skupinky vyriešiť. Napríklad:

- Kamarát sa chváli ostatným, že našiel jaštericu, ale to ja som ju videl ako prvý.
- Kamarát si požičal knižku a nevracia ju.
- Požičal si niekomu autíčko a ono spadlo na zem.

Deti si vyberú/vymyslia tému a majú chvíľu na to, aby sa spolu dohodli, ako túto situáciu zahrajú, a tiež, ako ju vyriešia. Scénka nemusí dopadnúť dobre. Na záver sa s deťmi rozprávame o tom, ako sa cítil poškodený a ako ten, kto niečo pokazil.

Dala sa situácia vyriešiť inak? Ako to robíte doma? A ako s kamarátmi? Je dobré druhým odpúšťať? A prečo áno? A odpúšťa tiež niekto nám? (Rodičia, súrodenci, kamaráti, pani učiteľka...) Potom si vezmeme tabuľu na kriedy alebo mazacu fixku a nakreslíme na ňu za každý konflikt, o ktorom sme sa bavili, šmuhu. (Ak sú v skupinke iba príliš malé deti, pre ktoré by hranie scénok bolo náročné, môžeme preskočiť rovno sem a nechať ich, nech šmuhy kreslia ony).

Necháme niektoré z detí, aby všetky šmuhy zmazalo a vysvetlíme deťom, že takto funguje Božie odpustenie – Boh všetky naše hriechy zmyje.

Návrh modlitby

Ak je skupina zrelá a dobre sa pozná, môžu si deti v kruhu navzájom povedať, čo ich mrzí, že si navzájom urobili. Inak pred modlitbou napíšu na lístok jednu prosbu za odpustenie. Aby bola zachovaná anonymita, nemusí byť táto prosba konkrétna. Napr.: „Pane Ježišu, prosím Ťa, odpusť mi, že som niečo sľúbila a nesplnila. Odpusť mi, prosím, Pane, že som nepomohol doma, aj keď to bola moja povinnosť.“ Lístočky so začiatkom modlitby (prosím, odpusť mi...) môžeme pripraviť vopred, aby sme urýchlili písanie.

Deti sedia pri stole, uprostred sú lístky, každý si jeden vylosuje a necháme chvíľu na tiché prečítanie. Potom zapálime sviečku a katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že nás máš tak rád, že si za nás položil svoj život. Ďakujeme Ti, že nám odpúšťaš naše viny.“ (Chvíľa ticha na uvedomenie si svojich vín.) „Prosíme Ťa, Pane, nech dokážeme byť ako Ty, nech tým, čo nám niečo urobia, vieme odpustiť.“ Nasleduje postupné čítanie prosieb na lístočkoch. Lístočky môžeme na záver modlitby spáliť. Po prečítaní a spálení sa pomodlíme Otčenáš. S malými deťmi si môžeme len poslať dokola sviečku.

Pomôcky

- tabuľa a kriedy alebo mazacia fixka
- handrička
- lístočky na prosby za odpustenie
- sviečka
- zápalky
- prípadne nádoba na pálenie lístočkov

3. Ochota

Rád robím to, na čo ma pozve Ježiš.

20. september 2026, 25. nedeľa v cezročnom období

Mt 20, 2: Zjednal sa s robotníkmi na denári za deň a poslal ich do svojej vinice.

Celé evanjelium: Mt 20, 1–16a

Cieľ stretnutia

Dieťa si uvedomuje, že Ježiš ho pozýva k dobrým veciam. Dokáže uviesť príklady, ako s Ježišom môže v rámci svojich možností spolupracovať.

Komentár

V evanjeliu pán posielal robotníkov do svojej vinice. V príbehu deti ochotne pomáhajú starej panej. Všetci vieme, že je dôležité vedieť prekonávať svoju lenivosť, či sa nám to darí, alebo nie. Pre deti to môže byť veľmi náročné. Povzbudzujeme ich k tomu, aby sa ochotne nasadzovali pre druhých, aj keď sa im práve nechce. Vysvetľujeme im v konkrétnych situáciách, prečo je to dôležité, a pomáhajme im chápať ich pocity. V neposlednom rade s nimi môžeme hovoriť o ochote nasledovať Ježiša a robiť to, na čo nás pozýva.

Sprievodný predmet alebo obrázok: drevený domček alebo chalúpka na hranie

Príbeh

Chalupa starej panej

Keď si Sofi utrela bahno z topánky, alebo aspoň to, čo utrieť šlo, pokračovali v ceste. Tá ich doviedla k malému drevenému domčeku. Dymilo sa z komína, takže určite bol niekto doma. Než stihli zaklopať na dvere, otvorila im drobná usmievavá pani. Zaiskrili jej oči, ako by vedela, že deti dnes prídu, a hneď ich pozvala dovnútra. „Dobrý deň,“ pozdravili deti nespomene. Než sa stihli posadiť za masívny dubový stôl, Klárke napadlo, že by mohli milej panej nejako poslúžiť. „Nechceli by ste s niečím pomôcť?“ opýtala sa. „Ale áno, budem veľmi rada,“ odvetila starinka.

Pomohli jej teda do izby nanosiť drevo na kúrenie a pripraviť na stôl. Pani im potom ohriala teplú zemiakovú polievku, ktorú s chuťou zjedli, pretože im poriadne vyhladlo. Keď dojedli, pani, ako by vedela, čo sa im udialo, začala rozprávať: „Máte pred sebou dlhú cestu. Z našej krajiny sa len tak domov nedostanete. Nemôžem vám povedať, čo všetko vás čaká, ale bude to veľké dobrodružstvo. Hlavne sa nebojte, pomáhajte si a snažte sa byť tou najlepšou verziou seba samých.“ Deti si neboli isté, či rozumejú, ale ani sa nestihli na nič opýtať, pretože pani hneď pokračovala: „Nemusíte sa báť, že by vás hľadali rodičia. Vo vašom svete sa totiž zastavil čas. Môžete u mňa zostať, ako dlho chcete. Až budete chcieť ísť ďalej, pokračujte po chodníku pozdĺž potoka a potom cez lávku.“ Deti sa na seba pozreli. Chvíľu bolo ticho a Sofia potom ticho povedala: „Tak my by sme teda išli.“ Oli a Klárka prikývli. Pani ich teda vyprevadila

ku vchodu. Pri lúčení dodala: „Keby ste potrebovali, môžete sa vrátiť.“ Deti prikývli, poďakovali a vydali sa na ďalšiu cestu.

Chodíte radi na návštevy?

Ktorú polievku máte radi?

Ste zvyknutí pomáhať druhým ľuďom?

Komu ste naposledy pomohli?

Návrh aktivity

Katechéta s deťmi vedie rozhovor o ochote pomáhať druhým ľuďom, môže využiť nasledujúce otázky:

- Prečo si myslíte, že je potrebné druhým ľuďom pomáhať?
- S čím pomáhate ochotne a radi? Prečo?
- S čím sa vám naopak pomáhať nechce?
- S čím vám ochotne pomáhajú mama, otec, súrodenci? Deti si sadnú k stolu a na spoločný list vypíšu nápady na dobré skutky, ktoré môžu každodenne vykonávať. Menšie deti môžu nejaký dobrý skutok spoločne nakresliť.

Návrh modlitby

Všetci sedia v kruhu, uprostred je vytvorený plagát. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že si nám dal jedného druhého. Ďakujeme Ti, že si bol ochotný ísť kvôli každému z nás až na kríž. Ty si povedal, že si v každom z nás. Daj nám, prosím, vnímavé srdce a ochotné ruky pre pomoc druhým. Daj, nech si všimame ľudí okolo nás a sme pohotoví im pomôcť. Pane, daj, nech vieme...“ a doplní vetu nejakým dobrým skutkom: ... deti si posielajú plagát a postupne čítajú nápady na dobré skutky. Napr.: „Pane, daj nech vidíme opustených ľudí okolo nás. Pane Bože, daj, nech sa nehanbíme pomôcť starým ľuďom s ťažkou taškou...“ atď. Na záver sa spoločne pomodlíme modlitbu Sláva Otcu.

Pomôcky

- veľký formát papiera (podľa počtu detí)
- fixky
- pastelky

4. Usilovnosť

Idem za svojím cieľom, aj keď sa mi nechce.

27. september 2026, 26. nedeľa v cezročnom období

Mt 21, 29: Ale on odpovedal: "Nechce sa mi." No potom to oľutoval a šiel.

Celé evanjelium: Mt 21, 28–32

Cieľ stretnutia Dieťa chápe dôležitosť usilovnosti. Formuluje predsavzatie, v čom konkrétne bude vo svojom živote usilovné.

Komentár

V tomto stretnutí môžeme plynule nadviazať na myšlienky z predchádzajúceho stretnutia. Usilovnosť je pre deti veľmi dobre zrozumiteľná čnosť. Iste dokážu vymenovať mnoho aktivít zo svojho života, v ktorých je treba usilovnosť prejsť, aby sa v danej aktivite mohli zdokonaľovať. Veľkú úlohu tu opäť hrá výzva k prekonaniu lenivosti, ktoré spolu so synmi z evanjelia občas čelí každý z nás.

Sprievodný predmet alebo obrázok: lávka z dreviek (drevené stavebnice)

Príbeh

Úzka lávka

Po slabej polhodinke uvideli v dialke pred sebou lávku cez potok. Nejak sa im ale nezdala. A čím viac sa blížili, tým väčšiu mali obavu, že to pre nich bude ťažko zdolateľná prekážka. Lávka bola totiž užšia než kladina, po ktorej chodili v hodinách telocviku. Klárka sa na ňu pokúsila postaviť, ale po pár sekundách stratila rovnováhu. Deti sa bezradne pozerali striedavo na seba navzájom a na lávku. Nevedeli, čo majú robiť.

Po chvíli Olivera napadlo: „Možno by sme sa mohli vrátiť k tej dobrej panej a poradiť sa s ňou. Trebárs sa dá cez potok prejsť aj inde. Preplávať ho bohužiaľ nemôžeme, je tu príliš vysoký breh a nevyhli by sme potom späť hore.“ Vrátili sa teda do domčeka k panej. Tá im ponúkla, nech u nej zostanú cez noc a oddýchnu si. „Mám tu kus dreva, ktorý je rovnako úzky ako lávka. Zajtra si na ňom môžete prechádzanie natrénovať.“ Deti sa teda vyspali na matracoch na pôde. Boli veľmi unavené, takže všetky zaspali, len čo sa ich hlavy dotkli vankúša. Druhý deň sa pokúšali zdokonaľiť v prechádzaní cez tenké drevo. Najskôr im to vôbec nešlo, ale čím dlhšie to skúšali, tým to bolo lepšie. Po niekoľkých hodinách už dokázali všetci traja drevo prejsť úplne bez problémov. Rozlúčili sa teda so starou paňou, poďakovali jej za poskytnuté útočisko aj za pomoc a vyrazili späť k úzkej lávke. Všetkým trom sa ju podarilo prejsť. Mali z toho veľkú radosť a tešili sa, aké ďalšie dobrodružstvá ich na ich ceste stretnú.

Cvičíte radi?

Chodili ste niekedy po úzkej kladine?

Darí sa vám byť v niečom usilovní?

Učíte sa nejakú zručnosť – hrať na hudobný nástroj, kresliť, tancovať...?

Návrh aktivity

- Nadviažeme na rozhovor po príbehu.
- Na čo musíte trénovať?
- Čo je to tá usilovnosť?
- Viete, o ktorom živočíchovi sa hovorí, že je usilovný?

Ukážeme deťom obrázok včely, ktorý pri tejto hodine vystavíme na viditeľné miesto. Nasleduje rozhovor o tom, čo deti robia, keď sa potrebujú niečo nové naučiť. Potom učebňu prestaviame na javisko a hľadisko (dáme stoličky do niekoľkých radov), a kto bude mať chuť a odvahu, predvedie ostatným, čo sa vďaka tréningu naučil: zahrá na nástroj, prednesie báseň, zaspieva pieseň, zacvičí zostavu, predvedie kúsky s loptou atď. Každé vystúpenie povzbudíme potleskom. Deti si môžu po predchádzajúcej dohode na stretnutie priniesť hudobné nástroje a iné pomôcky, alebo môžu predvádzať pantomímu, aby ostatní mohli hádať.

Návrh modlitby

Sedíme v kruhu na „javisku“ a uprostred sú pomôcky, ktoré deti používali pri svojich vystúpeniach alebo sviečka. Katechéta sa modlí: „Duchu Svätý, ďakujeme Ti za dar umenia/kreativity. Ďakujeme Ti za talenty, ktoré si každému z nás dal. Ďakujeme Ti, že ich môžeme objavovať, rozvíjať a cvičiť a prosíme Ťa za tie deti, ktoré to robiť nemôžu.“ Deti si posielajú po kruhu obrázok včely. Kto ho má, môže Bohu poďakovať za svoj talent. Napr.: „Pane, ďakujem Ti za to, že mi ide futbal a že môžem chodiť na tréningy.“ Modlitbu zakončíme modlitbou Sláva Otcu.

Pomôcky

- obrázok včely
- pomôcky, ktoré si deti prinesú

5. Odvaha

S Ježišom prekonávam svoj strach.

4. október 2026, 27. nedeľa v cezročnom období

Mt 21, 42: „Kameň, ktorý stavitelia zavrhlí, stal sa kameňom uholným.“

Celé evanjelium: Mt 21, 33–43

Cieľ stretnutia

Dieťa vie, čo je odvaha. Dokáže vymenovať situácie zo svojho života, v ktorých môže odvahu prejať, a v modlitbe prosí Ježiša, aby mu pomáhal byť odvážnym.

Komentár

Služobníci aj syn odvážne vykročili do vinice aj napriek riziku nepríjemného stretu s vinármi. Aj keď naše deti tak nebezpečná situácia snád' nestretne, prežívajú mnoho chvíľ, v ktorých potrebujú povzbudiť k tomu, aby prejavili odvahu. Často ide o situácie, ktoré sú pre nás triviálne, a ani si neuvedomujeme, ako veľmi môžu byť pre dieťa stresujúce. Môže ísť o moment, keď mu bude niekto brať jeho hračku, keď bude unavené, keď nedostane niečo, čo by veľmi chcelo... Neznevažujme emócie detí, prijímajme ich strach a sprevádzajme ich na ceste k tomu, aby ho prekonali. Učme ich, že Ježiš je stále s nimi a neopúšťa ich. Nikdy nie sú samy.

Sprievodný predmet alebo obrázok: baterka

Príbeh

Temná jaskyňa

Cesta ich doviedla až k čudnej skale. Už z diaľky na nich nepôsobila dobre. Bola tmavšia než skaly, ktoré poznali zo svojho sveta. Kameň bol sfarbený skoro do čierne. Cesta sa zužovala a viedla tesne okolo skalnej steny. Z druhej strany ju lemovali trnité kríky. Zrazu sa pred nimi otvoril vchod do jaskyne. Nad vstupom do vnútra skaly bol do kameňa vytesaný kostrbatý nápis: CESTA VEDIE TADIALTO.

Klárka, Oliver a Sofia sa na seba pozreli. Hneď im bolo jasné, že všetci traja myslia na to isté. „Tiež sa bojíte, že?“ zašepkala Sofi. Klárka s Olim prikývli. „Nedalo by sa to nejako obísť?“ premýšľal Oliver. „Neriešme to. Ak je tu napísané, že cesta vedie tade, nemá zmysel pokúšať sa jaskyňu obchádzať. Zvládneme to. Mimochodom, všimli ste si, že je tu baterka?“ povzbudila celú skupinu Klárka. Siahla do výklenku pri vchode do skaly, v ktorom našla staršiu, ale veľkú baterku, a rozsvietila ju. Kruh svetla ožiariť prvých pár metrov jaskyne. Nebolo v nej vidieť nič zlovestné. Proste skala zvnútra. Chytili sa za ruky. Klárka išla prvá a svietila na cestu. Našlapovali pomaly a opatrne, aby nezakopli. O chvíľu sa pred nimi objavil lúč svetla. Boli na konci. Zrýchlili krok. Keď opäť vybehli na denné svetlo, všetci traja mali úsmev na tvári. „Môžete mi povedať, prečo sme sa tak báli? Veď to nič nebolo!“ radovala sa Sofia. Jej kamaráti súhlasili. Boli na seba hrdí, že aj napriek počiatočnému zaváhaniu prejavili odvahu a svoj strach prekonali.

Boli ste niekedy v jaskyni?

Bojíte sa niečoho?

Podarilo sa vám niekedy prejsť odvahu?

Kto je podľa vás odvážny?

Návrh aktivity

Podľa svojich možností pripravíme pre deti cestu odvahy. Vonku po sviečkach, v budove na povalu, do pivnice, dôjsť sám do kostola. Ak je ešte svetlo, zaviažeme deťom oči a len prvý/katechéta vidí, nesmie hovoriť a vedie ostatných na určené miesto. Na mieste sú pre deti obrázky k danému týždňu. Na záver vedíme rozhovor o pocitoch z cesty. O tom, čo je odvaha. O ľuďoch okolo nás, ktorí sú odvážni. Môžeme poukázať nielen na hrdinské činy, ale aj na odvahu všedného dňa, napríklad situáciu, v ktorej sa zastanú kamaráta. Ak nie je možné takú aktivitu pripraviť, môžeme všetkým deťom zaviazať oči, nechať ich, aby sa chytili za ruky do „hada“ a vodiť ich po miestnosti alebo vonku. Po skončení aktivity sa ich opäť opýtame, ako sa cítili, čo im bolo nepríjemné a či mali z niečoho strach.

Návrh modlitby

Sedíme v kruhu okolo stola, uprostred je sviečka. „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že si mal odvahu prísť na tento svet, že si mal odvahu podstúpiť muky kríža, a že keď si odvahu strácal, obrátil si sa k svojmu Otcovi. Prosíme Ťa, nech aj my sme odvážni, nech vieme, že na to nie sme sami a že sa k Tebe môžeme kedykoľvek obrátiť. Ďakujeme Ti, že si nám dal ako vzor našich patrónov, a prosím, nech aj my prejavíme odvahu, keď je to potrebné.“ Nasleduje príhovor k patrónom detí. Začneme k Panne Márii, stačí len: „Panna Mária – oroduj za nás. Svätý Václav – oroduj za nás...“ Do príhovorov môžeme tiež zahrnúť patróna farnosti, prípadne diecézy.

Pomôcky

- podľa zvolenej cesty sviečky v pohároch
- jedna sviečka
- zápalky
- šatka pre každé dieťa
- obrázky na daný týždeň

6. Radosť

Prežívam ju spolu s Ježišom.

11. október 2026, 28. nedeľa v cezročnom období

Mt 22, 14: „Mnoho je totiž povolaných, ale málo vyvolených.“

Celé evanjelium: Mt 22, 1–14

Cieľ stretnutia

Dieťa rozlišuje vo svojom živote situácie, kedy prežíva hlbokú radosť. V modlitbe ďakuje Ježišovi za to, čo jeho radosť spôsobuje. Komentár Ježiš nám ponúka oveľa väčšiu a hlbšiu radosť, než nám dokáže ponúknuť tento svet. Dokážeme ju prijať? Prídeme na jeho hostinu? A prídu na ňu raz aj deti? Môžeme ich aspoň kúsok cesty sprevádzať, keď im budeme pomáhať hľadať veci, ktoré majú skutočnú hodnotu a hneď tak nevyprechajú. Tie, ktoré pôsobia opravdivú a nepominuteľnú radosť. Sú to najmä vzťahy, či už máme na mysli vzťah k nebeskému Otcovi, alebo k druhým ľuďom.

Sprievodný predmet alebo obrázok: kvetina

Príbeh

Táto krajina je tak krásna!

Kúsok za jaskyňou sa pred deťmi otvorila široká lúka. Mierne sa zvažovala dole a končila pri jazere, po oboch stranách ju uzatváral les. Vyšlo slnko a bolo príjemne teplo. Bol to nádherný pohľad. Lúka bola posiatá pestrofarebnými kvetmi a tráva bola vysoká tak akurát. Deti stáli asi päť minút ako onemené a kochali sa tou nádherou. „To je paráda!“ radoval sa Oliver. „A viete, čo je na tom najlepšie? Že je to úplne obyčajná lúka. Nie je tu nič čarovné, neobvyklé, špeciálne. Podobné lúky máme predsa aj u nás doma. Ale nikdy som si nevšimol, aké sú také obyčajné miesta nádherné.“ Všetky deti sa radostne rozbehli z mierneho kopca dole. Občas zastavili a prezerali si nádherné kvety a hmyz. Niekoľko rozdielov oproti lúkam, ktoré poznali, predsa len našli. Kvety aj zvieratá boli väčšie a farebnejšie. Našli napríklad lienku, ktorá bola veľká ako ich dlaň. Keď Oliver, Klárka a Sofia zišli až k jazeru, na chvíľu si ľahli do trávy a zdriemli si. Potom pokračovali v ceste cez les, v ktorom si nazbierali maliny a černice, aby zahnali hlad. Premýšľali o pocitoch, ktoré v nich návšteva lúky vyvolala. Mali obrovskú radosť, že sa dokázali pozrieť na svet trochu inými očami.

Chodíte radi do prírody?

Máte nejaké obľúbené miesto?

Čo vám zaručene urobí radosť?

Dokážete niekomu urobiť radosť? Ako?

Návrh aktivity

Cesta všímavosti Variant vonku: Deti majú vonku pripravenú známu cestu – obídu školu, faru, kostol. Cestou si majú čo najviac všímať prírodných krás – toho, čo Boh stvoril. Môžu ísť spoločne alebo jeden po druhom. Cestou nerozprávajú. Keď prídu späť do učebne, napíšu na papier, čo všetko videli.

Variant dovnútra: Máme pripravené obrázky rôznych prírodných krás. Obrázky sú rozmiestnené po budove mimo učebne, alebo ak to nie je možné, pripravíme namiesto cesty „kimovku“: obrázky sú na jednom stole prikryté šatkou tak, aby ich deti nevideli. Na určitý čas (minútu) obrázky odkryjeme, potom znovu zakryjeme a deti píšú, čo všetko si zapamätali. Na záver si povieme, čo kto videl a čoho si všimol. Deti si potom vyberú obrázok nejakej krásy, ktorý je im blízky – máme ich pripravených viac, než je detí, aby si vybralo každé dieťa.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole, uprostred je Biblia – kniha, v ktorej sa píše o Božom stvorení. Katechéta sa modlí: „Pane Bože, ďakujeme Ti za krásu Tvojho stvorenia. Ďakujeme Ti, ako krásne si tento svet vymyslel a stvoril.“ Deti sa postupne po kruhu pridávajú v modlitbe vďaky za tú krásu, ktorej obrázok držia v ruke. Napr.: „Ďakujem Ti, Pane Bože, za nádherné západy slnka. Vďaka Ti, Pane, za dar vody, ktorú potrebujeme a v ktorej sa dá plávať“ atď. Keď povedia svoju modlitbu, položia obrázok na stôl k Biblii.

Pomôcky

- obrázky prírodných krás
- špendlíky alebo lepky na ich upevnenie
- Biblia, šatka – podľa zvolenej varianty

7. Múdrost'

Chcem vidieť svet tak, ako ho vidí Ježiš.

18. október 2026, 29. nedeľa v cezročnom období

Mt 22, 16: „Učiteľ, vieme, že vždy vravíš pravdu a podľa pravdy učíš Božej ceste.“

Celé evanjelium: Mt 22, 15–21

Cieľ stretnutia

Dieťa chápe, že byť múdry znamená niečo iné než byť bystrý. Vyjadruje svoju túžbu stávať sa múdrom.

Komentár

Múdrost' patrí medzi čnosti, ktoré pre deti nie sú tak ľahko uchopiteľné. Teraz sa ju s nimi pokúsime aspoň oddeliť od bystrosti. Múdrost' je schopnosť vidieť svet Božími očami. Nemá nič spoločné s inteligenciou alebo vekom. Je to dar, ktorý nie je výsadou vzdelaných. Múdry človek vníma, že svet nie je jednoduchý, že na otázky mnohokrát neexistujú jednoduché odpovede a že sám toho príliš veľa nevie. Preto dáva priestor Bohu. Dokáže citlivo vycítiť, kde je nepravda, rovnako ako Ježiš v evanjeliu. A Sofia v príbehu nachádza správne riešenie hádanky v tom, že jednoznačné riešenie neexistuje.

Sprievodný predmet alebo obrázok: fľaša s vodou

Príbeh

Úloha pre Sofiu

Cesta ich doviedla až k veľkému pňu, na ktorom sedel čudný mužík. Za ním sa cesta stáčala prudko doprava a vetvila sa na štyri ďalšie. Deťom bolo hneď jasné, že nebudú vedieť, kadiaľ ísť ďalej. Hoci sa im mužík trochu protivil, oslovili ho: „Dobrý deň, mohli by ste nám poradiť, ktorá cesta vedie von z tejto krajiny?“ Mužík sa usmial. Vyzeralo to ale skôr ako úškrn. „Poviem vám to. Ale jeden z vás musí splniť úlohu. Pod'sem, dievčatko.“ A ukázal na Sofiu. „Tvoje meno znamená ‚múdrost‘. Som si istý, že si tá, ktorá sa s úlohou dokáže vysporiadať.“ Podal Sofii malú krabičku. Vnútri boli tri postavy, ktoré znázorňovali dospelé osoby, a jedna fľaša vody. Sofia vytiahla postavičky a postavila ich na cestu. Mužík jej položil otázku: „Predstav si, že tieto osoby sa ocitli na púšti. Majú poslednú fľašu vody. Ktorej z nich by si ju dala?“ Sofia pozerala na panáčikov. Boli to dvaja muži a jedna žena, všetci rovnako starí. Že by dala vodu žene? Alebo že by sa medzi sebou všetci rozdelili? To by ale možno nemal dosť vody ani jeden. Alebo že by si ju schovali na neskôr? Ale čo keď je jeden z nich chorý a potrebuje vodu viac? Alebo sa jeden z nich potrebuje posilniť, aby ostatných dvoch odviezol do bezpečia? Netušila. Premýšľala a premýšľala. Mala málo informácií, aby to mohla rozlúsknuť. „Myslím si, že správna odpoveď neexistuje,“ povedala. „Nie je to tak jednoduché. Musela by som toho o tých ľuďoch a o celej situácii vedieť oveľa viac. A myslím si, že v živote existuje mnoho situácií, v ktorých nie je možné jednoducho nájsť pravdu.“ „Správne!“ zaradoval sa mužík. „Je vidieť, že si naozaj múdra. Na túto otázku skutočne nie je možné nájsť jednoznačnú odpoveď. Zato na otázku, ktorú ste mali hneď po vašom príchode, sa dá odpovedať ľahko. Vaša cesta je druhá sprava.“ Deti sa zaradovali, rozlúčili sa s mužikom a vybehli na ďalšiu cestu.

Poznáte nejakú hádanku alebo hlavolam?

Stalo sa vám niekedy, že ste boli v prírode a na rázcestí ste nevedeli, kadiaľ ďalej?

8. Vernosť

Vytrvám v láske.

25. október 2026, 30. nedeľa v cezročnom období

Mt 22, 37: „Miluj Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou.“

Celé evanjelium: Mt 22, 34–40

Cieľ stretnutia

Dieťa rozumie významu vernosti a prekážkam, ktoré ho môžu na ceste k tejto čnosti stretnúť. V modlitbe prosí o pomoc, aby v tejto čnosti vytrvalo.

Komentár

Láska je rozhodnutie chcieť dobro niekoho.. Vernosť zďaleka nie je len čnosťou vhodnou pre manželstvo. Musí preniknúť celý život každého z nás. Obsahuje vernosť vo všetkých vzťahoch, ktorých sme súčasťou, vernosť našim úlohám, nášmu miestu vo svete. Keď sa rozhodneme chcieť niečie dobro, je potrebné, aby sme v úsilí oň tiež verne vytrvali a neodišli len preto, že nás už niečo nebaví. Vernosť môžeme deťom lepšie vysvetliť prepojením s usilovnosťou.

Sprievodný predmet alebo obrázok: figúrka jašterice

Príbeh

Klárino rozhodnutie

Cesta viedla z kopca a do kopca a deti začínali byť unavené. Najviac Klárka. Začínala trochu ľutovať, že súhlasila, aby išli po škole do lesa, kde došlo k osudovému momentu, pri ktorom sa objavili v tejto čudnej krajine. Premýšľala, čo by sa dalo robiť, aby si cestu nejako skrátili. Keď zastavili pri niekoľkých spadnutých kmeňoch, aby si trochu oddýchli, povedala kamarátom, že by si potrebovala odskočiť. Zliezla do nízkeho krovia. „Áách, to som sa zľakla!“ vyhrkla. Priamo pred ňou ležal kameň a na ňom sedela veľká jašterica. Vyzerala skôr ako chameleón. „Achoj, Klárka!“ zaševalila. „Ja viem, že chceš ísť domov. Peto som za tebou plišla. Doštanem ťa odtiaľto. Viem, kadiaľ vedie šklatka do vašej klajiny. Ale mám jednu podmienku. Mušíš ísť šama. Lozhodni ša lýchlo.“ Klárka jašterici sotva rozumela. Zároveň bola jej čudná reč celkom roztomilá. Chcela hneď vykriknúť: „Jasné, pôjdem!“ Niečo jej ale hovorilo, že to nie je úplne v poriadku. Zamyslela sa a nakoniec jašterici odpovedala: „Ďakujem ti za ponuku, jašterička. Hoci sa mi tu veľmi nepáči, ale to nevadí. Zostanem verná svojim kamarátom a neopustím ich. Viem, že spoločne zvládneme všetko, čo nás postretne.“ V tej chvíli jašterica z ničoho nič zmizla. Klárka sa obzerala všade okolo, ale nikde ju nevidela. Zmätené vyskočila z krovia. „Čo je ti, Klárka?“ pýtali sa Oli a Sofi, ktorí hneď spoznali, že je s ňou niečo v neporiadku. Klárka im prerozprávala celú udalosť. „Sme radi, že si s nami zostala,“ ubezpečili ju obaja takmer jednohlasne. Neboj sa, budeme ti pomáhať, aby si všetko zvládla. A keď budeš unavená, zastavíme, aby si si oddýchla.“

Po akých aktivitách ste unavení?

Čo robíte, keď vás niečo prestane baviť?

Videli ste niekedy jaštericu?

Zostali ste niekedy niekomu verní, pretože ste to slúbili?

Myslíte si, že je dôležité zostávať verný?

Návrh aktivity

Katechéta sedí s deťmi pri stole alebo v kruhu na zemi a rozpráva sa s deťmi o vernosti.

- Poznáte niekoho, kto je verný? Kamarát, rodič apod.
- Čo to vlastne znamená byť verný?
- Čo to znamená byť verný kamarátovi, rodine, Bohu?
- Je nám Boh verný?
- Čo to znamená?

Spoločne spíšeme list nápadov, čo to znamená byť verný. Mladšie deti si môžu vymaľovať obrázok psa, o ktorom sa hovorí, že je verný svojmu pánovi. Staršie deti majú za úlohu výtvarne stvárniť na čistý papier dúhu, ktorá je symbolom Božej vernosti. Techniku zvolíme podľa možností – napr. lepenie kúskov farebného papiera, vodové farby, trblietky, plastelína...

Návrh modlitby

Doprostred kruhu, v ktorom sedíme s deťmi, dnes umiestnime kríž. Katechéta začne slovami: „Pane Ježišu, Ty si nám bol verný až do smrti na kríži. Odpusť nám naše nevery a daj nám odvahu ich napraviť. Prosím Ťa, buď s nami a posilňuj nás na ceste za Tebou. Odpusť nám, keď sme sa nezastali nášho kamaráta. Pane, zmiluj sa.“ Deti odpovedia: „Pane, zmiluj sa.“ Katechéta hovorí prosby za odpustenie podľa bodov na liste, ktorý deti dostali. Tiež je možné prosby vopred pripraviť a zapojiť deti, aby ich prečítali samy. Na záver pieseň s témou „Odpusť“.

Pomôcky

- maľovanky
- pastelky
- čisté papiere
- pomôcky pre rôzne výtvarné techniky
- kríž
- prípadne prosby na lístočkoch
- pesnička – text pre deti

9. Vytrvalosť

Svätí vytrvali v úsilí o dobro

Povýšenie Svätého kríža

Mt 5, 1: „Keď Ježiš uvidel zástupy, vystúpil na vrch, a keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci.“

Celé evanjelium: Mt 5, 1–12a

Cieľ stretnutia

Dieťa chápe, kto sú svätí a prečo k nim chováme úctu. Pozná niekoľko svätých a dokáže povedať, v čom si z nich môžeme vziať príklad.

Komentár Príbehy svätých možno v mnohých prípadoch prerozprávať tak, aby im deti dobre rozumeli a aby si dokázali predstaviť, prečo stojí za to mať vo svojom živote Ježiša, spoliehať sa na neho a vytrvať v úsilí o dobro. Môžeme tento deň využiť na to, aby sme deťom predstavili svätých, ktorí sa nám samotným zdajú inšpiratívni a ukázať tak deťom, že s nimi sami žijeme.

Sprievodný predmet alebo obrázok:

Príbeh

Rovnováha

Keď Klárka odmietla ponuku čudnej jašterice, všetkým sa uľavilo. Cesta ich čoskoro zaviedla na okraj širokej priepasti, ktorá bola plná hustej, trblietavo ružovej hmly. Z nej v rôznych vzdialenostiach vystupovali kamenné stĺpy. „Tade asi musíme preskákať,“ usúdil Oliver a skočil. Stĺp sa ale nebezpečne zakýval, Oli stratil rovnováhu a spadol. Ružová hmla ho našťastie ako mäkký vankúš zachytila a vrátila na začiatok. Čoskoro zistili, že udržať balans je nesmierne ťažké. Skákali jeden po druhom, ale všetci neustále padali. Po desiatkach neúspešných pokusov si vyčerpane sadli na zem. „Toto nemá zmysel,“ povzdychol si odovzdane Oliver. „Vždy stratíme rovnováhu. Poďme to vzdať.“ Sofia ale pokrútila hlavou. „Babička mi rozprávala o svätých. Neboli to ľudia, ktorým by sa všetko hneď podarilo a nerobili chyby. Boli to obyčajní ľudia, ktorí to ale nikdy nevzdali. Keď spadli, vstali a skúsili to znova. Mali obrovskú vytrvalosť dôjsť k svojmu cieľu.“ Klárka prikývla: „Máš pravdu, Sofi. Nesmieme to vzdať pri prvej ťažkosti.“ Znovu sa postavili na okraj. Tentokrát sa nesnažili mať skákanie čo najrýchlejšie za sebou, ale starostlivo sa sústredili na každý krok. Navzájom sa povzbudzovali: „Drž balans, to zvládneš!“ Radili si, a keď niekto spadol, dodávali mu odvalu. Trvalo to síce dlho, ale vďaka vzájomnej podpore a obrovskej vytrvalosti nakoniec všetci traja úspešne preskočili na druhú stranu. S úľavou sa objali, pyšní, že skúšku rovnováhy aj vytrvalosti spoločne zvládli.

Skúšali ste niekedy udržať rovnováhu na niečom vratkom (napr. na kladine alebo na kameňoch v potoku)?

Chceli ste niekedy niečo vzdať, pretože to bolo veľmi ťažké a nešlo vám to hneď na prvýkrát?

Kto je to podľa vás svätec (svätý)?

Poznáte meno nejakého svätého?

Prečo je v živote dôležitá vytrvalosť?

Návrh aktivity

Deti budú musieť zdolať cestu cez hmlovú priepasť. Kamene, po ktorých môžu chodiť, predstavujú papier. Všade okolo je priepasť. Mladším deťom vyskladáme cestu z papierov, cez ktoré budú musieť prejsť bez toho, aby stúpili vedľa. Staršie deti dostanú do ruky dva papiere a ich úlohou bude prejsť miestnosť tak, že si budú pod nohami presúvať papiere a tak si cestu postupne vytvárať. Papiere sa nesmú šúchať nohami, musia sa vždy zodvihnúť rukou a presunúť na nové miesto. Môžu medzi sebou takto súťažiť vo dvojiciach alebo v tímoch, kto skôr prejde celú miestnosť.

Návrh modlitby

Deti s katechétom sedia v kruhu okolo zapálenej sviečky. Po znamení kríža katechéta postupne vyslovuje prosby k patrónom všetkých detí, ktoré sedia v kruhu: „Svätý (Václav, Anna, Terézia...)“ a deti nahlas spoločne odpovedajú „Oroduj za nás“. Modlitba je zakončená pesničkou alebo spoločnou modlitbou Otče náš. Po aktivite môže katechéta deťom predstaviť svojho obľúbeného svätca, alebo sa detí opýtať, ktorých svätých poznajú.

Pomôcky

- papiere A4 v dostatočnom počte
- obrázok vybraného svätého

10. Starostlivosť

Snažím sa všetko robiť dôkladne.

8. november 2026, 32. nedeľa v cezročnom období

Mt 25, 3–4: „Nerozumné vzali síce lampy, ale nevzali so sebou olej, múdre si však vzali s lampami tiež do nádobiek olej.“

Celé evanjelium: Mt 25, 1–13

Cieľ stretnutia

Dieťa chápe význam starostlivosti a dokáže ju odlíšiť od puntičkárstva či perfekcionizmu. Dokáže sformulovať, v ktorej oblasti svojho života by mohlo byť starostlivejšie.

Komentár

Starostlivý človek vykonáva úlohy, ktoré mu boli zverené, poriadne a svedomito. Aj táto čnosť však má svoj extrém – perfekcionizmus. Než sa o starostlivosti začneme baviť s deťmi, zamyslime sa, či od nej niekedy sami neutekáme práve k perfekcionizmu. Svet nie je dokonalý a ani žiadny človek nikdy nebol a nebude. Prílišným lipnutím na dokonalosti v sebe budujeme večnú nespokojnosť a pocit menejcennosti. Starostlivý človek nezabudne urobiť to, čo je skutočne dôležité – napríklad priniesť náhradný olej ako panny v evanjeliu. Dokáže rozlíšiť, čo je skutočne potrebné, a tomu potom venuje čas.

Sprievodný predmet alebo obrázok: kamienky, nohavice od blata

Príbeh

Bažina

Zrazu im začala mäknúť pôda pod nohami. Najskôr nechápali, čo sa deje, ale už za malú chvíľu to bolo jasné. Došli na okraj bažiny. Premýšľali, čo majú robiť. Bolo to tam nebezpečné, a tak mali obavu prechádzať sa okolo a vymýšľať riešenia, aby sa neprepadli. Bystrá Sofia ale skoro riešenie našla. „Vidíte tie kamienky? Vyzerajú ako chodník.“ A skutočne. Bažinou viedla zvláštna cesta. Vlastne to ale tak úplne chodník nebol. Išlo o kamienky vyskladané s medzerami jeden za druhým. Boli veľké tak akurát pre detské nohy. Deti po nich opatrne našlapovali jeden za druhým. Bolo potrebné byť veľmi starostliví a opatrne našlapovať presne na okruhliaky. Stačila malá chyba a jeden z nich by zapadol do bažiny. Nakoniec sa to jednému z nich predsa len stalo. A nebol to nikto iný než zase Sofia. Ako by už raz nemala topánku celú od blata. Bolo to úplne na konci, keď už pred sebou mali sotva pár kamienkov. „Plác!“ ozvalo sa. Sofi mala od blata nielen nohu, ale aj nohavice a trochu tričko. Keď ju vytiahli, povedala: „Ja som ku koncu prestala dávať pozor, kam šliapem,“ priznala sa. Oli s Klárkou už sa len smiali. Dobré ju totiž poznali.

Viete, ako vyzerá bažina?

Už ste niekedy spadli do blata?

Viete byť starostliví?

Kedy naopak nie ste starostliví?

Návrh aktivity

Na začiatok si môžeme s deťmi zahrať hru „Blato, breh“. Katechéta vyznačí v učebni na zemi čiaru (použije lano, švihadlo, kriedu...). Deti sa postavia do zástupu po jednej strane čiary. To bude breh. Katechéta hovorí na striedačku: blato, breh, blato, blato, blato, breh atď. Deti znožmo bokom skáču na tú stranu, ktorú povedal. Kto sa pomýli, vypadáva z hry. Hru môžeme ľubovoľne opakovať. Potom si s deťmi môžeme zahrať hru „drevená veža“. Má rôzne názvy, ale iste ju niekto bude mať doma. Postaví sa veža, ktorá má v každom poschodí tri drierka, pričom každé poschodie je kolmé k tomu predošlému. Potom sa podľa daných pravidiel drierka postupne vyťahujú, tak aby veža nespadla. Zdôrazníme, že stavitelia veže musia byť starostliví, inak veža spadne pri prvom vyťahovaní. Po skončení aktivity sa s deťmi rozprávame o tom, kedy je potrebné byť starostlivý, viď otázky pod textom.

Návrh modlitby

Deti sedia v kruhu okolo veže. Každé dieťa si vezme jedno či viac drierok z veže. Pri rozhovore si premyslí, kedy je dôležité byť starostlivý. Katechéta sa modlí: „Pane Bože, Ty si so starostlivosťou stvoril tento svet a starostlivo a pozorne sa o nás staráš. My sme často zbrklí a nedbalí a niekedy tým ubližujeme sebe, iným alebo aj Tebe. Pomôž nám, prosím, byť starostlivejšími a to, čo robíme, si dobre premyslieť. Amen.“ Ďalej sa môžu dobrovoľne zapojiť deti. Postupne hovoria napr.: „Pane Ježišu, pomôž mi nevlákať domáce úlohy, jedlo atď.“ Ostatní odpovedajú: „Prosíme Ťa, vyslyš nás.“ Na záver sa pomodlíme Otčenáš.

Pomôcky

- tabuľa a kriedy alebo mazacia fixka
- handrička
- lístočky na prosby za odpustenie
- sviečka
- zápalky
- prípadne nádoba na pálenie lístočkov

11. Tvorivosť

Mám tolko veľkých a krásnych talentov!

15. november 2026, 33. nedeľa v cezročnom období

Mt 25, 21: "Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána."

Celé evanjelium: Mt 25, 14–30

Cieľ stretnutia

Dieťa dokáže pomenovať svoju dobrú vlastnosť. Navrhne, ako ju môže rozvíjať, a dozvedá sa, že je to spôsob, ako sa môže podieľať na Ježišom diele vo svete.

Komentár

Každý z nás dostal od Boha mnoho talentov. Niekedy je ťažké si to priznať a uvedomiť a tiež veriť, že sú nám ušité presne na mieru. Deti potrebujú pomôcť svoje talenty rozpoznávať a rozvíjať. Pomôžme im ich hľadať, povzbudzujeme ich k ich rozvíjaniu a šetríme slovami, ktoré by ich zhadzovali a demotivovali. Tvorivosť pripodobňuje človeka jeho Stvoriteľovi.

Sprievodný predmet alebo obrázok: biele šaty.

Príbeh

Lesná víla

Kúsok za bažinou les, ktorým prechádzali, zreteľne stmavol. Bol trochu strašidelný, zároveň ale mal svoje čaro. Deti došli až na malú čistinku. Rástla tam neobvykle hebká tráva a medzi stromami prebleskovali lúče svetla, ktoré tomuto miestu dodávali zvláštnu jemnú atmosféru. Bohužiaľ tu ale skončila cesta, a tak deti netušili, kadiaľ majú ísť ďalej. Uprostred čistinky zahliadli drobnú postavu. Opatrne sa priblížili a zbadali roztomilé dievčatko. Vyzeralo ako víla. Dievča mohlo byť približne rovnako staré ako oni. Skúsili ju osloviť: „Ahoj. Prosím, poradila by si nám, kadiaľ pokračuje cesta?“ Víla odpovedala: „Rada vám poradím. Cesta z tejto čistinky pokračuje tam medzi dvoma smrekmi. Ale než budete pokračovať, prosím, urobili by ste mi malú láskavosť? Dnes večer idem na víliu slávnosť a potrebovala by som pomôcť ozdobiť šaty. Vôbec si s nimi neviem rady a všetky moje kamarátky budú určite nastrojené ako na ples.“ Deti ani na chvíľu nezaváhali: „Radi ti pomôžeme. To je maličkosť.“ Všetci traja totiž radi maľovali alebo niečo vyrábali, takže to pre nich bola hračka. Prešli sa po lúke aj okrajoch lesa. Dievčatá nazbierali drobné kvietky, z ktorých vyrobili víle opasok. Zaplietli ich do vienka, ktorý jej pripevnili okolo pása. Olivera napadlo nazbierať na kraji lesa čučoriedky a černice, opatrne ich roztlačiť a šťavou z nich víle šaty opatrne prstom pomalovať. Urobil jej drobné vlnky okolo spodného lemu, bodky na rukávoch a okolo krku. Víla bola nadšená. „Myslím, že budem mať najkrajšie šaty zo všetkých víl na slávnosti. Ďakujem vám!“ A všetky tri deti objala. Deti mali radosť, že dokázali tak dobre využiť svoju tvorivosť pre dobro niekoho iného. Rozlúčili sa s vílou a vydali sa na ďalšiu cestu.

Máte svoje obľúbené šaty, košeľu, tričko alebo iný kus oblečenia?

Tvoríte radi?

A čo?

Malujete?

Pomáhate rodičom s varením alebo pečením?

Staviate autodráhy?

Robí vám radosť, keď dokážete niečo vytvoriť?

Už ste niekoho obdarovali svojím výtvorom?

Návrh aktivity

Deti vytvoria pre babičku, starých ľudí v kostole alebo v domove dôchodcov pranie, ktoré môžu spoločne odovzdať po omši alebo pri návšteve domova dôchodcov. Pranie môže byť len tak pre radosť, alebo ho vytvoria už vopred k Vianociam a odovzdajú ho až v pravý čas.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole, uprostred sú vystavené prania. Deti sa opäť zamýšľajú nad nadaním, ktoré im Boh dal. Katechéta sa modlí: „Duchu svätý, Ty si nás obdaroval svojimi darmi. Ďakujem Ti za dar kreativity, ktorý sme od Teba dostali. Ďakujem Ti, že môžeme vďaka našim darom robiť druhým radosť.“ Deti sa pridávajú s vďakou za dary a nadanie, ktoré dostali. Na záver povedia všetci spoločné AMEN! Môžeme pridať pieseň k Duchu svätému.

Pomôcky

- papier
- nožnice
- lepidlá
- farebné papiere
- pastelky, fixy atď.
- pieseň

12. Láskavosť

Vždy sa snažím jednáť s láskou.

22. november 2026, Slávnosť Ježiša Krista Kráľa

Mt 25, 45 "Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili."

Celé evanjelium: Mt 25, 31–46

Cieľ stretnutia

Dieťa vymenováva osoby zo svojho okolia, ktoré sú k nemu láskavé. Svoju túžbu rásť v láskavosti vyjadruje v modlitbe.

Komentár

Láskavosť je konanie s citlivosťou a láskou, za ktoré nič neočakávame späť. Byť láskaví k tým, ktorých máme radi, nie je príliš ťažké. Ježiš pred nás ale kladie oveľa väčšiu výzvu: preukazovať láskavosť aj tým, ktorých nemáme radi alebo ktorí nám dokonca ublížili. Posiela nás prejavovať láskavosť úplne každému človeku. Opäť je tu na mieste otázka, či sme v tom deťom dobrým príkladom.

Sprievodný predmet alebo obrázok: figúrka jašterice

Príbeh

Zranená jašterica

Len malý kúsoček za čistinkou našli ďalší dôvod sa zastaviť. Po pár desiatkach krokov totiž stretli na ceste veľkú jaštericu. Klárke bola povedomá. „No jasne, to je predsa tá jašterica, ktorá mi ponúkala, že mi ukáže skratku domov!“ Niečo sa im na nej ale nezдало. Mala smutné oči a túžobne ich upínala k deťom. Zastavili, čupli si k nej a opýtali sa: „Čo sa deje, jašterička? Môžeme ti nejako pomôcť?“ Jašterici vypadla slza a opatrne nadvihla nôžku. Uvideli, že má poranené bruško. „Ploším, pomôžte mi. Ja som spadla do tlnia, a než som sa zvládla vymotať, tak som sa čelá poškliabala.“ Deti jej síce zle rozumeli, ale k pochopeniu situácie to bohato stačilo. „A ako ti máme pomôcť, jašterička?“ pýtali sa. „Potlebovala by som na blúško pliložiť nejakú bylinku, aby sa mi lepšie uždlavilo. Ale neviem akú.“ „Pôjdem sa spýtať víly!“ nezaváhala ani na chvíľu Klárka a hneď vybehla späť na čistinku. Vôbec jej nevadilo, že sa ju jašterica včera snažila odlúčiť od kamarátov. Teraz potrebovala pomoc a to bolo hlavné. Veľmi skoro sa vrátila a niesla v ruke niekoľko veľkých zelených listov. „Víla mi dala hojivku čarovnú. Vraj jašterici určite pomôže.“ Opatrne jaštericu odniesli na neďaleký kameň a priložili jej listy na bruško. Jašterica sa hneď začala usmievať. „Ďakujem vám. Myším, že už to zvládnem. Šte na mňa veľmi dobjí.“ „To je samozrejmosť,“ odpovedali deti a pohladili ju opatrne po hlave. „Maj sa pekne. Možno sa ešte niekedy stretneme!“

Boli ste niekedy poškriabaní?

Ako ste ranu ošetrili?

Pomáhali ste niekedy niekomu?

A pomohli ste niekedy niekomu, kto to potreboval, aj keď by ste na neho možno mohli byť skôr trochu nahnevaní?

Myslíte si, že je fér to robiť?

Návrh aktivity

Rozprávajte sa s deťmi o tom, že láskavosť je ako neviditeľné svetlo. Keď urobíme niečo láskavé, v tom druhom sa „rozsvieti“. Spomeňte si na príbeh z putovania (napr. ako si deti museli pomáhať, aby prekonali prekážky). Každé dieťa si ozdobi svoj štipec. Môže naň napísať slovo ako: „Fandím ti“, „Mám ťa rád“, „Si šikulka“ alebo jednoducho nakresliť srdiečko. Úlohou detí je počas nasledujúceho týždňa (alebo priamo počas stretnutia, ak je tam viac ľudí/rodičov) tento štipec niekomu tajne pripnúť na oblečenie alebo na batoh. Ten druhý si to nesmie všimnúť hneď. Pointou je, aby dotýčný štipec našiel až neskôr a mal z toho radosť, bez toho, aby presne vedel, kto mu ho dal. Ak chcete aktivitu realizovať hneď na mieste, môžete vytvoriť „Láskavý reťazec“. Deti si sadnú do kruhu. Prvé dieťa povie susedovi po pravici niečo láskavé (ocenenie, pochvalu) a odovzdá mu malý predmet (napr. kamienok). Takto to obehne celé kolo, až sa láskavé slová vrátia k prvému.

Návrh modlitby

Skupina sedí v kruhu, uprostred má kríž, alebo tentokrát ikonu Krista.. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ty sa na nás nikdy nehneváš, aj keď Ti ubližujeme, hneváme alebo sa nechováme dobre. Si k nám vždy láskavý a plný lásky. Prosím Ťa, pomôž nám, nech aj my vieme byť k druhým láskaví: nielen k tým, ktorých máme radi, ale aj k tým, ktorých veľmi radi nemáme.“ Nasleduje chvíľa ticha, kedy si deti premýšľajú, ku komu by sa mohli správať láskavejšie. Môžu to tiež vysloviť nahlas. Katechéta modlitbu uzavrie spoločnou modlitbou Otče náš.

Pomôcky

- štipec
- fixy
- kríž

13. Advent

Pripravujem sa na príchod Ježiša.

29. november 2026, 1. adventná nedeľa

Mk 13, 33: „Majte sa na pozore, bdejte, lebo nevíete, kedy príde ten čas.“

Celé evanjelium: Mk 13, 33–37

Cieľ stretnutia

Dieťa chápe význam adventu v živote kresťana. Vie, ako bude tento advent prežívať, a vníma v rámci svojich možností dôležitosť duchovnej prípravy na Vianoce.

Komentár

Advent znamená príchod. Ten, kto čaká, sa pripravuje na príchod toho, kto je očakávaný. Naším cieľom je predstaviť deťom toto obdobie liturgického roka nielen ako čas rozsviecovania sviečok na venci a vylupovania čokolád z adventného kalendára. Má to pre nich byť obdobie, kedy sa skutočne tešia na stretnutie s dieťaťom Ježišom. Je to čas, ktorý je obzvlášť vhodný, aby sme sa zdokonaľovali vo vybraných návykoch v dobre.

Sprievodný predmet alebo obrázok: drevený domček alebo chalúpka (na hranie)

Príbeh.

Čakanie

Prechádzali lesom, ktorý nemal konca. Boli vyčerpaní, a navyše sa začalo stmievať. Dúfali, že zase narazia na nejaký prístrešok. Zdalo sa im, že v tomto svete všetko naznačuje, že o nich niekto vie a stará sa o nich. Netušili, kto to je, ale boli si istí, že je s nimi. Ako by inak všetky bytosti, ktoré stretli, vedeli, kto sú? Ako by poznali ich mená? Ako je možné, že majú vyznačenú cestu a že na nej vždy narazia presne na to, čo práve potrebujú? Práve teraz ale mali pocit, že to tak úplne neplatí. Cesta medzi stromami nebrala konca a na dohľad nebolo nič, čo by značilo, že čoskoro budú vonku. Zrazu sa napravo medzi stromami objavila veľmi dobre ukrytá chalupa. Bola veľmi podobná tej, ktorú stretli hneď prvý deň. Deti sa k nej radostne rozbehli. Lenže nikto nebol doma. „Myslíte si, že ten, kto tu býva, ešte dnes príde?“ pýtal sa Oliver dievčat. „Neviem,“ odpovedala Klárka. „Ja tiež nie,“ dodala Sofi, „ale verím, že áno. Proste by som si tu sadla a čakala. Je už večer a my máme dve možnosti: buď pôjdeme sami ďalej a budeme dúfať, že nájdeme nejaké lepšie miesto na prenocovanie, alebo počkáme tu a spoľahneme sa, že obyvateľ tohto domčeka dorazí. Koniec koncov, ak veríme, že v tomto svete nad nami niekto drží ochrannú ruku, určite nás tu nenechá samotných a niekoho nám pošle.“ Oliver a Klára súhlasili. Posadili sa teda do machu, opreli sa o drevený plot a čakali. Bola im zima, a tak sa k sebe tlačili. Zatvárali sa im oči, ale zaspáť nedokázali, pretože mali veľký hlad. Trvalo to asi hodinu a pol, ale nakoniec sa predsa len dočkali. Už bola tma, keď sa začali ozývať takmer nepočuteľné, ale pevné a rozhodné kroky a pred deťmi sa objavil vysoký muž. Najskôr sa zľakli, ale keď na nich prehovoril, strach z nich hneď opadol. Jeho hlas bol mäkký a priateľský. „Som rád, že ste vydržali, až sa vrátim z cesty. Poďte dnu, u mňa sa najete, napijete, umyjete i dobre vospíte.“

Boli ste niekedy potme v lese?

Čo robíte, keď vám je zima?

Mávate často hlad?

Dokázate čakať?

Napadá vás, ako tento príbeh súvisí s adventom?

Návrh aktivity

Deti spoločne hrajú hru „Čokoláda“. Posielajú si hraciu kocku a hádžu s ňou. Uprostred kruhu leží rozlámaná čokoláda, vidlička a tri kusy oblečenia (napr. čiapka, šál, rukavice). Je potrebné, aby išlo o kusy, ktoré oblečú všetci hráči. Dieťa, ktorému na kocke padne šestka, sa premiestni doprostred kruhu, oblečie si na seba všetky tri veci a následne môže jesť vidličkou čokoládu až do chvíle, než hodí šestku iné dieťa a vystrieda ho. Takto sa hádže a hrá, kým nie je zjedená všetka čokoláda. Katechéta môže podľa svojho uváženia hru ukončiť aj skôr. Po skončení hry nasleduje rozhovor, viď. Otázky pod textom. Ako si sa cítil, keď ti stále padalo malé číslo? Bol si nedočkavý? Kedy ste netrpezliví? Kedy musíte byť trpezliví? Je to dôležité? A prečo áno? Deti na lístočky napíšu jednu situáciu, kedy bývajú netrpezlivé, a rady by to napravili. Píšu všeobecne – som netrpezlivý, keď čakám na mladšieho súrodenca atď. Lístočky dáme na spoločnú hromádku, každý si jeden vezme a potichu si ho prečíta. Čokoládu môžeme nahradiť zdravšou variantou – sušeným ovocím. Mnohé mamičky iste poďakujú. Ak sú v skupinke malé deti, môžeme pre ne hru zjednodušiť kockou s obrázkami, menším počtom oblečenia alebo úplným vynechaním. V najjednoduchšej variante si môžu deti vyťahovať farebné guľôčky alebo lístočky z vrecúška. Keď si vytiahnu určitú farbu, vezmú si kúsok ovocia.

Návrh modlitby

Sedíme okolo stola, uprostred je zvyšná čokoláda. Katechéta zaháji modlitbu: „Pane Ježišu, Ty si najviac trpezlivý, trpezlivo na nás čakáš, keď zídeme zo správnej cesty, trpezlivo čakáš, než nám dôjde, že robíme niečo zlé, trpezlivo čakáš, než Ťa poprosíme o odpustenie. Daj aj nám, prosím, trpezlivosť s druhými i so sebou.“ Nasleduje modlitba detí: „Pane Ježišu, odpusť nám netrpezlivosť s mladšími súrodencami“ apod. Modlitbu zakončíme spoločným Sláva Otcu! Po modlitbe si deti rozdelia novú čokoládu podľa svojho uváženia.

Pomôcky

- čiapka
- šál
- rukavice
- dve čokolády
- vidlička
- lístočky
- ceruzky

14. Rozhodnosť

Neváham dať Ježišovi svoje srdce.

6. december 2026, 2. adventná nedeľa

Mk 1, 3: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!“

Celé evanjelium: Mk 1, 1–8

Cieľ stretnutia

Dieťa rozumie, akým spôsobom človeka limituje váhavosť. Dokáže tiež rozlíšiť rozhodnosť od unáhlenosti.

Komentár

Dnes máme priestor povzbudiť deti, aby sa nebáli ísť za Ježišom a žiť život, ktorý im ponúka. Môžeme s nimi prebrať konkrétne situácie zo svojho života, v ktorých pre nich bolo náročné prihlásiť sa k Ježišovi, validovať ich emócie s týmito situáciami spojené a pomôcť im vymyslieť, ako sa v takých situáciách budú môcť zachovať nabudúce.

Sprievodný predmet alebo obrázok: brána, švihadlo

Príbeh

Brána

Keď sa ráno prebudili, dostali výdatné raňajky a na cestu ešte niekoľko chlebov a syr. Milý muž, ktorý sa im predstavil ako Satelo, si nechal prerozprávať, čo všetko už zažili. Načúval im, prikyvoval hlavou, ale mali dojem, ako by už rovnako všetko vedel. Keď dopovedali, povedal im: „Ste odvážni a statoční. Mám z vás radosť. Keby ste počas ďalšej cesty boli v úzkych, zavolajte ma, rád vám pomôžem. Som tu pre vás. Teraz je ale čas, aby ste sa vydali na ďalšiu cestu. Kúsok za моjím domom vás čaká ďalšia prekážka. Nebojte sa jej a buďte pri jej zdolávaní rozhodní.“ Aj keď deti presne nevedeli, ako to Satelo myslí, prikývli hlavou, rozlúčili sa a vydali sa na ďalšiu cestu. Netrvalo to ani hodinu a došli k veľkej drevenej bráne. Bola tak vysoká, že by ňou prešiel aj obor. A tak ťažká, že by toho obra pokojne rozdrvila, keby sa v nej nechal privrieť. Najhoršie na nej ale bolo, že sa stále dookola otvárala a zatvárala. V tej chvíli deťom došlo, kam mierila Satelova rada. Musia rýchlo prejsť dverami vo chvíli, keď budú otvorené. „Pripomína mi to,“ povedala Klárka, „keď sme v telocvični podbiehali lano, ktoré sa točilo. Človek nesmel zaváhať, proste sa musel v správnej chvíli rozbehnúť a nezastaviť.“ „Jasné, máš pravdu, to je presne ono,“ pritakal Oli. A dodal: „Tak čo, chytíme sa za ruky, a keď sa dvere začnú otvárať, rýchlo tam vbehneme?“ Baby súhlasili. Vo všetkých troch bola malá dušička, ale vedeli, že nemajú inú možnosť než túto prekážku zložiť. Vzájomne si stisli dlane. Keď sa dvere začali otvárať, Oliver zavolať: „Teraz!“ a rozbehli sa, čo im nohy stačili. Nedívali sa naľavo ani napravo. Sústredili sa len na to, aby boli včas na druhej strane brány. A podarilo sa to! Keď boli v bezpečí za bránou, na chvíľku si ľahli do trávy, aby si oddýchl. Búšiace srdcia sa im za chvíľku upokojili. Boli šťastní, že zdolali ďalšiu prekážku.

Čo radi raňajkujete?

Videli ste niekedy veľkú drevenú bránu?

Skúšali ste niekedy podbiehať točiace sa lano?

Viete, čo to znamená, keď niekto váha?

V akých situáciách ste rozhodní?

Návrh aktivity

Cesta bránou: dve z detí stoja vedľa seba na vzdialenosť upaženia a majú zaviazané oči. Predstavujú bránu. Ostatné deti sa v tichu snažia bránou prejsť. Brána sa rôzne otvára a zatvára – pohybujú pažami vertikálne aj horizontálne. Ak sa prechádzajúcich detí brána dotkne, musia sa vrátiť späť a skúsiť to znova. Deti, ktoré predstavujú bránu, sa v ďalšom kole vystriedajú. S menšími deťmi si môžeme zahrať obdobnú aktivitu, na rybu v sieti. Deti stoja v kruhu, držia sa za ruky. Jeden hráč stojí uprostred a snaží sa dostať von z kruhu. Deti sa mu v tom snažia zabrániť, pohotovo uzatvárať medzery medzi sebou. Nikto ale nesmie kopáť a búchať.

Návrh modlitby

Stojíme v kruhu, držíme sa za ruky. Začíname chvíľou ticha a premýšľame, kedy sme boli alebo neboli rozhodní. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že si sa rozhodol prísť na tento svet a žiť náš ľudský život. Ty vieš, že je pre nás niekedy ťažké sa správne rozhodnúť. Otvor, prosím, naše srdcia i rozum, aby sme videli jasne, kadiaľ máme ísť. Prosíme Ťa, nech si vždy spomenieme na to, že Ty si s nami aj v našom rozhodnutí. Duchu svätý, daj nám dar múdrosti a rozhodnosti, nech sa vieme správne rozhodovať.“ Nasleduje spoločné Amen! A zopakujeme pieseň k Duchu svätému.

Pomôcky

dve šatky

15. Nádej

Ježiš príde. Viem to.

13. december 2026, 3. adventná nedeľa

Jn 1, 26–27: „Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“

Celé evanjelium: Ján 1, 6–8. 19–28

Cieľ stretnutia

Dieťa je oboznámené s dôvodom kresťanskej nádeje v Ježišovi.

Komentár

Cnosť uchovania nádeje nám pomáha v situáciách, v ktorých sa zdá, že sa všetky ostatné možnosti riešenia vyčerpali. Môžeme vďaka nej zostať pokojní a mierumilovní. Deťom pre lepšiu zrozumiteľnosť môžeme nádej prepojiť s radosťou nájdenou v Ježišovi alebo s pokojom.

Sprievodný predmet alebo obrázok: lano, figúrka orla

Príbeh

Sofia sa stratila

Chceli pokračovať v ceste. Sofi ale ešte prosila brata a kamarátku: „Budte takí dobrí a počkajte tu chvíľu. Potrebovala by som si odskočiť.“ Klárka a Oliver slúbili, že počkajú. Sofia sa rozbehla k skupine stromov, ktoré rástli o pár desiatok metrov ďalej. Keď zaliezla medzi ne, uvidela hroznú vec. Na jednom z nich sedel obrovský vták. Možno to bol orol, ale mal na perutiach oranžovo-fialový melír a zobák trochu do modra. Vyzeral podivne. Rozletel sa smerom k Sofii. Tá ani nestihla zakričať od strachu a už ju mal v zobáku. Počula len, ako Oliver a Klára vydesene kričia: „Sofiíí!“ To už ale bola niekde vysoko na oblohe. Našťastie neleteli príliš ďaleko. Orol ju vyniesol na skalú, ktorá bola priamo nad nimi, a odletel. „Čo budeme robiť?“ premýšľali Oliver a Klárka. „Ja by som asi zavolala Satela. Na tú skalú nemáme šancu vyliezť a Sofi tam rozhodne nenecháme. Satelo je naša jediná nádej.“ Sotva to dopovedala, objavila sa kúsok za nimi známa postava. „To viete, že vám pomôžem. Slúbil som predsa, že tu budem pre vás.“ Satelo mal okolo pása uviazané ľahké, ale dlhé a pevné lano. Presunul sa s deťmi tesne pod skalú a vyhodil ho hore. Lano zázračne vyletelo až na vrchol skaly a tam sa samo pevne omotalo o vyčnievajúci kameň. Potom obratne vyšplhal až hore a vystrašenú Sofiu objal. „Poď, pomôžem ti dole.“ Obliekol ju do lezeckého úväzku a pripol k lanu. Potom sám zlanil a nakoniec pomohol dole aj Sofii. Všetkým spadol kameň zo srdca. Deti nevedeli, ako majú Satelovi vyjadriť vďačnosť. „Keby ste zase niečo potrebovali, spomeňte si na mňa. Nikdy vás v ničom nenechám,“ uistoval ich.

Boli ste niekedy na skale?

Viete, ako vyzerá orol?

Boli ste niekedy v nebezpečenstve?

Stalo sa vám, že vás niekto zachránil?

Čo znamená mať nádej?

Návrh aktivity

Deti sa rozdelia do dvojíc. Jeden z dvojice má zaviazané oči („v hmle“) a druhý ho vedie za ruku k miestu, kde leží Sofia. Musí splniť niekoľko krokov: Krok 1: Oslovenie. Sofia je vystrašená. Deti jej musia povedať niečo povzbudivé (napr. „Neboj sa, sme tu, Satelo už ide s lanom“). Tým v nej zapália nádej. Krok 2: Ošetrovanie. Sofia má „zranenú“ ruku. Deti sa musia dohodnúť a spoločne jej ruku zaviazať obväzom alebo šatkou. (Tu trénujú jemnú motoriku a spoluprácu). Krok 3: Transport. Deti vytvoria „stoličku“ z rúk (spojením zápästia) a musia Sofiu (plyšáka alebo ľahšie dieťa) kúsok preniesť do bezpečia. Mladšie deti sa môžu hrať na záchranárov s plyšákmi.

Návrh modlitby

Sedíme v kruhu, uprostred horí sviečka. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že si mal odvahu prísť na tento svet, že si mal odvahu podstúpiť muky kríža, a že keď si odvahu strácal, obrátil si sa k svojmu Otcovi. Prosíme Ťa, nech aj my sme odvážni, nech vieme, že na to nie sme sami a že sa k Tebe môžeme kedykoľvek obrátiť. Ďakujeme Ti, že si nám dal ako vzor našich patrónov, a prosím, nech aj my prejavíme odvahu, keď je to potrebné.“ Nasleduje chvíľa ticha, kedy deti spomínajú na ťažké chvíle, kedy im Pán Ježiš pomohol. Nasleduje modlitba vďaky za pomoc. Zakončíme piesňou.

Pomôcky

- obväzový materiál
- sviečka
- zápalky
- pesničky

16. Viera

Boha nevidím, ale verím, že robí veľké veci.

20. december 2026, 4. adventná nedeľa

Lk 1, 38: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“

Celé evanjelium: Lk 1, 26–38

Cieľ stretnutia

Dieťa sa dozvedá, že viera je dar. Ďakuje zaň v modlitbe.

Komentár

Viera je dar, vďaka ktorému môžeme vstúpiť do tajomstva, ktoré nás presahuje. Spolu s Máriou môžeme vierou odpovedať na Božie pozvanie a prizvať k tejto odpovedi aj deti, ktoré naň odpovedajú primerane svojmu veku a schopnostiam. To ale vôbec nevádi. Je to dielik skladačky, ktorý prikladáme na ich ceste do neba.

Sprievodný predmet alebo obrázok: silueta mužskej postavy

Príbeh

Kto je Satelo?

Deti sa so Satelom rozlúčili a urýchlene pokračovali v ceste. Chceli už byť čo najďalej od tej divnej skaly. Neustále sa obzerali, či niekde neuvidia toho nebezpečného orla. Vážne by nechceli, aby niekoho z nich znova uniesol. Počas cesty priebežne vymýšľali, kam by sa mohli schovať, keby sa zase objavil, ale zároveň dúfali, že nebude treba taký úkryt využiť. Keď už boli všetci traja o pekných pár tisíc krokov ďalej a dorazili na ďalšiu lúku pri potoku, rozhodli sa na chvíľu posadiť, oddýchnuť si a rozbaľiť si desiату, ktorú dostali. Keď sa s chuťou zahryzli do chleba a syra, Klárka sa s plnými ústami opýtala súrodencov: „Počujte, a kto je vlastne Satelo? Premýšľali ste nad tým? Je to veľmi zvláštny človek. Ale v tom najlepšom zmysle. Je mi s ním veľmi dobre.“ „Súhlasím,“ pridala sa Oliver. „Je mi sympatický. Cítim sa v jeho prítomnosti v bezpečí a vnímam, že sa nemusím ničoho báť.“ Sofia s plnými ústami prikyvovala, a keď prehltla, dodala. „Ja to vnímam tak, že je vlastne jedno, kto to je. Dôležitejšie je, že je tu pre nás a že nám pomáha. Že sa na neho môžeme spoľahnúť a že cítime, že sme pod jeho ochranou. Vieme, že táto zem je naozaj zvláštna, a zhodli sme sa na tom, že máme pocit, ako by nás tu niekto stále sprevádzal. Cítime, že nám tu niekto pripravuje cestu, dopredu o nás hovorí všetkým, ktorých máme stretnúť, a stará sa o nás. Nemám tušenie, kto to je, ale myslím, že nám poslal aj Satela. A cítim, že nás má rád.“ Oliver aj Klárka so Sofiou súhlasili. Všetci traja sa tak zhodli na tom, že vnímajú, že v tejto zemi nad nimi niekto bdie a má ich rád. Netušia, kto to je a nikdy ho nevideli, ale to im nevádi. Stačí, keď vedia, že sa nemusia o nič strachovať.

Čo si radi beriete na desiátu, keď idete do prírody?

Mali ste niekedy strach, že sa vám vonku niečo stane?

Komu alebo čomu dôverujete?

A nedôverujete?

Veríte niečomu, čo ste nikdy nevideli?

Návrh aktivity

Hra „Hádaj, kto si“

Dobrovoľník ide za dvere a s ostatnými deťmi sa medzitým dohodujú na osobe, ktorú všetci dobre poznajú. Môže byť súčasťou skupiny, alebo tiež nemusí. Môže to byť niekto z farnosti, známa postava z rozprávky alebo filmu a podobne. Hráč, ktorý bol za dverami, sa vráti a má kladením otázok zistiť, kto to je. Otázky kladie tak, aby sa dalo odpovedať áno/nie. Vystriedame viac detí. Na stole ležia lístočky, najlepšie lepiace, a fixy. Rozprávame sa s deťmi o tom, kto je to Satelo a aký je? Aké má vlastnosti? Máme v tomto svete niekoho podobného? Je to Ježiš. Čo pre nás robí? Deti píšú pomenovanie a vlastnosti Pána Ježiša na lístočky. Ak nevie, má katechéta prichystané citáty – pomenovanie Pána Ježiša z Biblie, ktoré dá na záver tiež deťom k dispozícii. Ak deti niečomu nerozumejú, vysvetlia si to. Mladšie deti môžu hru hrať tak, že jedno z detí zavrie oči. Potom niektoré z ostatných detí nahlas prehovorí a úlohou dieťaťa so zavretými očami bude uhádnuť, kto to je.

Návrh modlitby

Sedíme okolo stola, uprostred je šablóna veľkej kométy z papiera. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujem Ti, že si prišiel na tento svet. Ďakujem Ti, že nás miluješ a pomáhaš nám, že nás nikdy neopúšťaš a si vždy pripravený nám pomáhať.“ Deti sa pridávajú s modlitbou vďaka za tú vlastnosť Pána Ježiša, ktorú majú na lístočku. Keď povedia modlitbu, lístok nalepia na kométu. Modlitba trvá, kým nie sú nalepené všetky lístočky. Na záver sa pomodlíme modlitbu Pána. Kométu vystavíme v učebni.

Pomôcky

- šablóna kométy
- fixy
- lepiace lístky
- pripravené citáty z Biblie

17. Vianoce

Ježiš prišiel!

25. december 2026, Slávnosť Narodenia Pána

Lk 2, 14: „Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom, v ktorých má (Boh) zaľúbenie.“

Celé evanjelium: Lk 2, 1–14

Cieľ stretnutia

Dieťa chápe, aký význam majú pre kresťanov Vianoce. Dokáže primerane svojmu veku vysvetliť, prečo je pre nás Ježiš najväčší dar.

Komentár

Pre deti sú na Vianociach prirodzene atraktívne najmä darčeky, cukrovinky a možno stretnutie s rodinou. My im môžeme pomôcť nasmerovať pozornosť k narodenému Ježišovi, ktorý je tým najväčším darom. Je to veľké a dôležité stretnutie, ktoré nás má naplniť opravdivou radosťou. Tú už sme deťom predstavili. Je v nás skutočne?

Sprievodný predmet alebo obrázok: polienko dreva

Príbeh

Táborák

Deti boli celý deň na ceste. Išli z kopca i do kopca, lesom, po lúke a pozdĺž poľa. Už sa im začínali pliesť nohy a vedeli, že sa bude opäť čoskoro stmievať. Postupne spomaľovali a začínali mať obavu, kde dnes strávia noc. Zrazu za sebou počuli nejaké kroky. „Počkajte na mňa,“ volal na nich známy hlas. Bol to opäť Satelo. Deti sa rozžiarili, zastavili sa a otočili. On ich svižne dobehol a povzbudil ich: „Podte za mnou. Ukážem vám, kde budeme dnes nocovať. Prespím s vami.“ Deti sa veľmi zaradovali. Zabočili za Satelem prudko doľava na úzky lesný chodník. Po pár minútach sa objavili na lúke. Na jej konci stála malinká chatka a pri nej bolo ohnisko. „Hurá na drevo!“ zavelil Satelo. Deti sa rozbehli do lesa a postupne nanosili hromadu raždia a suchých vetiev. Satelo vytiahol z batohu chlieb a špekáčky. Založili si oheň a opiekli si ich. Boli veľmi hladní a mali pocit, že nikdy nič lepšie nejedli. Ale hlavne boli radi, že sú so Sateľom. „Nečakali sme, že ťa dnes ešte raz uvidíme. Ale sme za to veľmi vďační,“ priznali mu traja kamatáti. Potom si pri ohni dlho do noci rozprávali. Rozprávali Satelovi o svojich životoch. O rodičoch, o kamarátoch, o tom, čo ich trápi v škole. Čo ich baví a čoho by chceli v živote dosiahnuť. On im láskavo a pozorne načúval. Potom im rozprával o sebe. O tom, ako trávi dni vo svojej chalúpkke a ako sa niekedy túla po zemi. Keď už bolo naozaj neskoro, Satelo navrhol: „Bolo by dobré, aby ste už išli spať. Zajtra vás čaká náročný deň. Vlezte si do chatky, akurát sa tam vedľa seba zmestíte.“ Deti poslúchli. „A kde budeš spať ty?“ spýtal sa ho Oliver. „O mňa sa nemusíš báť. Ja sa nejako zariadim,“ usmial sa Satelo. Keď sa deti uložili, zaspieval im svojím mäkkým hlasom pieseň na dobrú noc. Tá ich ihneď ukolísala k spánku. Keď sa ráno prebudili, bol preč. Len vedľa uhaseného ohniska ležali ďalšie chleby a niekoľko jabĺk, aby mali niečo na raňajky.

Máte radi špekáčky?

Boli ste niekedy pri táboráku?

S kým sa radi rozprávate?

Poznáte nejakú uspávanku?

S kým je vám dobre a prečo?

Návrh aktivity Rozprávame sa s deťmi o rodine. Je nám doma dobre?

A prečo?

Čoskoro bude sviatok inej rodiny.

Vieme akej?

K aktivite môžeme využiť biblické postavičky, ak ich máme k dispozícii, alebo šablóny z internetu alebo si ich deti nakreslia, vystrihnú, prípadne nalepia na špajdlu. Z postáv zostavíme scénu pri Betleheme, môžeme len jednu alebo postupne viac: Hľadanie nocľahu Čakanie v maštali Práve narodené dieťa Zobudenie pastierov ... Každé dieťa si premyslí, koho jeho postava predstavuje. Môžu s ňou zahrať krátke divadlo alebo sa postavy predstavia a povedia, ako sa v tej danej situácii cítia. Napr.: „Som hostinský, ktorý odmietol ubytovať Máriu a Jozefa. Je mi to veľmi ľúto, ale sám spím dnes na pôjde, dokonca aj do našej spálne som uložil hostí“ atď.

Návrh modlitby

Sedíme v kruhu okolo betlehemu, môžeme tiež zapáliť sviečku. Nasleduje spontánna modlitba vďaka – každý určite máme za čo ďakovať, na niečo sa tešíme... Zakončíme spevom známych adventných piesní či kolied.

Pomôcky

- biblické postavičky alebo šablóny
- štvrtky
- nožnice
- pastelky
- fixy
- špajdle
- lepiaca páska
- koliedy.

18. Odovzdanosť

Dávam Bohu všetko, čo som prežil/a.

27. december 2026, Sviatok Svätej rodiny

Lk 2, 29–31: „Teraz prepustíš, Pane, svojho služobníka v pokoji podľa svojho slova, lebo moje oči uvideli tvoju spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov“

Celé evanjelium: Lk 2, 22–40

Cieľ stretnutia

Dieťa si upevňuje skutočnosť, že môže Ježišovi dôverovať. V modlitbe mu odovzdáva, čo ho trápi.

Komentár

Odovzdaný človek predkladá Bohu všetko, čo prežíva. Daruje mu všetko, čo ho teší aj trápi. Aj my máme podiel na tom, či to deti dokážu, tým, že ich vedieme k modlitbe a predstavujeme im ju ako dôverný rozhovor s Bohom, do ktorého môžu vložiť všetko, čím ich srdce preteká.

Sprievodný predmet alebo obrázok: lano, lanovka

Príbeh

Lanovka

Keď si deti rozdávali na raňajky chleby, ktoré im Satelo pripravil, našli medzi nimi malý papierik. Stálo na ňom: TO, ČO ZA CHVÍLU UVIDÍTE, SOM ZOSTROJIL JA. NEBOJTE SA A POUŽITE TO. Deti boli plné zvedavosti o čo pôjde. Rýchlo teda dojedli a vydali sa na ďalšiu cestu. V noci pršalo, a tak bola všade okolo hmla. Našťastie ale bolo vidieť na cestu. Tá ich za chvíľu doviedla na kraj priepasti. Deti sa veľmi zľakli, pretože takú prekážku nečakali. Keď videli hĺbku pred sebou, robilo sa im trochu zle. O pár krokov ďalej zbadali niečo, čo vyzeralo ako lanovka. Prišli k tomu bližšie a skutočne. Bola to lanovka, ale vyrobená z lián. Mala presne tri sedadlá. Také, aké Klárka, Oliver a Sofi poznali z detského ihriska neďaleko od svojho domu. Na nich sa občas vozili a veľmi ich to bavilo. Ale zviesť sa na tejto lanovke do hustej hmly a nevedieť, čo je na konci? To je predsa hrôza. Deti na seba bezradne pozerali. Všetky tri priznali, že sa zase boja. A nečudo. Oliver prišiel k jednému sedadlu a skúsil si naň sadnúť. „Baby, ja idem do toho. Satelo predsa písal, že ju zostrojil on. Práve som sa rozhodol, že sa nemám čoho báť. Verím mu a bez problémov sa mu odovzdám.“ Potom si sadol, pevne sa chytil oboma rukami a odrazil sa od zeme. Lanovka sa pomaly rozbehla. Postupne zrýchľovala a Oliver za chvíľu zmizol v hustej hmle. Baby sa na seba pozreli: „Asi mal pravdu. Ideme na to.“ A jedna po druhej nasadli tiež. Všetci traja lanovkou bezpečne dorazili až na druhú stranu priepasti. Vydýchli si a v duchu poslali Satelovi veľké poďakovanie. Znova si uvedomili, že mu naozaj môžu dôverovať.

Išli ste niekedy lanovkou?

Boli ste niekedy v lanovom centre?

Videli ste niekedy priepasť?

Je pre vás ťažké veriť rodičom?

A čo Ježišovi?

Návrh aktivity

Pád dôvery – jedno dieťa si stúpne na stoličku. Postaví sa chrbtom k ostatným. Zvyšok detí za ním stojí a vytvorí dopadovú plochu tak, že vždy dvaja hráči stojaci oproti sebe spoja ruky. Mali by to byť aspoň tri dvojice. Keď sú pripravení, oznámia to dieťaťu, ktoré k nim stojí chrbtom na stoličke. To sa pripraví, spevní telo a voľným pádom padá do chytajúcich rúk. Tu sa ukáže, nakolko ostatným dôveruje, že ho chytia – a to tak, že udržia pripažené ruky a natiahnuté telo po celú dobu pádu.

Varianta pre menšiu skupinu detí alebo pre mladšie deti: Deti utvoria v stoja pevný kruh, pričom sa dotýkajú ramenami. Jeden stojí uprostred, spevní telo a deti v kruhu si ho za ramená položia na svoje ruky, vždy dve deti vedľa seba a podávajú si ho po kruhu. Nohy dieťaťa uprostred sú stále napnuté a na jednom mieste.

Ešte ľahšia varianta: dieťa si ľahne na natiahnuté ruky ostatných a tí ho prenesú na určené miesto.

Návrh modlitby

Stojíme, uprostred je sviečka. Nasleduje spontánna modlitba vďaka za uplynulý rok, prípadne prosby za nový rok. Zakončíme modlitbou Otče náš a koledou. Môžeme tiež deťom pripomenúť predsavzatia zo začiatku roka, a ak sa im darí ich naplňať, vyzvať ich k ďalšiemu predsavzatiu alebo ich povzbudiť v úsilí o to prvé.

Pomôcky

- stolička
- deka
- sviečka
- zápalky

19. Panna Mária

Je pre mňa vzorom života s Bohom.

1. január 2027, Slávnosť Panny Márie Bohorodičky

Lk 2, 20: „Pastieri sa potom vrátili a oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané.“

Celé evanjelium: Lk 2, 16–21

Cieľ stretnutia

Dieťa prežíva stretnutie s Pannou Máriou a jej osobnosťou. Modlí sa k nej.

Komentár

Panna Mária je pre nás osobou, ktorá vynikala v mnohých cnostiach. Teraz jej a deťom môžeme pomôcť zase o niečo málo prehĺbiť ich vzájomný vzťah. Predstavme im ju ako láskavú ženu, mamičku, ktorej môžu tiež v odovzdanosti predkladať všetko, čo majú na srdci.

Sprievodný predmet alebo obrázok: batoh

Príbeh

Nečakané stretnutie

„Jéj, vy už ste tu!“ ozvalo sa zrazu pár metrov za nimi. „Satelo mi hovoril, že prídete. Čakám na vás.“ Otočili sa a uvideli drobnú ženu so žiariacimi očami. Neuniklo im, že ich má rovnaké ako ich priateľ. „Podte ku mne, tešila som sa na vás,“ vyzvala ich žena. Hneď sa za ňou vydali. Priviedla ich k sebe do chalúčky a uvarila im bylinkový čaj. Potom im vysvetlila: „Ja som Satelova mamička. Hovoril mi, že ste na ceste a určite pôjdete okolo. Niečo by som od vás potrebovala.“ „A čo?“ pýtali sa zvedavo deti. Žena vysvetľovala: „Zanedlho pôjdete okolo paláca. Potrebovala by som tam doručiť balíček. Nebojte sa, nie je veľký ani ťažký.“ Deti súhlasili. Boli radi, že môžu Satelovej mame pomôcť. A tiež ich zaujímalo, ako vyzerá ten palác. Tešili sa, že sa doň pozrú. Pani ich potom vzala do vedľajšej izby. „Mám tu navyše jeden batoh. Hovorila som si, že sa vám určite bude hodiť. Nepotrebuje ešte niečo? Teplú mikinu, čisté ponožky? Náplasti na pľuzgiere?“ Deti prikyvovali a s radosťou si brali všetko, čo im starostlivá pani ponúkala. Pripadalo im, ako by to bola aj ich mama. Cítili sa u nej rovnako dobre ako so Satelem. Dostali tiež veľa jedla: ďalšie chleby, buchty a sušené ovocie. Boli nadšené. Keď sa vydávali na ďalšiu cestu, pani im poradila: „Za chvíľu prídete k rázcestníku. Nepozerajte sa naľavo ani napravo. Choďte cestou, ktorá vedie rovno.“ Deti jej poďakovali za radu a sľúbili, že si ju zapamätajú. Potom každého z nich láskyplne objala a dala im na cestu ešte domácu lízanku. Rozlúčili sa a pokračovali v ceste.

Ako sa cítite u svojej mamičky?

Ako sa o vás stará?

Poznáte sa s rodičmi svojich kamarátov?

Návrh aktivity

Deti vytvoria plagát o svojej mamičke. Napíšu doň, ako vyzerá, ako sa oblieka, čo má rada/nerada, ako sa o nich stará, čo všetko pre nich robí, ako ich má rada atď. Je možné využiť pracovný list v prílohách. Ak sú deti na túto aktivitu príliš malé a katechéta sa im nemôže dostatočne venovať, aby každému z nich pomohol, môžu si vymalovať obrázok Panny Márie, ktorý je tiež k dispozícii v prílohách.

Návrh modlitby

Sedíme okolo plagátov pre mamičky. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že si nám dal svoju matku, Pannu Máriu. Amen!“ „Panna Mária, ty si nielen mamička Ježiša, ale aj naša. Prosíme ťa, prihováraj sa za naše mamičky, aby mali silu k svojmu poslaniu a radosť z toho, že sa o nás starajú. A tiež sa prihováraj za nás, aby sme na svoje mamičky nezabúdali a boli k nim láskaví a ochotní im pomáhať. A aby sme im prinášali radosť.“ Všetci sa modlia Zdravas Mária! Na záver môžeme zaspievať ľubovoľnú pieseň k Panne Márii. Po modlitbe vyzveme deti, aby vymysleli pre svoju mamičku nejakú radosť a tú potom uskutočnili.

Pomôcky

- papiere A4
- pero
- ceruzky
- fixy
- pastelky
- lepidlo
- nožnice

20. Načúvanie

Ježišove slová sú dôležité. Načúvam mu.

3. január 2027, 2. nedeľa po Narodení Pána

Jn 1,14: A Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami. Videli sme jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy.

Celé evanjelium: Ján 1, 1-18

Cieľ stretnutia:

Dieťa si uvedomuje dôležitosť stíšenia a vnímavosti voči Božiemu slovu, ktoré nás vedie správnym smerom.

Komentár

Načúvanie nie je len o tom, že počujeme zvuk. Je to schopnosť utíšiť svoj vlastný krik, odložiť rozptýlenie a zamerať sa na to, čo nám hovorí Boh. Ján Krstiteľ volá na púšti – na mieste ticha. Aby deti mohli počuť Ježiša, potrebujú sa naučiť „vnútornému tichu“. Načúvanie je cnosť, ktorá nám pomáha rozpoznať Božie vedenie v našom svedomí.

Spríevodný predmet alebo obrázok: mušľa (v ktorej je počuť šum) alebo papierové ucho

Príbeh

Šepot v Jaskyni ozvien

Deti už ušli ďalší kus cesty. Cesta sa teraz zužovala a viedla do hlbokého skalného priesmyku. Zrazu sa zdvihol silný vietor, ktorý narážal do skál a vytváral hrozivý hluk. „Musíme sa niekde schovať, nepočujem vlastného slova!“ kričal Oliver cez hvízdanie vetra. Uvideli vchod do jaskyne a vbehli dnu. V jaskyni bol pokoj, ale zvláštne šero. Keď sa pokúsili prehovoriť, ich hlasy sa odrážali v tisíciach ozvenách, až z toho boleli uši. „Kadiaľ teraz? Sú tu tri chodby,“ ukázala Klárka na rázcestie v hĺbke jaskyne. Skúsili do každej chodby zavolať, ale ozvena bola taká silná, že nespoznali, ktorá cesta je bezpečná a ktorá končí zrázom. „Takto to nepôjde,“ zašepkala Sofia. „V tom hluku nič nespoznáme. Musíme sa úplne stíšiť. Satelo nám raz hovoril, že najdôležitejšie veci sa hovoria šeptom.“ Deti si sadli na zem, zavreli oči a úplne zmlkli. Spočiatku počuli len tlkot svojho srdca a doznievajúci vietor vonku. Ale po chvíli, keď sa ich uši prispôsobili tichu, počuli z prostrednej chodby veľmi jemný, čistý zvuk. Nebol to hluk, ale tichý hlas, ktorý znel ako dialka, ktorá ich volá menom. „Počujete to?“ vydýchla Klárka. „To nie je ozvena. To je cesta.“ Vstali a šli za tým tichým zvukom. Čím viac sa sústredili na načúvanie a čím menej samy rozprávali, tým jasnejšie cítili, že idú správne. Ten tichý hlas ich vyviedol z bludiska jaskyne priamo na slnečnú lúku, kde na nich čakal Satelo. „Dokázali ste to,“ usmial sa. „Mnoho ľudí v tejto jaskyni zabúdi, pretože sa snažia prekričať ticho. Vy ste sa naučili načúvať šepotu, a to je tá najdôležitejšia schopnosť pre cestu, ktorá vás čaká.“

Otázky: Prečo sa deti v jaskyni spočiatku báli?

Čo museli urobiť, aby našli správnu cestu?

Je ťažké byť úplne potichu a len počúvať?

Kedy k nám hovorí Boh? (Pri modlitbe, skrze svedomie, v kostole pri čítaní Biblie).

Návrh aktivít

Sústredenie: Deti sedia v kruhu. Katechéta začne „Tichú poštu“ – pošle krátku vetu z evanjelia (napr. „Pripravte cestu Pánovi“). Dôraz je na to, aby šepot bol čo najjemnejší. Hlas pastiera: Jedno dieťa má zaviazané oči a predstavuje pútnika v jaskyni. Ostatné deti robia rôzne zvuky (tlieskanie, dupanie, syčanie – ako vietor a ozvena). Iba jeden vybraný „pastier“ šepká meno pútnika. Pútnik musí podľa sluchu dôjsť za týmto tichým hlasom a nenechať sa zmiasť hlukom ostatných.

Návrh modlitby

Katechéta: Pane Ježišu, Ty k nám hovoríš v tichu nášho srdca.

Deti: Pomôž nám Ti načúvať.

Katechéta: Často okolo nás býva veľký hluk a my zabúdame na Tvoje slová.

Deti: Pomôž nám Ti načúvať.

Katechéta: Nauč nás stíšiť sa, aby sme spoznali, čo je správne.

Deti: Pomôž nám Ti načúvať. (Chvíľa ticha – deti sa pokúsia 15 sekúnd úplne mlčať a v duchu povedať Ježišovi jedno slovo).

Spoločne: Amen.

Pomôcky

- šatka na zaviazanie očí

21. Spravodlivosť

Božia láska je tu pre všetkých.

10. január 2027, Sviatok Krstu Pána

Jn 1, 14: „A Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami. Videli sme jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy.“

Celé evanjelium: Jn 1, 1–18

Cieľ stretnutia

Dieťa poznáva, že Božia láska je tu pre všetkých bez rozdielu. Vyjadruje svoju túžbu snažiť sa tiež nerobiť medzi druhými ľuďmi rozdiely.

Komentár

Božia spravodlivosť vyzerá úplne inak než naša ľudská. Naznačil to Oliver v dnešnom príbehu a dáva nám to najavo sám Ježiš svojou bezpodmienečnou láskou, ktorú má pre všetkých rovnako. Dávať sa na spravodlivosť týmto uhlom pohľadu nie je jednoduché ani pre nás dospelých, nieto pre deti. Nevadí. Budú si pamätať, že Božia spravodlivosť je tajomstvo a Boh tento čriepok sám využije, až príde čas.

Spríevodný predmet alebo obrázok: buchta, perník

Príbeh

Rozdelíme sa?

Asi po troch hodinách cesty došli k hromade kameňov. Vyliezli na ne, pohodlne si sadli a chceli sa najesť. Oliver, ktorý niesol batoh so všetkými vecami, vytiahol jeden balíček. „Jéj, baby. Viete, čo sme dostali? Čokoládový perník! Rovnaký, aký pečie naša mama.“ Deťom sa začali zbiehať sliny. Perník totiž všetci traja milovali. „Je tam presne šesť kúskov, takže na každého vyjdú dva,“ hlásil Oliver. Keď si rozdali prvé tri a zahryzli sa do nich, počuli za sebou: „Deti, prosím, rozdelili by ste sa so mnou? Tak dlho som nič nejedla!“ Bola to myš. Ale poriadna myš. Veľká asi ako morča, ktoré majú doma ich susedia. To ich ale vôbec neprekvapilo, pretože v tejto zemi je všetko zvláštne, neobvyklé alebo čudné. Deti skôr riešili to, že sa im s nejakým hladným zvieraťom ani trochu nechcelo deliť. Chvíľu bolo hrobové ticho. Potom Oliver vytiahol z vrecúška jeden z troch zostávajúcich perníkov a podal ho myši do papuľky. Tej zažiarili oči a zapípala: „Ďakujem!“ A zmizla v kroví. „Oliver!“ nahnevala sa Sofi. „Ty si sa s nami vôbec neporadil. Ja som napríklad nechcela, aby sme jej ten perník dávali. Ako sa rozdelíme o zostávajúce dva kúsky? Teraz to nebude spravodlivé.“ Oliver jej na to odpovedal: „Pozri, ja sa toho druhého kúska pokojne vzdám. Vezmite si tie zostávajúce vy dve. Stojím si za tým, že sme mali tú myšku nakrmiť. Myslím, že spravodlivosť je, keď všetci, čo majú hlad, dostanú najesť. Je to pre mňa dôležitejšie, než aby som mal druhý kus perníka.“ Sofia sa trochu zahanbila. „Asi máš pravdu. Ďakujem ti, braček, že takto premýšľaš.“ A objala ho.

Máte radi buchty?

Ktorú najradšej?

Videli ste niekedy myš?

Rozdelili ste sa niekedy s niekým?

Myslíte si, že je dôležité vedieť sa deliť?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme krátkou motiváciou o tom, že spravodlivosť si najlepšie uvedomíme vo chvíli, keď nám niekto nespravodlivo nadržuje alebo nás naopak znevýhodňuje. Určíme si v miestnosti štartovnú a cieľovú čiaru a deti rozdelíme do prvej testovacej skupiny. V tomto prvom, zámerne nespravodlivom kole, nastavíme každému iné podmienky. Jedno dieťa musí skákať po jednej nohe, druhé musí po každom kroku urobiť drep, zatiaľ čo tretiemu (nášmu „vyvolenému“) dovolíme normálne bežať. Po odštartovaní závodu necháme vyvolené dieťa vyhrať a teatrálnym spôsobom ho oslavujeme ako šampióna. Nasleduje krátka debata, v ktorej sa deti pýtame, ako sa v takom závode cítili a či im to prišlo spravodlivé. Deti budú pravdepodobne silne vnímať pocit krivdy a nechť v takej hre pokračovať. To využijeme na vysvetlenie, že bez spravodlivých pravidiel, ktoré platia pre všetkých rovnako, zaniká radosť zo spoločnej hry i zo vzťahov. V druhom kole nastavíme pravidlá spravodlivo – všetci štartujú z rovnakej čiar a musia splniť rovnakú úlohu (napríklad ísť pospiatky alebo skákať znožmo). Po skončení si vysvetlíme, že aj keď niekto nevyhral, môže mať z hry radosť, pretože mal rovnakú šancu ako ostatní. Na záver tému prepojíme s postavou Ježiša, ktorý v chráme zjednal poriadok práve preto, že sa zastal chudobných a utláčaných, voči ktorým sa ostatní správali nespravodlivo. Spravodlivosť tak deťom predstavíme ako ochrannú ruku, ktorá stráži pravdu a férovosť pre každého z nás.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole, uprostred je Biblia. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že Ty si spravodlivý. Ďakujeme Ti, že nikomu z nás nenadržaš, že máš rád všetkých rovnako. Prosíme Ťa, odpusť nám naše nespravodlivosti.“ (chvíľa ticha) „Pane, a tiež prosím, daj, nech dokážeme odpustiť tým, kto boli nespravodliví k nám.“ (chvíľa ticha) „Ty nám tiež odpúšťaš. Pomôž nám teda, nech aj my vieme odpúšťať. A daj nám, prosím, odvahu, nech vieme jednať spravodlivo.“ Zakončíme spoločným AMEN! A zopakujeme pieseň Odpusť.

Pomôcky

- Biblia
- pripravené otázky
- cukríky

22. Vyrovnanosť

Keď som s Ježišom, dokážem byť v pohode.

17. január 2027, 2. nedeľa v cezročnom období

Jn 1, 42: „Ježiš na neho pozrel a povedal: ‚Ty si Šimon, syn Jánov. Budeš sa volať Kéfas,‘ čo v preklade znamená Peter (Skala).“

Celé evanjelium: Jn 1, 35–42

Cieľ stretnutia

Dieťa vníma, že v živote existujú zásady, ktorých sa oplatí držať a stáť si za nimi. Je povzbudené, aby sa nenechávalo strhnúť k tomu, za čím si nestojí.

Komentár

Vyrovnanosť môže súvisieť s niekoľkými ďalšími cnosťami. Môže znamenať schopnosť nenechať sa strhnúť k extrému, uchovať si miernosť, nenechať sa rozhodiť a vedieť, kam a ku komu patrím. Zostať na správnom mieste, rovnako ako učeníci v evanjeliu. Sú to výzvy na celý život. To ale neznamená, že deťom nemôžeme už teraz hovoriť, že má zmysel sa o to všetko usilovať.

Sprievodný predmet alebo obrázok: skala

Príbeh

Hore!

Sofia, Klárka a Oliver dorazili ku skale. Uvideli na nej šípku smerujúcu hore. To ich veľmi nepotešilo, pretože si hneď spomenuli na skalú, pri ktorej sa stretli s orlom. Bolo im ale jasné, že im nezostáva iné, než pokračovať v ceste práve tadial. V kamennej stene zahliadli pripevnené úchytky na ruky a nohy, takže verili, že sa na ňu zvládnu vyšplhať. Nevyzeralo to zložito, aj keď nebezpečne trochu áno. Oliver liezol ako prvý, hneď za ním Sofi a posledná Klárka. Išlo to našťastie dobre. Asi v polovici skaly ale počuli niečo veľmi divné. Zo všetkých strán na nich začali hovoriť nejaké hlasy. „To nezvládnete!“ ozývalo sa zľava. „Vráťte sa dole!“ rozliehalo sa sprava. „Nechodte sem!“ ako by na nich niekto kričal zhora. Nevedeli, čo majú robiť. Boli si istí, že správna cesta vedie tade. Rozklepali sa im nohy a zastavili sa. Hlasy ich čím ďalej viac zneisťovali. Nevedeli, čo majú robiť. Bolo veľmi neprijemné, že ich niekto tak zhadzuje. Počuli ich bližšie a bližšie. „Nepočúvajte ich!“ vykrikol zrazu Oliver smerom k babám. „Nepočúvajte ich a pokračujte za mnou!“ A potom zareval do priestoru: „Nebojíme sa vás a neveríme vám! Veríme Satelovi!“ Akonáhle vyslovil jeho meno, začali hlasy slabnúť. Postupne sa stratili úplne. Deti svižne vyliezli až na vrchol skaly. „Oliver, si skvelý. Ešte, že si takto zareagoval. My by sme na tej skale asi zostali visieť,“ ďakovali mu baby. „Ale to nie,“ červenal sa Oliver. A dodal: „Veď aj vy ste statočné. Len vás to v tej chvíli nenapadlo. Každopádne som rád, že Satelovo meno má takú silu.“

Bojíte sa výšok?

Liezli ste niekedy na skalú?

Z čoho máte strach?

Čo vás zneisťuje?

Návrh aktivity

Deti dostanú na lístkoch rovnako dlhé úryvky žalmov. Najprv si ich potichu prečítajú. Potom na pokyn číta naraz dvojica detí. Kto zvládne prečítať svoj text bez pomýlenia sa? Kto ho dočíta do konca? Po vystriedaní dvojíc môžeme skúsiť čítať všetci naraz. Po čítaní hovoríme s deťmi o ich pocitoch pri tejto aktivite. Pýtame sa, čo ich ruší, keď sa učia, kedy sa najlepšie dokážu sústrediť, kedy naopak vôbec atď. Po diskusii si každé dieťa vo svojom žalme podčiarkne vetu alebo vety, ktoré sú mu blízke alebo ho niečím zaujali.

Mladšie deti sa môžu spoločne naučiť riekanku. Je potrebné vybrať nejakú, ktorú skupinka ešte nepozná, napríklad túto:

Ježiš nás má všetkých rád,
je to náš veľký kamarát.

Dlaňou nás jemne pohladí,
vždy nám správne poradí.

S ním je svet hneď veselší,
on je priateľ najmilší.

Návrh modlitby

Sedíme okolo stola a katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, Ty si priniesol na tento svet pokoj a klud. My sa často necháme vyrušovať, znepokojuvať v našej práci, učení. Prosíme Ťa, ukáž nám, čo nás najviac odvádza od našej snahy prísť k cieľu.“ (Môžeme pár takých cieľov vymenovať: naučiť sa do školy, spočítať nákup, sústrediť sa na knižku, počúvať kázeň.) „Daj, nech sme odhodlaní sa týchto narušiteľov zbaviť, nevšímať si ich a ísť za svojím cieľom. Amen.“ „Pane, ďakujeme Ti, že sa na Teba môžeme vždy obrátiť, aby si nám pomohol v našom úsilí, a tiež Ti ďakujeme, že si nám dal Sväté Písmo, ktoré nás môže povzbudiť. Amen!“ Potom deti postupne čítajú svoje vety. Po každom prečítaní, môžeme s deťmi zvolať: „Bohu vďaka!“ Na záver modlitby si zopakujeme pieseň „Vďaka“.

Pomôcky

- lístky s úryvkami žalmov
- ceruzky
- Biblia
- pesnička

23. Dôvera

Nasledujem Ježiša, ktorý ma dobre vedie.

24. január 2027, 3. nedeľa v cezročnom období

Mk 1, 17: „Podďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“

Celé evanjelium: Mk 1, 14–20

Cieľ stretnutia

Dieťa je povzbudené, aby dôverovalo Ježišovi. V dôvere mu odovzdáva svoje prosby.

Komentár

Dôvera úzko súvisí s vierou. Môže sa prejavíť v situáciách, kedy je pre nás atraktívnejšie použiť pre naše rozhodovanie iné meradlo než Ježišov uhol pohľadu. Dôvera nás uschopňuje vidieť zmysel v tom, aby sme si Ježišov uhol pohľadu zachovávali v každej situácii. Dôverujme mu ako Šimon, Peter, Jakub a Ján, ktorým táto vlastnosť dovolila všetkého nechať a ísť za ním.

Sprievodný predmet alebo obrázok: rázcestník, ježko

Príbeh.

Tak kadiaľ?

Kúsok za skalou našli rázcestník. Bol to ten, o ktorom hovorila Satelova mama. Veľmi dobre si pamätali jej radu, takže predpokladali, že sa pri ňom vôbec nezdržia. Keď k nemu prišli, ani si ho neprezreli a rovno vykročili na cestu, ktorá viedla presne uprostred. Zrazu sa za nimi ozvalo: „Počkajte! Vy sa ani neujistíte, či idete správne?“ Keď sa otočili, uvideli ježka. Mal oranžové pichliače a žlté labky. Ježko pokračoval: „Rozmyslite si, kadiaľ pôjdete. Tuším, že mierite do paláca. Ak vám niekto poradil prostrednú cestu, tak je to buď pekný vtipkár, alebo vás nemá veľmi rád. Ide totiž o trasu plnú prekážok. Nechcem sa o nich teraz príliš rozprávať. Stačí, keď mi budete veriť, že cesta, ktorá zahýba doľava, je oveľa pohodlnejšia a rozhodne kratšia.“ Deti sa zarazili. Do koho teraz majú vložiť svoju dôveru? Boleli ich nohy a skratku by rozhodne ocenili. Podišli o kúsok ďalej, aby ich ježko nepočul, a šeptom sa radili, či ho poslúchnu. „Ja by som do toho išiel,“ prosil Oliver. „Som vyčerpaný a vy určite taktiež. Skratka nám neuškodí.“ Sofi ale nesúhlasila. „Ja by som rozhodne dôverovala Satelovej mame. Keď nám poradila, aby sme išli stredom, určite k tomu mala nejaký dôvod. A ako môžeme vedieť, že nám ježko radí dobre?“ Rozhodnutie zostalo na Klárke. Tá sa na pár sekúnd zamyslela a mala jasno: „Súhlasím so Sofi. A aj keby prostredná cesta priniesla ďalšie prekážky, prekonáme ich. Máme predsa Satela. Stále platí, že mu dôverujeme.“ „Máte pravdu, baby,“ pridali sa nakoniec aj Oliver. V radosti, že sú za jedno, znova vykročili na prostrednú cestu. Na ježka úplne zabudli. Najskôr už niekam odišiel.

Videli ste niekedy ježka?

Ako vyzerá rázcestník na turistickej ceste?

Riadili ste sa podľa neho niekedy?

Čie rady sú pre vás dôležité?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme vysvetlením, že dôvera je ako neviditeľné lano, ktoré nás spája s niekým, kto nás vedie, aj keď sami nevidíme cestu. Deti rozdelíme do dvojíc, v ktorých jeden predstavuje „loďku“ a druhý „maják“. Dieťa v úlohe loďky si zaviaže oči šatkou, čím simuluje situáciu, kedy sa ocitlo v hustej hmle a nevie, kadiaľ sa vydať ďalej. Druhé dieťa, maják, stojí v dostatočnej vzdialenosti a má za úlohu loďku bezpečne previesť členitým terénom plným pomyselných útesov (ktoré môžu tvoriť rozostavené hračky alebo ostatné deti v miestnosti). Kľúčovým pravidlom je, že maják sa loďky nesmie dotýkať a smie používať iba svoj hlas. Musí udeľovať jasné a pokojné pokyny, ako napríklad „tri kroky priamo“, „teraz sa zastav“ alebo „opatrne zahni doľava“. Po dosiahnutí bezpečného prístavu si deti role vymenia, aby si každý vyskúšal, aké to je niekomu plne dôverovať a mať zodpovednosť za vedenie druhého. V záverečnej reflexii sa s deťmi rozprávame o tom, že presne takto nás životom vedie Ježiš – aj keď ho nevidíme očami, môžeme sa s dôverou spoľahnúť na jeho hlas, ktorý k nám prehovorí skrze svedomie a vieru.

Návrh modlitby

Sedíme okolo stola, na stole je plánik alebo mapa. Deti si vopred premyslia, ktorému človeku vo svojom živote veria. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, Ty si s nami na našej ceste a vedieš nás. A keď zabľúdime, pomáhaš nám nájsť správnu cestu. Veľmi Ti za to ďakujeme. Ďakujeme Ti, tiež za ľudí, ktorých nám posieláš a ktorým môžeme veriť.“ Nasledujú vďaky detí, napr.: „Pane, ďakujem Ti za brata Toma...“ Zakončíme spoločnou modlitbou „Sláva Otcu!“.

Pomôcky

- plánik alebo mapa
- šatky na zaviazanie očí

24. Čistota

Dbám o svoje srdce.

31. január 2027, 4. nedeľa v cezročnom období

Mk 1, 25: „Mlč a vyjdi z neho!“

Celé evanjelium: Mk 1, 21–28

Cieľ stretnutia

Dieťa sa dozvedá, že sa nemusí báť nasledovať Ježiša. V modlitbe sa mu zveruje.

Komentár

Čistota je nám zvyčajne prezentovaná v súvislosti s „oblúbeným“ šiestym prikázaním. Nie je však zďaleka obmedzená len naň a je aktuálna aj v živote detí. Je dôležité, aby sme im vysvetlili, že nezáleží len na tom, čo robia, ale aj na tom, čo si myslia – čo je v ich hlave a srdci.

Sprievodný predmet alebo obrázok: sklenený brúsený „kamienok“ – drahokam

Príbeh

Pri paláci

Neprešli ani pár kilometrov a zrazu sa medzi stromami objavil palác. Bol tak nádherný! A tiež dobre skrytý za hustým lesom. V tej chvíli im bolo jasné, že ježko im klamal a boli radi, že ho nepočúvli. Vydali sa ku vstupnej bráne. Bránu strážil prísny strážnik. To deti ale nijako nerozhodilo. Nemali obavu, že by sa nedostali dnu. Keď sa však k bráne priblížili, uvideli, že nad ňou visí nápis: DO PALÁCA MÔŽE VSTÚPIŤ LEN TEN, KTO JE ČISTÝ. To ich vylakalo. Tí traja totiž čistí rozhodne neboli. Už niekoľko dní na sebe mali rovnaké oblečenie a topánky mali zaprášené. Už bolo ale neskoro. Strážnik si ich totiž už všimol. „Hej, decká, poďte sem!“ Poslúchli ho a prišli k nemu. „Teraz nás vyhodí, pretože sme ako špinavci,“ pomysleli si. Strážnik ale ich vzhľadu vôbec nevenoval pozornosť. Namiesto toho šmátral vo vrecku. „Kam som ho len dal?“ hundral. O chvíľu sa rozžiaril. „Tu ho mám!“ V ruke držal malý kameň, ktorý vyzeral ako drahokam. Klárke, ktorá stála najbližšie, ho priložil na

srdce. Drahokam sa v tej chvíli rozžiaril sýto ružovou farbou. Strážca sa usmial a vyhlásil: „Výborne, môžeš dnu.“ To isté potom urobil so Sofiou a Oliverom. Všetkým trom sa drahokam na hrudi rozžiaril. Keď vstúpili na nádvorie paláca, ozvalo sa: „Už sú tu!“ Zase sa zdalo, ako by o ich príchode všetci vedeli. Na nádvorie za nimi pribehla mladá žena v prostých, ale upravených šatách, asi služobná. „Poďte za mnou, už na vás čakáme.“ vyzvala deti. Klárke to nedalo a opýtala sa: „Vám nevadí, že sme takí zamazaní?“ Služobná sa zasmiala: „Ako zamazaní, dievča? Veď ste úplne čistí. Pre nás je dôležité, aké máte srdce. A vy ste prišli s čistým úmyslom.“

Boli ste niekedy na hrade alebo zámku?

Čo robíte, keď sa ušpiníte?

Čo môžete robiť, aby ste mali čisté srdce?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme vysvetlením, že svedomie je ako tichý vnútorný hlas alebo „vnútorný semafor“, ktorý nám daroval Boh, aby nám pomáhal spoznať, čo je správne a čo nie. Pre hru si pripravíme tri farebné znamenia – zelené, oranžové a červené (môžu to byť farebné papiere, šatky alebo pastelky). Deťom vysvetlíme význam jednotlivých farieb: zelená znamená, že je čin správny a prinesie radosť; oranžová nás nabáda k zastaveniu a premýšľaniu; červená nás varuje, že dané konanie by niekoho bolelo alebo by nebolo pravdivé. Následne deťom predčítame rôzne situácie z bežného života, ako je napríklad nájdenie cudzej hračky, pomoc mamičky s nákupom alebo pokušenie niekomu sa posmievať. Úlohou detí je na každú situáciu zareagovať ako ich vlastné svedomie tým, že ukážu príslušnú farbu alebo sa k nej v miestnosti presunú. Po každom kole si krátko povieme, prečo sme vybrali práve túto farbu a aký pocit v nás také rozhodnutie zanecháva. V závere deťom zdôrazníme, že keď poslúchneme zelené svetlo svojho svedomia, prežívame vnútorný pokoj a radosť, čo je ten najlepší ukazovateľ, že kráčame po ceste s Ježišom. Ak sa nám niekedy stane, že konáme na „červenú“, svedomie nás na to upozorní smútkom, aby sme vedeli, že je čas poprosiť o odpustenie a chybu napraviť.

Návrh modlitby

Dnes katechéta predčíta modlitbu. Môže ju tiež vytlačiť, rozstrihať a rozdať deťom, aby ju postupne čítali ony. Modlitba za čisté srdce:

„Pane Ježišu, Ty si svetlo, ktoré svieti v mojom srdci. Ďakujem Ti za dar svedomia, za ten tichý hlas, ktorý ma vedie. Prosím Ťa, nauč ma Ti načúvať. Nech spoznám, čo je dobré a čo Ti robí radosť. Daj mi odvahu hovoriť pravdu, aj keď sa trochu bojím. Keď sa pomýlim a zídem z cesty, nenechaj ma v mojom smútku samotného. Pohľad ma svojou láskou, odpusť mi a pomôž mi začať znova a lepšie. Chcem mať srdce čisté ako studničku, aby v ňom bolo vidieť Tvoje svetlo. Amen.

Pomôcky

- znamenia semaforu
- pre každé dieťa vytlačená modlitba

25. Starostlivosť

Som pozorný k potrebám druhých.

4. február 2027, 5. nedeľa v cezročnom období

Mk 1, 32: „Keď nastal večer a slnko zapadlo, prinášali k nemu všetkých chorých a posadnutých.“

Celé evanjelium: Mk 1, 29–39

Cieľ stretnutia

Dieťa rozumie, že je dôležité starať sa o druhých. Uvádza konkrétne príklady, ako môže o druhých starať.

Komentár

Starostlivosť súvisí s láskavosťou. Potrebujú ju najmä tí, ktorí sú slabší, ktorí sú nesvoji, či vylakaní, nemajú také šťastie ako my a podobne. Dieťa v prvých rokoch svojho života patrilo medzi tých, komu bola starostlivosť skôr prejavovaná. Môžeme mu ale pomôcť nájsť a budovať drobné návyky a úkony, ktorými ho budeme učiť starať sa o druhých. Môže to byť ale tiež učenie sa novým veciam alebo hra, ktorú ešte možno nerozlišujú od práce. To ale vôbec nevadí. Dôležitá je samotná aktivita, ktorá má zmysel.

Sprievodný predmet alebo obrázok: palác

Príbeh

Ako v bavlne

Služobná je dovedla do peknej izby s tromi posteľami. „Vyzlečte sa, vezmem si vaše oblečenie, aby sme vám ho mohli vyprať. Napravo sú dvere do kúpeľne, v ktorej sa môžete umyť, a naľavo je šatníková skriňa. V nej sú čisté šaty. Môžete si ich požičať. Až budete hotoví, prinesiem vám niečo pod zub.“ Deti s radosťou poslúchli. Poriadne sa umyli naposledy u starej panej na začiatku cesty. Postupne sa vystriedali v kúpeľni, pohoveli si v posteliach a čakali na jedlo. Keď ho služobná priniesla, naozaj s chuťou sa doň pustili. Bolo tam pečené mäso, ovocie a nejaká zvláštna limonáda, ktorá im veľmi chutila. Keď sa všetci nasýtili, prišiel pre nich sluha, ktorý im ponúkol, že im ukáže celý palác. Prechádzali prijímacími izbami, spálňami či knižnicou. Zastavili sa tu s vrátnikom, tu s vojakom. Boli dojatí, ako pekne sa tu k nim všetci správajú. Zašli sa pozrieť aj do stajne na kone. Keď boli s prehliadkou na konci, sluha ich zaviedol späť do izby. Doniesol im ešte ďalšie jedlo, aby sa mohli dojesť, keby dostali hlad. „Zajtra pôjdete navštíviť kráľovnú a dáte jej balíček, ktorý ste priniesli. Tak sa na to dobre vyspíte. Dobrú noc,“ zaželal im a rozlúčil sa s nimi. Keď sa v izbe zhaslo, Oliver zašepkal: „Baby, ja som na ten balíček úplne zabudol. Som taký unesený z toho, ako starostlivo sa tu k nám správajú, že mi úplne vypadol z hlavy.“ „My sa ti nečudujeme,“ smiali sa baby. A uistili ho: „Máme to úplne rovnako.“

Viete, ako to vyzerá v spálni na hrade alebo zámku?

Máte radi, keď sa o vás niekto stará?

A o koho sa staráte vy?

Prečo je dôležité sa o seba starať?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme rozhovorom o tom, že starostlivosť je ako neviditeľný plášť, ktorým môžeme niekoho prikryť, keď mu nie je dobre. Deti rozdelíme do trojíc, kde jedno z detí predstavuje „pútnika“ a zostávajúce dve sú jeho „ochrancovia“. Pútnik si vylosuje kartičku s určitou nepohodou (napr. „je mi zima“ alebo „som smutný“) a bezo slov, iba postojom tela alebo výrazom tváre, začne túto situáciu znázorňovať. Úlohou ochrancov je správne rozpoznať, čo ich kamaráta trápi, a prejaviť starostlivosť konkrétnym činom. Ak je pútnikovi zima, ochrancovia ho spoločne zabalia do deky a jemne ho trú po ramenách, aby ho zahriali. Ak je „smutný“, sadnú si k nemu, ponúknu mu ruku alebo ho symbolicky prikryjú plášťom bezpečia. Dôležité je, aby ochrancovia spolupracovali a jednali s veľkou jemnosťou. Po každom kole sa deti v rolách vystriedajú, aby si každý skúsil, aké to je starostlivosť prijímať aj ponúkať. V záverečnom zdieľaní si vysvetlíme, že starostlivosť vyžaduje otvorené oči a srdce – rovnako ako Satelo alebo Ježiš, ktorí vždy videli, kto je unavený alebo sa bojí, a ponúkli mu pomocnú ruku skôr, než o ňu dotyčný stihol poprosiť.

Nepohody: je mi zima som smutný mám hlad bolí ma noha stratil som sa, som unavený

Návrh modlitby

Sedíme pri stole, katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že sa o nás staráš. Ďakujeme Ti, že máme rodičov, chodíme do školy a máme kde bývať.“ Nasleduje koliesko s vďakou detí za ľudí, ktorí sa o nich starajú. Potom katechéta zahájí druhé kolo: „Pane Bože, veľmi Ťa prosíme za tých, ktorí sú sami a opustení, o ktorých sa nikto nestará.“ Deti sa pridávajú s príhovormi. Zakončíme modlitbou Otče náš.

Pomôcky

- deky
- prípadne ďalšie pomôcky, ktoré by deti mohli pri hre využiť.

26. Skromnosť, pôst

Dokážem si pre Ježiša odriecť, čo mám rád.

14. február 2027, 1. pôstna nedeľa

Mk 1, 12: „Duch vyviedol Ježiša na púšť.“

Celé evanjelium: Mk 1, 12–15

Cieľ stretnutia

Dieťa rozumie významu pôstu v živote kresťana. Vyberá si, čo by si samo chcelo odriecť.

Komentár

Pôstne obdobie je výzvou k obráteniu a k zmene zmýšľania. Na rozdiel od cnosti sebaovládania ide v tomto prípade oveľa viac než o to si len dokázať niečo odriecť, aj keď to s ňou tiež súvisí. Ak v našom živote zrieknutím sa niečoho, čo máme radi, nevznikne priestor pre Ježiša, postíme sa zbytočne. Pokúsme sa deti aspoň trochu nasmerovať k tomuto spôsobu prežívania pôstnej doby a skúsme im ponúknuť, čo by mohli do svojho života v tieto dni pridať.

Sprievodný predmet alebo obrázok: cesta, príroda

Príbeh

Hojnosť, alebo dobrodružstvo?

Keď sa deti ráno prebudili, dostali výdatné raňajky a tiež svoje pôvodné oblečenie, ktoré bolo vyprané, čisté a voňavé. Potom sa išli so sluhom pozrieť do záhrad, ktoré boli nemenej krásne než celý palác. Pokojne by v nich vydržali celý deň. Lenže na to nebol čas, pretože ich čakala audiencia u kráľovnej. Kráľovná ich prijala v svojej trónnej sále. Bola milá a vlúdna, úplne rovnako ako všetci ostatní ľudia, s ktorými sa deti na svojej ceste stretli. Vybavili jej pozdravy od Satelovej mamy a odovzdali jej balíček. Mala z neho veľkú radosť a ihneď ho odovzdala jednému zo sluhov, aby ho odniesol. To deti trochu zamrzelo, pretože sa tešili, že uvidia, čo je v ňom ukryté. Kráľovná ich potom pozvala na desiatu. Zasadli si okolo vyrezávaného stola, ktorý bol plný úžasných dobrôt. Väčšinou to boli sladkosti. Ale tak nádherné a chutné! Ako by ich upieklo a ozdobilo tisíc cukrárskych škriatkov. Vianočné koláčky a narodeninové torty, ktoré z domu poznali, sa s nimi nemohli ani porovnávať. Ani nestihli všetko vyskúšať. Bolo toho toľko! „Keby ste tu zostali,“ ponúkala im kráľovná, „mohli by ste mať také sladkosti pokojne každý deň. Boli by ste tu ako v bavlnke. Moji sluhovia by sa o vás každý deň starali.“ Deti mali sto chutí vykriknúť: „No jasné, my už nikdy neodídeme!“ Ale v hĺbke srdca im niečo hovorilo, že by to nebolo správne rozhodnutie. „My si to spoločne rozmyslíme, poradíme sa a prideme vám povedať,“ odpovedala nakoniec za všetkých troch Klárka. Potom sa s kráľovnou rozlúčili a vrátili sa do svojej izby. Keď sa deti vrátili do izby, natiahli sa do mäkkých postelí. Keby všetci traja nemali v hlave dôležitú a naliehavú otázku, asi by hneď zaspali. S preplnenými bruchami a po prechádzke záhradami by to išlo hneď. Nebol na to ale priestor. Bolo potrebné sa poradiť. Začal Oliver: „Tak čo, baby? Ako to vidíte? Ja by som tu tak rád zostal! A kto hovorí, že tu musíme byť navždy? Zdržme sa napríklad týždeň, dva, tri... Užijeme si všetky tie sladkosti a rôznu zábavu a potom pôjdeme ďalej!“ Klárke sa to ale nepozdávalo. „Ja si myslím,

že to nie je dobrý nápad. Spohodlnieme tu a už sa nám nebude nikam chcieť. Pravdaže, že by sa mi tu páčilo. Ale myslím si, že sme v tejto zemi pre niečo viac, než aby sme si len užívali v paláci. Nebojím sa vzdať pohodlia, ktoré tu máme. Naopak sa teším na dobrodružstvo, ktoré nás čaká.“ Sofia sa nemohla rozhodnúť. Sladkosti jej tak chutili. Nebola si istá, či sa ich dokáže vzdať. Zrazu ju napadlo: „Čo si myslíte, že by na našom mieste urobil Satelo? Zostal by tu, alebo by išiel ďalej? Povedala by som, že podľa toho spoznáme, ako sa máme rozhodnúť.“ Všetci traja sa zamysleli. Bolo im hneď jasné, že Satelo by pokračoval v ceste. Dohodli sa teda, že nasledujúci deň pôjdu ďalej, a išli to hneď oznámiť kráľovnej. Tej to bolo trochu ľúto, ale chápala ich a neprehovárala. Všetci traja boli radi, že sa dokázali ovládnuť a nepodľahli ponuke pohodlného života.

Pri akých príležitostiach jete koláčiky, tortu alebo iné sladkosti?

Dokážete sa vzdať niečoho, čo máte radi?

Je to pre vás ľahké, alebo ťažké?

Je niečo, čo by ste si odrieknuť asi nedokázali?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme tým, že jedno z detí (dobrovoľník) si nasadí batoh a predstavuje pútnika na ceste do Božieho kráľovstva. Ostatné deti k nemu postupne prichádzajú a dávajú mu do batohu ťažké veci so slovami: „Toto nutne potrebuješ – najnovší mobil, obriu krabicu sladkostí, päť nových autíčok, najdrahšie topánky...“ Batoh sa stáva ťažším a ťažším, až sa pod ním pútnik začne prehýbať a nemôže urobiť ani krok. Spoločne pozorujeme, aké je ťažké sa s takým nákladom pohybovať, radovať sa alebo niekomu pomôcť. V druhej časti aktivity začneme batoh vyprázdňovať. Pri každej veci, ktorú vyberieme, si povieme: „Bez toho sa zaobídem, namiesto toho mi stačí radosť z kamaráta.“ Do prázdneho batohu nakoniec vložíme len pár ľahkých lístkov, ktoré symbolizujú skromnosť a vďačnosť za základné veci. Pútnik sa zrazu narovná, môže skákať a bežať. V záverečnom zhrnutí si vysvetlíme, že skromnosť nie je o tom, že nič nemáme, ale o tom, že naše srdce nie je „ťažké“ od vecí. Skromný človek má voľné ruky, aby mohol objasť druhých, a ľahké nohy, aby mohol nasledovať Ježiša.

Návrh modlitby

Sedíme v kruhu, uprostred je obrázok Panny Márie. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti za nás za všetkých. Ďakujeme Ti, že sa o nás staráš. Ďakujeme Ti, že máme kopu vecí na zábavu.“ Deti si postupne do kruhu berú svoj obrázok, a kto si ho vezme, modlí sa: „Pane Ježišu, ďakujem Ti za to, že môžem mať doma kopu knížiek. Amen!“ Po vystriedaní všetkých katechéta ukončí modlitbu slovami: „Pane Ježišu, Ty si nám dal svoju mamičku Máriu. Je pre nás príkladom skromnosti. Nechcela nič pre seba a starala sa o druhých. Prosíme, daj, nech aj my sa viac pozeráme, čo druhí potrebujú, a vieme sa vzdávať vecí, ktoré nepotrebujeme. Amen!“ Zakončíme piesňou k Márii.

Pomôcky

- ruksak alebo turistický batoh,
- rôzne predmety, ktoré je možné do batohu vkladať,
- obrázok Panny Márie

27. Pozornosť

Ježišovi venujem pozornosť v modlitbe a rovnako tak ľuďom okolo seba.

21. február 2027, 2. nedeľa pôstna

Mk 9, 2: „O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a Jána a len ich vyviedol na vysoký vrch do samoty. Tam sa pred nimi premenil.“

Celé evanjelium: Mk 9, 2–10

Cieľ stretnutia

Dieťa chápe, že je dôležité sa vedieť sústrediť na toho, koho má rado a na kom mu záleží.

Komentár

Téma pozornosti a jej udržania je v posledných rokoch veľmi aktuálna, až páľčivá. Deti strácajú schopnosť sústrediť sa jednak skrze nadužívanie moderných technológií a jednak sa u mnohých detí rozvíjajú poruchy pozornosti. Existuje mnoho dobrých dôvodov, prečo je potrebné vedieť udržať pozornosť. Toto stretnutie ponúka deťom dôraz na jeden veľmi významný dôvod, aby sa snažili udržať pozornosť: z lásky a úcty k druhým i k Ježišovi.

Sprievodný predmet alebo obrázok: vážka

Príbeh

Vážka

Ďalší deň ráno teda vyrazili na cestu. Dostali do batohu dobré jedlo aj pár zákuskov. Keď ich služobná vyprevádzala zadnými dvierkami zo záhrady, dala im ešte radu na cestu: „Nasledujúci úsek vašej cesty bude spleť. Čoskoro ale uvidíte sprievodkyňu. Tej sa držte.“ Ani jedno z detí nevedelo, o čom služobná hovorí. Ako by aj mohli. Ale vedeli, že na tejto ceste sa vždy všetko v správny čas vysvetlí, takže poďakovali za radu a vykročili medzi kríky. Cesta sa stáčala tu doľava, tu doprava. Ale nejako príliš často. Bola zvláštna. Tiež sa často rozdvojovala alebo dokonca delila na tri ďalšie. Bolo im to divné. Sofii to zrazu došlo: „Oli, Klári, my sme v labyrinte! Ako sa odtiaľ len vymotáme? Môžeme tu pokojne blúdiť niekoľko dní!“ Zrazu nad nimi niečo zabzučalo. Uvideli vážku. Zdalo sa im, ako by na nich žmurkala a pozývala ich, nech ju nasledujú. „To bude asi tá sprievodkyňa,“ pomysleli si. A vydali sa za ňou. Nebolo to ale vôbec jednoduché. Vážku bolo medzi kríkmi veľmi zle vidieť. Keby sa len na chvíľku prestali sústrediť, stratili by ju z dohľadu. Nemohli si dovoliť byť nepozorní. Takto chodili labyrintom za vážkou asi hodinu. Bol naozaj veľký a spleť. Bolo im jasné, že bez nej by sa von jednoducho nedostali. Alebo len s veľkými ťažkosťami. Keď prešli medzi poslednými dvoma skupinami kríkov a vynorili sa na úzkom pruhu lúky pri rieke, toľko sa im uľavilo! Poďakovali vážke a zamávali jej. Tá sa vrátila späť do labyrintu. Lahli si do trávy, aby si trochu oddýchli. Oliver vytiahol z batohu zákusky. „Oli, čo keby som ten batoh niesla chvíľu ja?“ navrhla Klárka.

Stratili ste sa niekedy?

Boli ste niekedy v labyrinte?

Viete, ako vyzerá vážka?

Ako dlho dokážete udržať pozornosť?

Komu je dobré vedieť venovať pozornosť?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme vysvetlením, že naša pozornosť je ako baterka – svieti len tam, kam ju namierime. Aby sme sa naučili byť pozorní k Ježišovi, musíme najskôr vycvičiť svoje zmysly. Deti si sadnú do kruhu a zavrú oči (alebo použijú šatky). Úlohou detí je stať sa „lovcami zvukov“. Katechéta sa potichu pohybuje po miestnosti a vykonáva veľmi jemné zvuky: zašušťanie papierom, otvorenie okna, škrtnutie o podlahu alebo tiché cvaknutie prepisovačky. Deti so zavretými očami iba ukazujú prstom smerom, odkiaľ zvuk prichádza, bez toho, aby hovorili. V druhej, náročnejšej fáze, katechéta zazvoní na malý zvonček. Deti majú za úlohu sa maximálne sústrediť a zdvihnúť ruku presne vo chvíli, keď si myslia, že zvuk zvončeka už úplne doznel a v miestnosti nastalo absolútne ticho. Táto chvíľa napätého ticha je okamihom najvyššej pozornosti. Po skončení si s deťmi rozprávame o tom, aké to bolo sledovať zvuk až do jeho konca a ako veľmi sa museli stíšiť, aby im nič neušlo. Vysvetlíme si, že podobnú pozornosť potrebujeme aj v živote – keď sme pozorní k druhým, všimneme si ich úsmevu i smútku, a keď sme pozorní k Bohu, začujeme jeho hlas vo svojom srdci.

Návrh modlitby

Sedíme alebo stojíme okolo zvončeka, na konci je umiestnená sviečka. Katechéta sa modlí: „Pane, ďakujeme Ti, že si Pánom všetkých ciest. Ďakujeme Ti, že si svetlo, ktoré nám ukazuje cestu, a prosíme Ťa, keď z cesty zídeme, nech Ťa neváhame poprosiť o pomoc.“ Deti potom môžu, ak chcú, nahlas povedať Bohu svoje prosby alebo vďaky. Zakončíme spoločným „Amen!“

Pomôcky

- zvonček
- rôzne predmety, s ktorými možno vydávať zvuky

28. Úcta

Mám Ježiša aj druhých ľudí v úcte a vážnosti.

28. február 2027, 3. nedeľa pôstna

Jn 2, 16: „Odneste to odtiaľto! Nerobte z domu môjho Otca tržnicu!“

Celé evanjelium: Jn 2, 13–25

Cieľ stretnutia

Dieťa tému úcty prepája s už prebratými témami. Dozvedá sa, že snaha o život v cnostiach súvisí s prejavmi úcty k druhým ľuďom i k Ježišovi. Navrhuje, ako môže v konkrétnych situáciách druhým ľuďom prejavovať úctu. Chápe, že úplne každý človek je hodný úcty.

Komentár

Cnosť úcty sa prejavuje tým, že máme rešpekt k druhým ľuďom i k Bohu a tiež berieme vážne všetko, čo s nimi súvisí a čo k nim patrí. U detí je formácia v tejto cnosti aktuálna už od narodenia. Budujeme ju v nich tým, ako sa k nim celkovo správame, ako s nimi jednáme, ako s nimi hovoríme. A následne ako ich vedieme k tomu, aby to isté prejavovali voči druhým ľuďom.

Sprievodný predmet alebo obrázok: batoh, figúrka opice

Príbeh

Nepříjemné stretnutie

Cesta ich doviedla okolo rieky do lesa. Klárka niesla na chrbte batoh a vykračovala si niekoľko krokov pred Oliverom a Sofiou. Mala znenazdajky nejako veľa energie. Zrazu sa stalo niečo, čo nikto z nich nečakal. Na Klárku sa zo stromu spustila opica! Rýchlo a obratne jej zobrala batoh a usadila sa s ním na strome pri ceste. Všetkým trom zovrelo hrdlo. Majú v ňom predsa dôležité veci. A batoh hlavne nie je ich. Mali v pláne ho Satelovej mame vrátiť. Opica sa prichlúplo usmiala a obratnými prstami otvorila pracku. Potom postupne vyťahovala veci, ktoré v ňom mali deti uložené. Niektoré si nechala zavesené vedľa seba na strome, niektoré hádzala za seba. Čuchla si k vrecúšku s jedlom, ale veľmi jej nevoňalo, takže letelo dole. Ani fľaša s vodou pre ňu nebola príliš zaujímavá. Potom vytiahla mikinu. Skúsila do nej zahryznúť a zavesila ju na strom vedľa seba. Bola Klárina. Oli so Sofiou našťastie mali svoje mikiny okolo pásu. Potom sa prehrabávala v náhradných ponožkách, ktoré tiež väčšinou skončili na zemi. Oliver sa najviac bál, že sa jej podarí otvoriť bočné vrecko. Bol v ňom totiž schovaný mobil, ktorý si pri sebe celú dobu niesol ešte z domu. Keby ho opica zahodila na zem, najskôr by bolo po ňom. Zrazu sa tá dlhoruká potvora znova prichlúplo usmiala, zavesila batoh na vetvu vedľa mikiny a odskákala preč. Deti si tak vydýchli! Utekali pozbierať všetky rozhádzané veci. Oliver vliezol na strom a zložil batoh a mikinu. Mobil bol našťastie v poriadku. „Cítil som sa hrozne, keď som to videl,“ zveril sa babám. Tie to videli úplne rovnako. „Ten pocit, že sa niekto len tak pohráva s vecami, ktoré sú pre mňa dôležité, bol hrozný,“ priznala sa Sofi. Klárka mala skoro slzy na krajíčku. „Oli, prosím, vezmeš ten batoh zase ty? Mám strach, aby mi ho niekto

zase nezobral.“ „Za to ty predsa nemôžeš,“ upokojoval ju Oliver. „Mne by ten batoh opica ukradla rovnako, ako ho vzala tebe.“

Videli ste niekedy živú opicu?

Vysypal sa vám niekedy batoh?

Stalo sa vám niekedy, že by si niekto vzal vaše veci bez dovolenia?

Ako ste sa pri tom cítili?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme vysvetlením, že úcta je schopnosť vidieť v každom človeku niekoho nesmierne cenného – malého kráľa alebo kráľovnú, pretože nás všetkých stvoril Boh. Deti sedia v kruhu a jedno z nich (dobrovoľník) si sadne na pripravenú stoličku doprostred. Toto dieťa dostane na hlavu korunu a stáva sa „vzácnym hosťom“. Úlohou ostatných detí v kruhu je vyjadriť tomuto hosťovi úctu, ale nie formou klaňania sa, skôr láskavým slovom alebo gestom. Deti postupne prichádzajú k hosťovi a s úctou mu povedia jednu peknú vec, ktorú na ňom oceňujú (napr. „Mám k tebe úctu, pretože sa vždy podelíš o pastelky,“ alebo „Mám k tebe úctu, pretože si skvelý kamarát“). Dôraz kladieme na tón hlasu a slušné správanie – hovoríme pokojne a pozeráme sa do očí. Potom sa role vymenia, aby si každé dieťa skúsilo, aké to je byť prijímané s úctou. V závere deťom vysvetlíme, že korunu síce v bežnom živote nenosíme, ale každý z nás ju má „neviditeľnú“ na hlave. Mať úctu znamená jednať s druhými tak, aby sme im tú ich neviditeľnú korunu nikdy nezhodili, ale naopak im pomáhali cítiť sa vzácní.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole, začíname chvíľou ticha. Deti majú premýšľať, kto im niečo také robí alebo komu to robia ony. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, ďakujeme Ti za našich kamarátov, spolužiakov a súrodencov. Ďakujeme Ti, že sa máme s kým hrať, smiať sa a tráviť svoj čas. Pane Ježišu, každý z nás teraz chce odpustiť tomu, kto nám nejako ubližuje, a tiež Ťa prosíme, odpusť nám, keď sme ublížili druhým.“ Nasleduje chvíľa ticha. Zakončíme spoločným Sláva Otcu!

Pomôcky

- stolička
- koruna

29. Pokora

Uznávam, že niečo nedokážem. Potrebujem Ježiša, aby mi pomohol.

7. marec 2027, 4. nedeľa pôstna

Jn 3, 16: „Lebo Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.“

Celé evanjelium: Jn 3, 14–21

Cieľ stretnutia

Dieťa rozumie, že pokora nie je prejav slabosti a že sa nemusí báť uznať, že niečo nedokáže. V modlitbe odovzdáva Ježišovi to, na čo samo nemá, a prosí ho o pomoc.

Komentár

Pokorný človek je ten, ktorý je schopný uznať, že niečo nedokáže sám. Následne potom prosí Ježiša, aby mu pomohol. Všetci potrebujeme, aby nám Ježiš pomohol, a nie je to žiadna hanba. Preto všetko, čo je nad naše sily, učíme deti vkladať do modlitby.

Sprievodný predmet alebo obrázok: kľúč

Príbeh

Zamknuté dvere

Len, čo sa spamätali z opičieho nadelenia, bola pred nimi ďalšia výzva. Došli totiž k múru, v ktorom boli malé drevené dvere. Bohužiaľ zistili, že sú zamknuté. „Určite tu bude niekde schovaný kľúč,“ napadlo ich. Sofia navrhla: „Oli, ty budeš hľadať naľavo, Klári, ty choď napravo a ja to prehľadám tu uprostred. Určite tu niekde bude.“ Dali sa do hľadania. Po dobrých dvadsiatich minútach sa zišli späť pri dverách. Ani jeden z nich

nemal úspech. Napadlo ich, že sa ešte skúsia vymeniť. Tentokrát išla Klárka doľava, Sofi doprava a Oliver hľadal uprostred. Ale zase nič. Premýšľali, čo ďalej. „Počujte, a nie sú tie dvere napríklad len zaseknuté? Možno kľúč vôbec nepotrebujeme,“ napadlo Olivera. Skúšali lomcovať kľučkou, tlačiť do dverí aj za ne poriadne zatiahnuť. Ale stále nič. „Ešte ma napadá, že by sme mohli skúsiť preliezť múr,“ dostala nápad Klára. Ale kdeže. Kamene boli hladké a múr vysoký. A tiež ani na jednej strane nemal konca, takže jeho obchádzanie neprichádzalo do úvahy. Sklamane si čupli. Museli uznať, že tentokrát vôbec netušia, čo majú robiť. Bolo im to ľúto. „To predsa vôbec nevadí, že vám táto prekážka nejde zdolať. Zabudli ste na mňa a na môj sľub, že vám vždy pomôžem?“ ozvalo sa zrazu neďaleko od nich. Bol to Satelo. Deti na neho radostne naskákali a objali ho okolo krku, ako by sa videli po roku s vlastným bratom. „Som rád, že viete uznať, že niečo nezvládnete. Viem, že po tak dlhej ceste, na ktorej ste si nakoniec so všetkým poradili, to nie je jednoduché. Som na vás hrdý. Tak poďte.“ Potom Satelo vytiahol z vrečka kľúč a dvere odomkol. Čuduj sa svete, nebolo za nimi vôbec nič! Proste tam len pokračovala cesta. Satelo potom chvíľu putoval spolu s deťmi. Pozorne počúval, čo zažili v paláci, a ocenil ich, že tam nezostali.

Stalo sa vám niekedy, že ste nedokázali vyriešiť nejakú úlohu?

Ako ste sa pri tom cítili?

Myslíte si, že je dôležité, aby každý vedel uznať, že niečo nezvládne?

Prečo?

Dokázate si nechať pomôcť?

Návrh aktivity

Na lístočky si pripravíme úlohy, ktoré nie sú určené pre jednotlivcov. Každý si jeden vyžrebuje a premýšľa, ako ho splniť. Mal by dôjsť k záveru, že musí požiadať ostatných o pomoc. Ak je detí veľa, úlohu si vyžrebujú 2–4 dobrovoľníci, ostatní budú pomocníci. Návrhy úloh: dotkni sa stropu, prenes stôl na iné miesto, dotkni sa rukou zároveň okna aj dverí, otoč stôl hore nohami, prenes katechétu cez učebňu, zmeraj výšku učebne... Úlohy je treba vymyslieť podľa toho, čo umožňuje priestor a na čo stačia deti. Potom nasleduje rozhovor o tom, či je pre deti ľahké alebo ťažké požiadať druhých o pomoc, kto im najčastejšie pomáha a či aj ony pomáhajú druhým.

Návrh modlitby

Chvíľa stíšenia, modlitba pred krížom. „Pane Ježišu, ďakujeme Ti za svojich blížnych, ďakujeme Ti, že si môžeme navzájom pomáhať. Nikto z nás nevie, ani nezvládne všetko a Ty si nám poslal naše sestry a bratov, aby sme si navzájom pomáhali. Ďakujeme Ti za nich.“ Nasledujú vďaky jednotlivých detí za osoby, ktoré im pomáhajú.

Zakončíme piesňou.

Pomôcky

- lístočky s úlohami
- kríž
- pesnička

30. Vďačnosť

Ďakujem Ježišovi za život.

14. marec 2027, 5. nedeľa pôstna

Jn 12, 27: „Ale práve kvôli tej hodine som prišiel.“

Celé evanjelium: Jn 12, 20–33

Cieľ stretnutia

Dieťa vyjadruje, za čo je v poslednej dobe aj počas celého života Ježišovi vďačné. Učí sa vďačnosť vkladať do modlitby.

Komentár

Schopnosť byť vďačný veľmi úzko súvisí s celkovou životnou spokojnosťou. Je to jeden z návykov, ktorý sa naozaj oplatí systematicky budovať. My kresťania máme výhodu, že nemusíme svoje vďačnosti len zapisovať do denníčka, ale môžeme ich v modlitbe odovzdávať milujúcemu Ježišovi, ktorý našu vďačnosť prežíva spolu s nami.

Sprievodný predmet alebo obrázok: srdce

Príbeh

Satelo

Keď sa s nimi Satelo zase rozlúčil, bolo v ich srdciach nejako divne prázdno. Mrzelo ich, že s nimi nezostal dlhšie. Ale chápali, že má aj iné povinnosti. Šliapali pomaly do mierneho kopca, všetci traja vedľa seba, a spomínali na všetky stretnutia s ním. „Keď sme ho prvýkrát uvideli,“ spomínala Klárka, mala som z neho tak príjemný pocit.

Nebolo to, ako keď sa stretneme s iným dospelým, napríklad s učiteľom alebo susedkou. On na mňa už od začiatku pôsobil ako náš kamarát. Ako niekto, kto nám nechce rozkazovať, ale načúvať a pomáhať.“ Sofia dodávala: „Pre mňa bolo najsilnejšie, keď ma zachránil z tej vysokej skaly. Tak sa mi uľavilo, keď ma objal. Cítila som sa ako u mamy. Dokonca som sa vôbec nebála liezť po lane dole. A to som v telocvični lezenie po tyči i po povraze neznášala a nikdy mi nešlo.“ „Ja zase moc rád spomínam na ten táborák,“ pridala sa Oliver. „Bola pri ňom tak priateľská atmosféra. Inokedy by som sa v noci v lese asi bál. Ale v tej chvíli som sa cítil skoro viac v bezpečí než doma na záhrade. A ako hovorila Klárka, bolo to s ním ako s kamarátom, či dokonca najlepším priateľom.“ Razili si cestu zarastenou cestičkou, ktorá sa zužovala. Museli ísť za sebou a venovať všetku energiu chôdzi, pretože kopec bol čím ďalej prudší. Preto rozhovor prerušili. Všetkých troch veľmi hrialo pri srdci, že majú takého dobrého sprievodcu. Pociťovali obrovskú vďačnosť, a keby vedeli, komu majú za Satela ďakovať, určite by mu so slzami šťastia padli k nohám. V tej chvíli ale ešte netušili, čo ich už za chvíľku stretne.

Boli ste niekedy na prechádzke či výlete na kopci?

S kým sa cítite dobre?

Prečo?

Čo pre vás znamená bezpečie?

Návrh aktivity

Deti hľadajú po učebni schované písmená z papiera. Písmená sú vždy aspoň trochu vidieť. Sú to písmená D, A, K, U, J, E, M, každé dvakrát. Deti teda dostanú pokyn, aby hľadali 12 písmen. Keď majú všetky, necháme ich zložiť dvakrát slovo ĎAKUJEM. Slová nalepia na dva listy. Zamyslíme sa s deťmi, za čo a komu ďakujeme. Za čo sme vďační. Veci píšeme na jeden list papiera, mená ľudí na druhý list. Listy môžu deti doplniť obrázkami. Postupne dovedieme deti k tomu, že sme za všetko vďační Bohu. Nasleduje modlitba.

Návrh modlitby

Sedíme v kruhu na koberci, uprostred ležia listy. Katechéta sa modlí: „Pane Bože, ďakujeme Ti za tento svet, ktorý si stvoril. Ďakujeme Ti, že je tak krásny a dobre vymyslený.“ Nasledujú modlitby vďaka detí. Deti používajú slová, ktoré napísali na plagáty, alebo ďalšie, ktoré ich napadnú. Na záver si zaspievame pieseň „Toto je deň“. Po modlitbe a rozlúčke pošleme chlapcov domov a dohodneme sa s dievčatami na príprave poslednej večere ako na zelený štvrtok, ktorá bude na budúcu hodinu.

Pomôcky

- 12 papierových písmen
- 2 listy papiera
- pastelky
- ceruzky
- lepidlo

31. Vnímavosť

Vidím Ježiša vo všetkom dobrom a krásnom okolo seba.

21. marec 2027, Kvetná nedeľa

Mk 14, 39: „Tento človek bol naozaj syn Boží!“

Celé evanjelium: Mk 14, 1–15, 47

Cieľ stretnutia

Dieťa si precvičuje svoju vnímavosť (všíímavosť). Prepojuje ju s témou vďačnosti.

Komentár

Cnosť vnímavosti nám pomáha všímať si všetko, čo nám chce Boh zjaviť. Každý deň je toho toľko! Stačí sa len dívať. Schopnosť vnímať krásne veci okolo nás je tiež jednou z terapeutických metód. My ju môžeme prežívať v spojení s vďačnosťou za všetko, čo nám Boh dal.

Sprievodný predmet alebo obrázok: stan

Príbeh

Opätovné stretnutie

Stúpanie do kopca bola čoraz úmornejšie. Cestička bola naozaj úzka a z oboch strán ju lemovali ostružiny. Deti sa často zachytávali o jeho trne. Sofia si dokonca natrhla tričko. Museli ísť naozaj pomaly a dávať si pozor na každý krok. Zrazu sa cestička začala rozširovať a o chvíľu sa otvorila do lúky na vrcholku kopca. Bol rozľahlý a úplne holý, iba uprostred rástol strom, úplne osamotený, rozložitý dub. Deti sa teda vydali k nemu, aby zjedli zvyšky chlebov. Neboli si ani isté, či si pri ňom budú môcť na niečo sadnúť, ale iný záchytný bod v tomto úseku krajiny nebol.

Keď sa trochu priblížili, všimli si siluetu postavy, ktorá sedela vedľa stromu v tráve. Najprv sa naľakali. Nemali po ťažkej ceste do kopca vôbec náladu sa s niekým baviť, nieto ešte plniť nejakú úlohu. Postava sa im však zdala nejaká známa. Čím boli bližšie, tým si boli istejší, že je to ich priateľ. Satelo! Rozbehli sa k nemu. V ich tvárach bol zrejmý výraz najväčšieho šťastia, aké len môže človeka stretnúť. Satelo sa zdvihol a vyšiel im naproti. Padli si okolo krku. „Tak rád som zasa s vami! Podte, mám pre vás niečo pod zub.“ Na látkovom obrúsku mal pripravený domáci chlieb a k nemu zeleninu a syr. Každému z nich kúsok podal. V termoske bol uvarený teplý čaj, aby sa mohli zahriať. Stmievalo sa a začínalo byť trochu chladno.

„Dnes v noci zostanem s vami. Priniesol som stan, postavíme si ho.“ Ukázal na veľký ruksak opretý o strom. „Je tu. Ale tu na vrcholku kopca nezostaneme, nie je to bezpečné. Odídeme trochu ďalej.“ Deti boli také rady. „Pôjdeme s tebou, Satelo, kam budeš chcieť,“ uistili ho. „Veríme ti.“

Keď dojedli, vzali si všetky veci a presunuli sa lúkou o pár stoviek metrov nižšie. Postavili stan a nanosili drevo, aby si mohli opäť urobiť oheň. Tentoraz Satelo nikam neodchádzal, zostal s deťmi aj v noci. Stan bol dosť priestranný na to, aby sa doňho pohodlne všetci štyria zmestili.

Spali ste niekedy v stane?

Nocovali ste niekedy mimo domova?

Cnie sa vám za niekým?

S kým by ste sa chceli stretnúť?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme tým, že si s deťmi sadneme do kruhu a povieme si, že naše srdce je ako zrkadlo – keď je čisté a vnímavé, dokáže odrážať všetku krásu, ktorú do sveta Boh vložil. Katechéta doprostred položí „tajomnú škatuľku“. Deti si postupne so zavretými očami z krabičky vyťahujú jeden predmet. Úlohou dieťaťa nie je hneď povedať, čo to je, ale chvíľu predmet vnímať hmatom, čuchom alebo sluchom (ak vydáva zvuk). Dieťa sa snaží opísať, aký pocit v ňom predmet vyvoláva – či je chladivý ako voda v potoku, hebký ako pohladenie od mamy, alebo vonia ako lúka po daždi. Ostatné deti vnímavo načúvajú a snažia sa predstaviť si ten pocit spolu s ním. Až potom dieťa otvorí oči a pozrie sa, čo drží v ruke. V druhej časti aktivity sa snažíme preniesť túto vnímavosť na ľudí okolo nás. Deti majú za úlohu sa pozrieť na kamaráta po svojej pravici a všimnúť si na ňom jednej drobnosti, ktorá je pekná, ale bežne ju prehliadame (napr. farba očí, pekný úsmev alebo to, ako pokojne sedí). Týmto spôsobom si ukážeme, že vnímavosť nám umožňuje vidieť svet nie ako samozrejmosť, ale ako rad malých zázrakov.

Návrh modlitby

Katechéta sa modlí modlitbu a deti počúvajú, alebo ju môže rozdať vytlačenú a pomodlia sa ju všetci dohromady: „Pane Ježišu, ďakujem Ti za svoje oči, uši i ruky, ktorými môžem spoznávať Tvoj krásny svet. Prosím Ťa, daruj mi vnímavé srdce. Nech nie som ako ten, kto sa len ponáhľa a nič nevidí. Nauč ma cítiť vôňu kvetov, vnímať teplo slnka na tvári a začuť aj tichý povzdych kamaráta. Pomôž mi, aby som si vážil všetko dobré, čo mi každý deň posielaš do cesty. Chcem sa na svet dívať Tvojimi očami, ktoré vidia krásu v každom z nás. Amen.

Pomôcky

- škatuľka s rôznymi drobnými predmetmi, ktoré majú rozmanité štruktúry
- vytlačená modlitba

32. Veľká noc

Aleluja!

28. marec 2027, Slávnosť Zmŕtvychvstania Pána

Jn 20, 1: „Prvý deň po sobote, keď ešte bola tma, išla Mária Magdaléna k hrobu a uzrela, že kameň je od hrobu odvalený.“

Celé evanjelium: Jn 20, 1–9

Cieľ stretnutia

Dieťa prežíva v spoločenstve radosť zo zmŕtvychvstalého Krista. Primerane svojmu veku dokáže vysvetliť význam slávenia Veľkej noci.

Komentár

Veľká noc je Stretnutím s veľkým S. Je to moment, kvôli ktorému sme sa počas celého obdobia pôstu snažili stávať lepšími ľuďmi. Rovnako ako pri Vianociach sa pokúsme zamerať pozornosť detí nie na veci vonkajšie, ktoré by ich mohli prirodzene zaujať viac, ale na Ježiša.

Sprievodný predmet alebo obrázok: nehostinná krajina

Príbeh

Nehostinná krajina

Ráno si zbalili všetky veci, zložili stan a zaliali po sebe ohnisko vodou. Raňajkovali chleby, ktoré priniesol Satelo, a ešte im trochu zostalo na cestu. „Budeš tentokrát môcť zostať s nami, Satelo?“ pýtali sa ho s nádejou v hlase. „Kúsok vás odprevadím, ale potom sa zase odpojím. Myslím, že nepotrebujete, aby som vás takto sprevádzal na každom kroku. Ale pamätajte si, že som stále s vami, aj keď ma nevidíte.“ Deťom to bolo trochu ľúto, ale zároveň ho chápali. Ich priateľ ešte dodal: „Nezabúdajte na radosť z chvíľ, keď sme takto spolu a je nám dobre a uchovajte si ju. Prídu totiž chvíle, ktoré tak veselé nebudú. Potom budete môcť z týchto zásob vo svojom srdci čerpať.“ Keď bolo všetko upratané, pokračovali v ceste. Satelo sa od detí asi po hodine chôdze na rázcestí odpojil a išiel si ďalej po svojom. Deti pokračovali krajinou, ktorá sa zdala byť viac a viac nehostinná. Keby nepočúvali Satelovu radu, aby sa sústredili na radosť vo svojom srdci, asi by im teraz bolo ťažko. Okolo nich sa totiž začali objavovať suché stromy, miesto trávy len hlina a kamene. Bolo veľmi nepríjemné takou krajinou ísť. „Mám nápad!“ preťal podivné ticho Oliver. „Zahráme si hru. Budeme sa tu snažiť nájsť nejaké pekné veci, aby nám tu nebolo tak nepríjemné.“ Začali sa pozorne obzerať okolo seba. A hľa! Sem tam sa niečo pekné skutočne nájsť dalo. Napríklad na suchom strome posledný list sfarbený do červenooranžovej. Alebo kamienok v tvare srdiečka. Tiež výklenok v skale, z ktorého bol zaujímavý výhľad. Deti poznávali, že je to len o ich vnímavosti. Kto chce vidieť niečo pekné, ten si to nájde. Po pár kilometroch sa začala krajina opäť sfarbovať do zelenej. Za chvíľu boli opäť späť v úplne obyčajnom lese.

Čo sa vám páči a čo nepáči?

Dokázali by ste sa obzrieť a nájsť vo svojej blízkosti niečo naozaj pekné?

Myslíte si, že je dôležité vedieť vnímať krásu?

Návrh aktivity

Hra „Čo sa zmenilo?“

1. variant: Pred príchodom detí katechéta rozmiestni po učebni veci, ktoré tam bežne nie sú. Ak sú v skupine skôr mladšie deti, môžu to byť predmety, ktoré „bijú do očí“, aby ich deti dokázali nájsť (výrazná váza, plyšák alebo veci, ktoré v danej miestnosti vôbec nedávajú zmysel, napríklad toaletný papier). So staršími deťmi možno vybrať predmety, ktoré viac zapadnú a na prvý pohľad vyzerajú, že do miestnosti patria. Deti majú chvíľu na to, aby sa obzreli po učebni. Potom si sadnú k stolu, sklonia hlavu a píšú na papier, čoho nového si všimli. Katechéta písanie ukončí všetkým naraz, deti sa pri písaní neobzerajú. Ak deti ešte nevedia písať, môžu hľadať spoločne a hovoriť názvy predmetov nahlas.

2. variant: Dobrovoľník ide za dvere a katechéta dá do učebne nejaký predmet, ktorý predtým v miestnosti nebol. Dieťa potom príde doprostred učebne, obzerá sa, a ak vie, čo je tu nového, povie to. Deti sa vystriedajú. Môžu tiež súťažiť dve až tri deti, kto predmet nájde ako prvý.

3. variant: Deti sedia v kruhu, dobrovoľník ide za dvere, deti si niečo vymenia, zmenia si účes, zložia topánky apod. Dieťa háda, čo je inak. Jedno dieťa by si malo zmeniť vždy len jednu vec. Po hre sa s deťmi rozprávame, aké sú vnímavé, či si užívajú krásy okolo seba a čo všetko je krásne. Každé dieťa potom napíše fixou na kamienok názov niečoho, čo je krásne. Môžeme deťom prideliť len jeden kamienok, alebo im ponúknuť väčšie množstvo, nech toho napíše koľko chcú.

Návrh modlitby

Sedíme okolo stola, uprostred je papierové srdce (šablóna). Deti majú pri sebe popísané kamienky. Katechéta alebo niektoré zo starších detí zahájí modlitbu: „Dobrý Ježišu, okolo nás je toľko krásy a my sme často zamyslení, sústredení na svoje veci a krásu okolo seba nevnímame. Otvor, prosím, naše oči, srdcia i myseľ, aby sme videli krásu stvorenia Tvojho Otca.“ Deti sa pridávajú s vďakou za krásy, ktoré napísali, pridávajú na stôl kamienky a skladajú ich na papierové srdce. Modlitbu zakončíme vďakou za každého zo zúčastnených – vďaka za Aničku, Jozefa... Na záver všetci zvolajú Amen! Kamienky so srdcom schováme, ešte ich budeme potrebovať pri jednom z ďalších stretnutí.

Pomôcky

- kamienky
- fixy
- nové veci – drobnosti do učebne šablóna srdca

33. Pokoj

Ježiš býva v mojom srdci.

4. apríl 2027, 2. nedeľa veľkonočná

Jn 20, 19: „prišiel Ježiš, stal si doprostred a povedal im: „Pokoj vám!““

Celé evanjelium: Jn 20, 19–31

Cieľ stretnutia

Dieťa pozýva Ježiša do svojho srdca.

Komentár

Pokojné srdce sa nechveje a nedesí, pretože vie, že Ježiš je s ním. Táto téma sa tu už opakuje, preto ho môžeme využiť na prehĺbenie a upevnenie toho, čo sme sa v deťoch snažili skôr zasiať.

Sprievodný predmet alebo obrázok: suché stromy

Príbeh

Vieme, že je tu

Lenže prechádzka obyčajným lesom, v ktorom boli stromy, šišky, maliny, černice a možno sem tam nejaká huba, bohužiaľ netrvala dlho. Asi to bol len taký zelený ostrovček uprostred nehostinnej krajiny. Za chvíľu sa totiž zase začali objavovať suché a polámané stromy, kamene, hlina. Ako by tu nedávno horelo. Čo však bolo ešte horšie, zakrivené stromy i skaly pripomínali príšery. Pôsobili ako obrovské skrútené tváre. Vyzeralo to, ako by vydávali hrôzostrašné zvuky. Dávať sa na ne bolo naozaj nepríjemné. Deti by najradšej zavreli oči, ale nemohli, pretože by potom zakopávali o korene a kamene. Klárka chytila Olivera i Sofi za ruky, každého z jednej strany. Zovierali ich, div si ich nerozdrvíli. Pridali do kroku a veľmi sa neobzerali naľavo ani napravo. „Myslíme na Satela!“ pripomenula Sofi. Všetci traja sa na neho sústredili. Zrazu ich strach a úzkosť povolili. Krajina okolo bola stále rovnako hrôzostrašná, ale oni sa upokojili. Bolo to zvláštne. Mali pocit, ako by tu s nimi Satelo bol. Nikde ho nevideli, ale vnímali, že je v ich srdci, že tu nie sú sami. Išli ďalej, držali sa za ruky a stále na neho mysleli. Trvalo to ešte asi hodinu. Konečne sa okolo nich zase začala objavovať zeleň. Dúfali, že sa tento zážitok už nebude opakovať. Zároveň si ale boli istí, že by to so Satelem opäť zvládli.

Aké poznáte strašidlá?

Bojíte sa ich?

Myslíte si, že skutočne existujú?

Čo robíte, keď sa bojíte?

Na koho sa môžete spoľahnúť, keď máte strach?

Stalo sa vám niekedy, že ste mali vo svojej blízkosti niečo strašidelné, ale nebáli ste sa?

Návrh aktivity

Hra „Na Satela“ Zatemníme miestnosť alebo pôjdeme do pivnice, na pôdu... tam, kde bude najväčšia tma. Môžeme tiež použiť šatky. Zhasneme a vopred dohodnutým dotykom určí katechéta Satela. Potom deti dostanú pokyn, aby sa rozišli, a na daný pokyn začne vlastná hra. Deti majú za úlohu nájsť Satela. Všetky chodia po miestnosti a dookola opakujú vetu: „Som Satelo.“ Keď niekoho stretnú, opýtajú sa: „Si Satelo?“ On odpovie: „Som Satelo.“ A deti hľadajú ďalej. Pravý Satelo je totiž po rozchode úplne potichu a mlčí. Ak k nemu niekto príde a opýta sa ho: „Si Satelo?“, neodpovie. To znamená, že hráč našiel pravého Satela. Pritlačí sa k nemu a od tej chvíle tiež mlčí. Hra pokračuje, kým všetky deti nenájdu Satela. Niekedy je veľmi rýchla, inokedy trvá dlhšie. Po hre nasleduje rozhovor, ako sa deti cítili, keď chodili tmou, a aké to bolo konečne nájsť Satela. Aká je sila v tichu a pokoji? Čo to vlastne znamená? Ako môžeme mať pokoj vo svojom srdci? Pripomenieme deťom sviatosť zmierenia a spytovanie svedomia.

Návrh modlitby

Modlitba prebieha potme, pričom stojíme v kruhu. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, Ty si vládcom pokoja a Ty nám dávaš svoj pokoj. Prosím Ťa, daj, nech vieme Tvoj pokoj prijímať, nech v ťažkostiach, strachu a bolestiach máme vždy srdce upreté na Teba. Daj nám, prosím, svoj pokoj.“ Katechéta rozsvieti sviečku. Deti sa môžu pridať s prosbami: „Pane, prosím, daj mi svoj pokoj, keď píšem diktát“ apod. Na záver sa chytia všetci za ruky a katechéta pošle po kruhu stisk ruky, ktorý si všetci odovzdávajú, až dôjde opäť ku katechétovi. Môže pred pozdravom povedať: „Posielam pozdrav pokoja.“ Keď pozdrav dorazí, povieme si: „Pokoj s Tebou!“ Pieseň

Vyzveme deti, aby nabudúce priniesli svoju obľúbenú knižku o zvieratách, a ak majú, tak tiež pexeso o prírode.

Pomôcky

- sviečka
- zápalky
- pesnička
- prípadne šatky na zaviazanie očí

34. Zvedavosť

Chcem stále viac poznávať Ježiša.

11. apríl 2027, 3. nedeľa veľkonočná

Lk 24, 48: „Vy ste toho svedkami.“

Celé evanjelium: Lk 24, 35–48

Cieľ stretnutia

Dieťa je motivované, aby poznávalo život s Ježišom.

Komentár

Zvedavý človek tvorivo interaguje s okolitým svetom. Zvedavosť pomáha nachádzať zmysel, sebarealizáciu, motivuje a tiež prispieva k životnej spokojnosti. Ide o radosť zo získavania nových poznatkov. Nejde o zvedavosť ako tendenciu zaujímať sa o niečo, čo sa ma netýka. Deti sú prirodzene zvedavé. Podporujeme v nich rozvíjanie tejto vlastnosti?

Sprievodný predmet alebo obrázok: motýľ

Príbeh

Najkrajšia lúka

Po pár desiatkach minút svižnej chôdze dostali deti za cestu, ktorá viedla smutnou a strašidelnou krajinou, tú najkrajšiu odmenu. Došli totiž opäť na lúku. A tá bola tak nádherná! Navyše vyšlo slnko a bolo príjemne teplo. Lúka bola posiatá kvetmi. Ale takými, aké deti zo svojho sveta vôbec nepoznali. Boli väčšie a farebnejšie. S úžasom si ich prezerali. Zrazu k nim priletel motýľ. Takmer sa ho zľakli. Bol totiž asi tak päťkrát väčší než motýle, ktoré poznali. Bol pásikavý modrofialový, zažmurkal na nich očami a pozdravil ich: „Ahoj deti! Páči sa vám tu?“ Oliver, Klára aj Sofia nadšene prikyvovali. „Motýľik,“ spýtala sa Klárka, „mohla by si nám povedať niečo o týchto kvetoch? U nás máme sedmokrásy, púpavy alebo margarétky, ale tieto farebné kvety sme nikdy nevideli. Aká je napríklad táto obria žltočervená?“ „To je veľkokvetka lúčna,“ odpovedal ochotne motýľ. „Je nielen krásna, ale aj liečivá. Keby ste si z nej uvarili čaj, pomohol by vám na bolesť hlavy. Poďte za mnou, všetky vám ich ukážem.“ A tak traja kamaráti nasledovali motýľa. Ten im ukazoval nádherné kvety a tiež ich zoznámil so svojimi kamarátmi zvieratami. Všetky vedeli rozprávať, takže s mnohými z nich mohli prehodiť aspoň pár slov. Nesmierne ich to bavilo a neustále sa motýľa zvedavo pýtali na ďalšie a ďalšie informácie. Ten bol nadšený, že môže niekomu rozprávať o svete, v ktorom žije. Keď došli až na koniec lúky, boli už dosť unavení. Všimli si, že na kraji lesa, ku ktorému sa blížili, stojí prístrešok podobný tomu, na ktorý narazili už na začiatku svojho putovania. Rozhodli sa, že v ňom už zostanú. Rozlúčili sa s motýľom, poďakovali mu za výklad a zaželali mu, nech sa mu darí. Kvety sa začali pomaly zatvárať, blížil sa večer. Deti si dali trochu jedla, zabalili sa do diek a čoskoro zaspali. Dnes totiž prešli veľký kus cesty.

Aké druhy kvetov poznáte?

Poznáte nejaké zvieratá, ktoré žijú na lúke?

Čo vás baví poznávať?

Máte doma nejaké zaujímavé knižky o rastlinách alebo zvieratách?

Myslíte si, že je dôležité poznávať svet, v ktorom žijeme?

Návrh aktivity

Katechéta pripraví sušené alebo čerstvé kvety, bylinky a korenie. Deti po čuchu alebo aj pohľadom hádajú, o aké bylinky sa jedná. Môžu sa rozdeliť na skupiny a každá z nich uvarí bylinkový čaj podľa vlastného výberu. Ak nie je možné kvety dopredu pripraviť, môže sa použiť atlas bylín alebo ísť na prechádzku a učiť sa názvy rastliniek, ktoré práve kvitnú. K správne pomenovaniu môže pomôcť aplikácia PlantNet alebo umelá inteligencia. Ak je to možné, deti spoločne natrhajú kvety k modlitbe.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole, uprostred je váza na kvety. Deti držia v rukách kvety a ďakujú Bohu, že môžu poznávať zaujímavosti o prírode, že ju tak pekne stvoril. Vyberú si konkrétnu vec, ktorá sa im v prírode páči a poďakujú za ňu. Kto vysloví modlitbu, vloží kvetinu do vázy. Ak niektoré z detí nechce hovoriť, môže vďaku vyjadriť iba vložením kvetiny do vázy. Katechéta modlitbu ukončí: „Pane Bože, ďakujeme Ti, že môžeme poznávať prírodu aj druhých ľudí. Ďakujeme Ti, že sa môžeme učiť nové veci nielen v škole, ale aj mimo nej. Pane, chceme náš svet viac poznať, aby sme sa oň mohli dobre starať. Prosím, pomáhaj nám s tým. Sláva Otcu... Amen.“

Pomôcky

- bylinky
- kvetina
- hrnčeky,
- váza

35. Oddanosť

Nasledujem Ježiša, ako ovce nasledujú Dobrého pastiera.

18. apríl 2027, 4. nedeľa veľkonočná

Jn 10, 16: „Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier.“

Celé evanjelium: Jn 10, 11–18

Cieľ stretnutia

Dieťa prepája príbeh o ovciach a Dobrom pastierovi so svojím životom.

Komentár

Opäť sa vraciame k téme, ktorá už sa v metodike vo veľmi podobnej forme objavila. Dnes sa nám v evanjeliu ponúka podobenstvo o Dobrom pastierovi, ktoré je pre deti atraktívne a zrozumiteľné. Môžeme ho využiť na upevnenie vedomia, že sa nemusia báť Ježiša nasledovať a spoľahnúť sa na neho.

Sprievodný predmet alebo obrázok: kôň

Príbeh

Stretnutie s koňom

Deti sa prebudili skoro ráno, už za úsvitu. Bolo to tým, že išli skoro spať. Nevadilo im to. Naraňajkovali sa a vyrazili na ďalšiu cestu. Prešli lesom a pred ich zrakmi sa otvorili zatrávnené kopce. Pásli sa na nich ovce, kravy a kone. Nebolo ale jasné, kto sa o ne stará, pastviny ani neboli oplotené. Bolo to zvláštne, ale vyzeralo to, že zvieratá sa o seba starajú sami. Sofi, Klárka a Oliver teda prechádzali cez tieto pastviny. Zvieratá na nich kývali hlavou a usmievali sa. Niektoré sa nechali pohladať. Zrazu za nimi priklusal statný hnedý kôň a začal sa s nimi baviť. Vôbec ich to neprekvapilo, pretože v tejto zemi už stretli mnoho rozprávajúcich zvierat. „Nazdar, kamaráti,“ začal priateľsky. „Vitajte na našich pastvinách. Odkiaľ idete?“ začal. Deti mu v stručnosti porozprávali o svojej ceste. „Aha, tak to máte v nohách mnoho kilometrov. Nechceli by ste sa zviezť?“ Deti koníkovu ponuku nadšene prijali. „Prosím, zobral by si nás na koniec týchto lúk? Potom by sme už pokračovali sami. Nechceme si túto cestu príliš uľahčovať.“ Koník pokýval hlavou a zavelil: „Tak si nasadnite!“ Vošli sa mu na chrbát pohodlne všetci traja. Najskôr s nimi išiel krokom, potom začal klusať a chvíľu cválal. Zanedlho boli pri okraji pastvín. Koník ale nezastavil, namiesto toho pokračoval v ceste lesom. „Prosím, zastav!“ kričali deti. „Kam nás vezieš? Radi by sme zosadli.“ Kôň ale nezastavoval. Deti začali mať strach, že ich zavezie úplne inam, než kam vedie ich cesta. Ako ale majú zistiť, či je kôň Satelov priateľ, alebo nie? Ťažko povedať. Teraz hlavne nevedeli, ako ho majú zastaviť. Olivera napadlo kopnúť ho do trupu. Urobil to s čo najväčšou silou. A to zabralo. Kôň zastavil a deti zoskočili. „Čo je, vy mi neveríte?“ pýtal sa. Chcel som vás doviezť na miesto, kde by sa vám veľmi páčilo. Boli by ste tam ako v bavlínke. Možno by ste ani nechceli odísť. „Prepáč, koník,“ ospravedlňovali sa deti, „my máme na tejto ceste svojho sprievodcu a vieme, že pre nás chce to najlepšie. Radi by sme išli tam, kam nás zavedie on, a nie tam, kam nás povezieš ty. Nehľadáme pohodlie, chceme sa dostať domov. Už sme odmietli pobyt v paláci a odmietli by sme čokoľvek podobného. Nie že by sme neboli radi, že sa o

nás chceš postarať, ale patríme inam.“ Kôň na nich pozerá s vypleštenými očami. Trochu sa urazil. „Tak viete čo? Trhnite si nohou. Ja som vás chcel doviesť do čokoládovej stajne. Mohli by ste tam zjesť toľko čokolády, koľko by ste chceli. Naozaj nechcete?“ „Nie, naozaj nie. Prepáč,“ stáli si za svojím deti. Kôň už nič nepovedal, otočil sa a odcválal preč. Deťom to ale nevadilo. Oddýchli si.

Máte radi kone?

Aké zvieratá môžete stretnúť na lúke?

Kto sa o ne stará?

Nechali by ste sa nalákať na čokoládovú stajňu?

Myslíte si, že deti urobili dobre, že sa rozhodli ísť ďalej samy?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme tým, že na podlahu vyznačíme niekoľko malých kruhov (kotvísk) – ideálne o jeden menej, než je detí. Pripravíme si hudbu. Deťom vysvetlíme, že oddanosť je ako kotva: loď môže plávať na šíre more, ale vždy vie, kam patrí a kde je jej bezpečný prístav. Každé dieťa si na začiatku vyberie svoj kruh, v ktorom stojí. Akonáhle začne hrať hudba, deti sa premenia na loďky a voľne „plávajú“ po miestnosti. Predstavujeme si rôzne situácie – slniečko a pokojné more, ale aj silný vietor a vysoké vlny (deti sa kývu, zrýchľujú). Keď hudba stíchne, nastáva okamih skúšky oddanosti: každá loďka sa musí čo najrýchlejšie vrátiť k svojej „kotve“ (do kruhu). Pretože je kruhov menej, loďky sa do nich musia zmestiť spoločne a vzájomne sa podržať, aby nikto nezostal „v búrke“ sám. V ďalšom kole môžeme kruhy ešte zmenšiť alebo odobrať. V závere si s deťmi sadneme doprostred a vysvetlíme si, že naša oddanosť Bohu vyzerá podobne. Aj keď sa hráme, učíme sa alebo zažívame trápenia, naše srdce zostáva „ukotvené“ pri Ježišovi. Byť oddaný znamená vedieť, že sa k nemu môžem kedykoľvek vrátiť v modlitbe a že on je to pevné miesto, ktoré so mnou nikdy nepohne.

Návrh modlitby

Pomodlíme sa pesničkou napr.: o Kristovi pastierovi.

Pomôcky

• šatky alebo papiere A4 pre naznačenie kotiev

36. Pracovitost'

Spolu s Ježišom sa stávam lepším človekom.

25. apríl 2027, 5. nedeľa veľkonočná

Jn 15, 8: „Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi.“

Celé evanjelium: Jn 15, 1–8

Cieľ stretnutia

Dieťa tému prepája s témou usilovnosti. Chápe, prečo je v živote človeka dôležité pracovať (alebo sa učiť) a zapojiť sa do spoločného diela.

Komentár

Práca dáva človeku dôstojnosť, rozvíja vlohý a schopnosti a umožňuje podieľať sa na rozvoji sveta. Je cennou službou našim blíznym. V neposlednom rade prácou reagujeme na to, že nám Boh prenechal vzácny dar – stvorenú zem. Pre deti môže práca znamenať úplne jednoduché úkony v domácnosti, starostlivosť o vlastnú osobu alebo pomoc druhým. Môže to byť ale tiež učenie sa novým veciam alebo hra, ktorú ešte možno od práce nerozlišujú. To ale vôbec nevádi. Dôležitá je samotná aktivita, ktorá má zmysel.

Sprievodný predmet alebo obrázok: lano

Príbeh

Povraz

Deti sa museli vrátiť na začiatok lesa, kde kôň zrejme odbočil z cesty, po ktorej mali ísť. Naozaj! Na začiatku lesa bolo rázcestie. A skutočne tam našli drevenú šípku, ktorá ukazovala iným smerom, než kam s nimi koník zabočil. Vydýchli si, že našli správnu cestu a veselo vykročili. Za chvíľu však narazili na ďalšiu prekážku. Došli ku kaňonu, cez ktorý viedol visutý most. K mostu sa ale museli vyšplhať po rebríku, ktorý bol úplne práchnivý. Oli sa naň pokúsil stupiť, ale priečka sa pod ním hneď rozpadla. Všetci traja premýšľali, čo budú robiť. Táto situácia má určite nejaké riešenie. Ale aké? Nič ich nenapadalo. V tom k nim prihopkala veverička. „Ahoj deti! Viem, ako sa dostať na most. Vidíte tamtú rastlinu? Tú vysokú s hrubou stonkou? Je to Povraznica pevná. Uprostred jej stonky sú vlákna, z ktorých sa dá upliesť povraz. Ukážem vám, ako na to. A keď si ho upletiete, vezmem jeho koniec, vyhopkám na visutý most a tam povraz uviažem, aby ste po ňom mohli vyliezť. Mňa totiž práchnivé drevo udrží.“ Deti sa zaradovali. „Ďakujeme ti, hneď ideme natrhať tieto zvláštne rastliny!“ A dali sa do práce. Keď ich mali poriadnu hromadu, sadli si s veveričkou do trávy a tá im svojimi drobnými labkami ukázala, ako zo stonky vyťahovať vlákna a spletať ich. Nebolo to ťažké, ale veľmi časovo náročné. Išlo to veľmi pomaly. Deťom bolo jasné, že budú musieť po zvyšok dňa spletať, potom tu niekde prespať a ďalší deň v splietaní pokračovať. „To nevádi,“ pískla veverička, „neďaleko odtiaľ je prístrešok, tam prespíte.“ Deti si vydýchli. Splietali teda vlákna až do zotmenia a ďalší deň potom pokračovali. V prístrešku našli nejaké jedlo, takže o večeru a raňajky mali postarané. Nakoniec sa im ich pracovitost' vyplatila a lano dokončili. Mali z toho

veľkú radosť. Veverička dodržala, čo sľúbila, a pomohla im ho priviazať. Jeden po druhom vyšplhali hore na most. Odmenou im bol nádherný výhľad do kaňonu.

Videli ste niekedy práchnivé drevo?

Viete šplhať po rebríku a po povraze?

Pri akej činnosti vydržíte mnoho hodín?

Prečo je dôležité byť pracovitý?

Návrh aktivity

Deti urobia rad. Na jednom konci radu je hromada kociek. Môže to byť drevená stavebnica, lego, alebo iná, ktorá je k dispozícii. Je ale potrebné, aby sa z nej dala rýchlo postaviť veža alebo iná stavba (teda nie skrutkovacia stavebnica typu Merkur a podobné). Úlohou detí je podávať si po jednom dieliky stavebnice. Prvý člen skupiny zdvíha kocku zo zeme a podáva ju ďalšiemu, ten zas ďalšiemu a posledný hráč ju pridá do stavby. Deti sa môžu po minúte striedať, prvý hráč si stúpne na koniec radu a stavia sa ďalej. Staršie deti môžu súťažiť v dvoch tímoch, kto postaví vyššiu vežu (ktorá bude držať bez pridržavania).

Návrh modlitby

Modlitba pracovitých rúk Deti kľacia v kruhu na oboch kolenách (postoj pripravenosti). Ruky majú položené na zemi pred sebou ako mravce v mravenisku. Katechéta: „Pane Ježišu, Ty si tesár, čo sa práce nebál,“ (rukami naznačí pohyb zatĺkania kladivkom). Deti: „každý kúsok dreva si s láskou v rukách mal.“ (pohladí dlaňami zem pred sebou. Katechéta: „Prosím Ťa o silu pre moje malé ruky,“ (všetci zdvihnú ruky nad hlavu a roztiahnu prsty) Všetci: „nech nečakám v kúte, nech mi bije srdce!“ (všetci si dvakrát tlesknú rukami na hrud' v rytme tlkotu srdca) Modlitbu bude možno potrebné najskôr deťom celú povedať a naučiť sa s nimi pasáže, ktoré majú hovoriť, ako básničku.

Pomôcky

- stavebnica

37. Láska

Chcem mať rád ľudí okolo seba, rovnako ako Ježiš.

2. máj 2027, 6. nedeľa veľkonočná

Jn 15, 17: „Toto vám prikazujem: Aby ste sa milovali navzájom.“

Celé evanjelium: Jn 15, 9–17

Cieľ stretnutia

Dieťa poznáva cnosť lásky ako rozhodnutie chcieť niečie dobro. V modlitbe prosí za všetkých, ktorých má rado.

Komentár

Ozajstná láska, ku ktorej nás pozýva Ježiš, je oveľa viac než cit. Konanie v láske nám dáva zmysel, pretože Boh ako prvý konal láskyplne s nami. Láska je sila, ktorá nás spája s Bohom i medzi sebou navzájom, a každý láskavý skutok toto puto posilňuje.

Sprievodný predmet alebo obrázok: visutý most

Príbeh

Hádka a udobrenie

Most bol pevne vyrobený, ale trochu sa húpal tak, ako to pri visutých mostoch býva. Deti sa držali okrajov a pomaly postupovali vpred. Pritom sa kochali nádhernou krajinou okolo a hlavne kaňonom pod nimi. Oliver ale zistil, že keď bude po moste mierne poskakovať, bude sa húpať ešte viac. Pripadalo mu to zábavné. „Hej, Oliver!, Neskáč, prosím!“ kričala naňho nervózna Sofia. „Nie je mi príjemné, keď sa ten most kýva viac, než je nutné. Mám strach z výšok.“ Olimu sa ale prestať nechcelo, húpanie sa mu naopak zdalo super. A tiež mu pripadalo zábavné sestru trochu provokovať. A tak poskočil ešte trochu viac. Klárka, ktorá išla ako posledná, v tej chvíli stratila rovnováhu a podlomili sa jej kolená. Skoro prepadla medzi povrazy na pravom boku mosta. „Ááá, Oliver!“ vykrikla. „Okamžite prestaň! Veď som mohla spadnúť dole!“ Baby boli na Oliho právom nahnevané. Keď všetci traja zišli z mosta, ani sa na neho nepozreli. Išli niekoľko krokov za ním a mračili sa. Tak to trvalo dobrú hodinu. Olimu bolo ťažko. Uvedomil si, že sa zachoval zle, ale nejako nedokázal poprosiť baby o odpustenie. Tie si medzitým niečo šepkali a dívali sa pri tom na neho. Potom na neho zavolali a poprosili ho, aby prišiel za nimi. Klárka mu za obe dve povedala: „Oli, boli sme naozaj nahnevané. Nechápeme, prečo si to urobil. Veď celú cestu sa k nám správaš tak pekne a pomáhaš nám. Tá cesta cez most pre nás bola naozaj nepríjemná. Ale máme ťa naozaj radi, nech sa deje čokoľvek, a nechceme, aby nejaká chyba medzi nami spôsobila, že už nebudeme kamaráti. Odpúšťame ti to.“ Oliver bol dojatý. „Ďakujem vám, baby, že ste mi tak vyšli v ústrety. Je mi ľúto, že som za vami sám nedokázal prísť a ospravedlniť sa vám. Ďakujem, že ste to urobili vy.“ A potom sa všetci traja spoločne objali.

Boli ste niekedy na moste?

Bojíte sa výšok?

Prečo bolo Oliverovo správanie nebezpečné?

Myslíte si, že sa baby zachovali správne?

Alebo mali počkať, až sa im Oliver príde ospravedlniť?

Ako poznáte, že vás má niekto rád?

Návrh aktivity

Aktivitu začneme v kruhu, kde sa s deťmi rozprávame o tom, že láska je ako neviditeľné puto, ktoré nás drží pohromade. Katechéta drží kľbko vlny a povie: „Boh nás miluje ako prvý a od neho táto niť začína.“ Potom uchopí koniec nite a kľbko hodí jednému z detí so slovami: „Posielam ti Božiu lásku a mám ťa rád, pretože...“ (doplní konkrétnu vlastnosť dieťaťa). Dieťa, ktoré kľbko chytí, si niť chytí a kľbko hádže ďalej inému kamarátovi s podobným vyznaním. Postupne sa v kruhu vytvorí hustá „sieť lásky“, ktorá prepojuje každého s každým. Keď sú všetci zapojení, skúsime niťou spoločne ľahko zapružiť – deti cítia, že keď sa jeden pohne, cítia to aj ostatní. Vysvetlíme si, že takto funguje láska v cirkvi i v rodine: keď urobíme niečo pekné, celá sieť sa rozžiari a spevní. Ak by sa niekto pustil (prestali by sme mať radi), sieť by povolila. V závere kľbko postupne zmotávame späť a každé dieťa pri tom povie jedno slovo, ktoré pre neho znamená lásku (napr. mama, objatie, Ježiš, pomoc). Mladšie deti si môžu kľbko len hádzať bez vyznania. Alebo môžu len povedať „Posielam ti Božiu lásku“. Ak deti hovoria vyznanie, katechéta dbá na to, aby nezostalo žiadne dieťa, ktorému by vyznanie nikto nechcel povedať.

Návrh modlitby

Modlíme sa v kruhu, držíme sa za ruky. Katechéta sa modlí: Pane Ježišu, Ty si nám ukázal, že láska je ten najväčší a najvzácnejší dar zo všetkých. Ďakujeme Ti, že nás učíš milovať tak, ako miluješ Ty – trpezlivo, štedro a bez podmienok. Prosíme Ťa, buď s nami vo chvíľach, keď sa hneváme alebo sme smutní. Príď vtedy so svojou láskou ako tiché svetlo a zohrej naše srdcia, aby v nich nezostal žiadny chlad. Ďakujeme Ti za našich rodičov, za našich kamarátov a za všetkých ľudí, ktorých smieme mať radi. Nech je naša vzájomná láska ako pevný most, po ktorom k nám Ty sám môžeš prichádzať. Daj nám, prosíme, silu a odvahu byť láskaví aj k tým, s ktorými je to pre nás niekedy ťažké. Pripomínaj nám, že aj ich máš nesmierne rád a že každý z nás je Tvojím milovaným dieťaťom. Chceme byť Tvojimi svedkami a odrážať Tvoju lásku do celého sveta, dnes aj po všetky dni nášho života. Modlitbu tiež môže prečítať niektoré z detí. Po modlitbe môžu nasledovať spontánne vďaky a prosby detí. Modlitba môže byť zakončená piesňou o (Kristovej) láske.

38. Tichosť srdca

Chcem, aby Ježiš zostával v mojom srdci.

9. máj 2027, 7. nedeľa veľkonočná

Jn 17, 11b: „Svätý Otče, zachovaj ich vo svojom mene, ktoré si ty dal mne, aby boli jedno ako my.“

Celé evanjelium: Jn 17, 11b–19

Cieľ stretnutia

Dieťa sa naučí rozlišovať vonkajšiu a vnútornú tichosť. V modlitbe sa sústreďí na stíšenie.

Komentár

Deti už počuli, že je dôležité nielen to, čo robia, ale aj to, čo si myslia. S tichosťou je to podobné. Vedieť sa stíšiť navonok nie je až také náročné. Aj keď pre niektoré z detí môže byť aj toto veľká výzva. Vnútorné stíšenie je však naopak zručnosť, ktorej ovládnutie môže byť náročné aj pre mnohých dospelých. Je to však zručnosť nesmierne dôležitá, pretože v tichu srdca prehovára Boh. Poďme sa spoločne s deťmi o takéto stíšenie pokúsiť.

Doplňkový predmet alebo obrázok: figúrka medveďa

Príbeh: Medveď

Roztržka medzi deťmi nakoniec spôsobila viac problémov, než všetci traja čakali. Odpustenie totiž neznamená povedať len „Odpúšťam ti“ alebo „Prepáč“. Každému srdcu trvá, kým sa upokojí a skutočne sa prestane hnevať. Všetci to pri prekonávaní ďalšej prekážky pocítili na vlastnej koži.

Prišli totiž na holú planinu, uprostred ktorej spal veľký medveď. Na jej okraji uvideli tabuľu, na ktorej bolo napísané: TEN, KTO MÁ TICHÉ SRDCE, MEDVEĎA NEPREBUDÍ. Deti to veľmi nechápali. „Keď nebudeme hovoriť a pôjdeme po špičkách, tak ho predsa neprebudíme, nie?“ krčila plecami Klárka.

Hneď sa teda vydali na cestu. Lenže stačilo urobiť asi päť krokov a ozvalo sa hlasité: „Oli si vôbec neuvedomil, že by som do toho kaňonu mohla spadnúť!“

Nikto z nich to ale nepovedal. Deti sa na seba nechápavo pozerali. Kto to bol? Klárka naľakane vykrikla: „Presne toto som si teraz pomyslela! Tu je asi počuť, čo nám beží hlavou. Naše myšlienky sú tu hlasné. Už je mi jasné, čo sa myslí tým tichým srdcom. Lenže ako ho máme získať, keď sme takí rozhodení z toho, čo sa nám stalo na moste?“

Skúsili zase kúsok prekráčať. Lenže po pár krokoch sa ozvalo: „Som taký hlupák. Mal som sa hneď ospravedlniť.“ Táto veta vyšla z Oliverovho srdca. A hneď potom: „Som si istá, že túto úlohu nezvládnem. Nedokážem sa upokojiť.“ Tak zneli obavy, ktorých bolo plné srdce Sofinky. Netušili, čo majú robiť. Rozrušené srdcia predsa nejde len tak upokojiť. Zrazu ich všetkých troch zároveň napadlo, že by mohli skúsiť myslieť na Satela. Zavreli oči a predstavovali si ho. Zrazu sa úplne upokojili. Pri srdci ich začínalo hriať. Žiadne zvuky sa už neozývali. Chytili sa za ruky a opatrne kráčali smerom k medveďovi. S myšlienkami na Satela potom bezpečne prešli celú planinu, bez toho aby medveďa prebudili.

- Videli ste niekedy živého medveďa?
- Videli ste nejaké iné veľké a nebezpečné zviera?
- Prečo je dôležité nielen to, čo si hovoríme, ale aj na čo myslíme?

Návrh aktivity

Deti dostanú malé papieriky, na ktoré napíšu jednu vec, ktorá im „beží hlavou“ v situáciách podobných tej z príbehu (napr. keď cítia strach, radosť alebo zmätok). Menšie deti, ktoré ešte nevedia písať, môžu svoj pocit alebo myšlienku vyjadriť jednoduchou kresbou či symbolom. Aby si každý svoj lístok neskôr spoznal, deti si ich zložia a z vonkajšej strany označia svojou unikátnou značkou alebo farbou.

Katechéta (alebo vybrané dieťa v úlohe medveďa) si ľahne doprostred miestnosti a predstiera hlboký spánok. Všetky lístky sa rozprestrú v tesnej blízkosti spiaceho medveďa, čím vznikne „dúpa myšlienok“, ktoré musia deti opatrne preskúmať. Tento priestor predstavuje situáciu, ktorá vyžaduje maximálnu opatrnosť a vnímavosť k okoliu.

Deti sa rozostúpia na okraj miestnosti a ich úlohou je po jednom (alebo vo veľmi malých skupinkách) dôjsť k medveďovi, nájsť svoj lístok a v tichosti ho odnieť späť do bezpečia. Medveď sa však môže kedykoľvek „prebudiť“, posadiť sa a poobzerať; v ten moment musia všetci okamžite stuhnúť ako sochy v pozícii, v akej sa práve nachádzajú. Ak sa niekto pohne, zatiaľ čo je medveď hore, musí sa vrátiť na štartovnú čiaru a skúsiť to znova, čo učí deti trpezlivosti a kontrole nad vlastným telom.

Ak je na hru dostatok času, je ideálne nechať v úlohe medveďa vystriedať viac detí, aby si každé vyskúšalo, aké to je byť tým, kto „stráži“ ticho. Úloha medveďa vyžaduje od dieťaťa schopnosť odolať pokušeniu sa smiať a sústrediť sa na vnímanie pohybu okolo seba so zatvorenými očami.

Akonáhle sú všetky lístky zachránené, posadíme sa späť do kruhu a krátko sa o „vyslobodených“ myšlienkach porozprávame. Tento moment slúži na to, aby si deti uvedomili, že pozornosť nám pomáha zvládať aj napäté situácie s pokojom a rozvahou.

Návrh modlitby

Použijeme srdce s popísanými kamienkami, ktoré deti vytvorili na jednom z predchádzajúcich stretnutí. Srdce je uprostred stola a deti pri sebe majú lístočky, ktoré vzali medveďovi. Deti sa modlia, použijú pritom slová z lístočka. Napr.: „Pane Ježišu, odovzdávam ti situácie, ktoré sú pre mňa ťažké, kedy sa hnevám alebo bojím.“ „Pane Bože, ďakujem Ti, že keď sa pohádam, chcem sa rýchlo zmieriť, aby som mal v srdci pokoj“ a pod. Keď prebehne modlitba okolo stola, vezmú deti svoje lístočky, zložia ich a každý vymení svoj lístok za kamienok, ktorý si odnesie domov.

Pomôcky:

- srdce s kamienkami
- lístočky
- ceruzky a pastelky

39. Duch Svätý

Posiela mi ho Ježiš, aby mi pomáhal.

16. mája 2027, Slávnosť Zoslania Ducha Svätého

Jn 15, 26: „Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo.“

Celé evanjelium: Jn 15, 26–27; 16, 12–15

Cieľ stretnutia: Dieťa sa zoznamuje s osobou Ducha Svätého. V modlitbe ho prosí o niektorý z jeho darov.

Komentár: Duch Svätý v nás prebúdzá vieru a nový život. Vďaka nemu spoznávame Otca a Syna – i napriek tomu, že v zjavovaní osôb Najsvätejšej Trojice je posledný. Možno naňho tiež často zabúdame. Deťom ho môžeme v súvislosti s cnosťami predstaviť ako toho, ktorý nám prichádza na pomoc, aby sa nám darilo získavať návyky v dobrom.

Doplňkový predmet alebo obrázok: svetluška, svetlo

Príbeh: Tma

Deti opäť prechádzali lesom. Bol ale úplne iný než lesy, ktoré už počas svojej dobrodružnej cesty videli. Tento bol hustejší a temnejší. Nikdy by neverili, ako môže byť les tak nepríjemne tmavý, chladný a strašidelný. Cesta bola veľmi úzka a prepletala sa medzi rôznymi koreňmi, trnám a väčšími i menšími kameňmi. Deti si skoro nevideli pod nohy. Mali obavu, že z cesty zídu a stratia sa. A bohužiaľ sa to aj stalo. Zrazu zistili, že vôbec nevedia, kde sú. Mali veľký strach.

„Zavoláme Satela!“ rozhodol Oliver. „Satelo, prosím, pomôž nám,“ zašepkali naliehavo všetci naraz. Mali malú dušičku. Dúfali, že Satelo čoskoro príde. Pár sekúnd bolo ticho. Chvíľu sa báli, že ich tentokrát nechá v štichu. Ale mylili sa. Za chvíľku začuli jeho hlas. Hovoril im: „Nebojte sa, moji milovaní. Tentokrát za vami neprídem. Ale pošlem vám pomocníčku, ktorá vám pomôže dostať sa z lesa von.“

V tej chvíli sa neďaleko medzi stromami rozsvietilo svetlo. Bola to svetluška. Nebola to ale taká, aké sa prehánajú po lúkach v našom svete. Táto bola ďaleko väčšia a dokonale osvietila cestu tak, že deti perfektne videli, kam šliapu. Nasledovali svetlušku a tá ich vyviedla z lesa von. Už sa začínalo stmievať, a tak s nimi ešte pokračovala ďalej. Bola to taká ich lietajúca lampička. Doviedla ich na úpätie malého kopca, pod ktorým našli ďalší prístrešok. Bol opäť podobný tým, v ktorých už prespávali. Aj tentokrát tam na nich čakalo jedlo. Svetluška ešte počkala, až sa deti navečerajú a uložia na spánok. Potom sa s nimi rozlúčila a odletela. Deti boli aj dnes také vyčerpané, že hneď zaspali.

- Viete, ako vyzerá svetluška?
- Bojíte sa tmy?
- Boli ste niekedy v lese potme?
- Čo robíte, keď sa ocitnete v tme?

Návrh aktivity

Pred aktivitou schová katechéta papieriky s obrázkami rôznych symbolov po miestnosti – vid' príloha. Deti majú za úlohu ich nájsť a rozložiť na stôl. Potom sa s nimi katechéta rozpráva o tom, čo jednotlivé symboly znamenajú.

Ide o tieto symboly:

- **kríž** – najznámejší kresťanský symbol
- **smajlík** – emotikony používame v písomnej konverzácii, aby adresát lepšie pochopil, ako danú vec myslíme (pripadá nám smiešna, hneváme sa...)
- zákaz vstupu, vjazdu
- WC
- Wi-Fi
- vysoké napätie
- **ICHTYS – ryba** – V časoch prenasledovania prvých kresťanov v Rímskej ríši slúžila ryba ako tajné znamenie. Ak sa stretli dvaja cudzinci a jeden z nich nakreslil do piesku jeden oblúk ryby a druhý ho doplnil, vedeli, že sú obaja kresťania.
- **bezbariérový vstup** – pre osoby s invalidným vozíkom alebo s kočíkom, aby vedeli, ktorá cesta je pre nich zjazdná, ktorý vchod je bez schodov a pod.

Symboly Ducha Svätého:

- **holubica** – symbol pokoja a Božej prítomnosti (napr. pri Ježišovom krste).
- **voda** – symbol nového života a očistenia (spojené so svätým krstom).
- **vietor** – odkazuje na neviditeľnú, ale mocnú Božiu pôsobnosť, ktorá veje, „kam chce“.
- **ohň** – predstavuje silu, nadšenie a očistenie (ako ohnivé jazyky na Turíce).

Návrh modlitby

Sedíme okolo stola a uprostred horí veľká sviečka. Každé dieťa má svoju čajovú sviečku. Katechéta sa modlí: „Duchu Svätý, Ty si náš pomocník, ochranca a príhovorca. Dávaš nám svoje dary a ten, kto žije v jednote s Tebou, poznáva vo svojom živote Tvoje ovocie. Ďakujeme Ti, že nás vedieš, dávaš nám odvahu a silu, ukazuješ nám Božiu Lásku.“ Nasleduje modlitba detí. Deti, ak chcú, vyslovujú modlitby vďaky. Napr.: „Duchu Svätý, ďakujem Ti, že nám dávaš do srdca pokoj.“ Keď povedia svoju modlitbu, zapália svoju sviečku a pridajú ju k tej uprostred stola.

Modlitbu môžeme zakončiť piesňou k Duchu Svätému.

Poznámka: So staršími deťmi môžeme túto slávnosť usporiadať vonku pri ohni, zapalovať môžu pochodne alebo tiež sviečky, napríklad špajdlou odpálenou z ohňa. S malými deťmi naopak môže byť vhodné vynechať sviečky úplne alebo použiť falošné sviečky – malé elektrické svetielka v tvare sviečok.

Pomôcky:

- obrázky so symbolmi
- čajová sviečka pre každé dieťa
- väčšia sviečka
- zápalky

40. Najsvätejšia Trojica

Boh Otec, Syn Ježiš a Duch Svätý patria k sebe. 23. mája 2027, Slávnosť Najsvätejšej Trojice

Mt 28, 20: „Hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ Celé evanjelium: Mt 28, 16–20

Cieľ stretnutia: Dieťa prepája postavy Boha Otca, Ježiša Syna a Ducha Svätého. Rozumie, že ide o tajomstvo, ktoré sa ťažko vysvetľuje.

Komentár: Trojica je tajomstvo, ktoré je ťažko uchopiteľné. V príbehu na túto nedeľu deti spoznávajú Satela, jeho otca a Auxiliu ako zohratú skupinu, pod ktorých rukami vzniká niečo nové a krásne. Sú neoddeliteľne spätí. Sú ako korene, konáre a koruna stromu.

Doplňkový predmet alebo obrázok: záhrada

Príbeh

Ďalšie zoznámenie

Deti sa prebudili do trochu chladnejšieho, ale príjemného rána. Len čo sa naraňajkovali, objavil sa nad ich hlavami veľký lietajúci chrobáček. Nevedeli, o aký druh hmyzu sa jedná. Zvedavo ho pozorovali. Chrobáček na nich prehovoril: „Nebojte sa. Ja som svetluška, ktorá vás včera vyviedla z lesa. Ešte nikdy ste nevideli svetlušku za svetla, že? To nevádi.“ Ja už teraz aj tak svetluškou nebudem. A po týchto slovách sa premenila na dievča. Vyzerala o niečo málo staršia než Klárka, Oli a Sofi.

Potom pokračovala: „Volám sa Auxilia. Satelo ma poprosil, aby som vás dnes ešte odprevadila. Neďaleko odtiaľto je totiž niekto, kto by vás veľmi rád videl. Zavediem vás za ním.“ Deti boli napäté, kto to bude. Boli zvyknuté, že prežívajú dobrodružstvo, ktoré je plné prekvapení, tak sa ani nepýtali a hneď dievčinu nasledovali.

Auxilia s deťmi obišla kopec, pod ktorým nocovali. Čoskoro všetci prišli k veľkej záhrade ohradenej živým plotom. Bola taká nádherná! Rastliny v nej rástli trochu divoko jedna cez druhú, zároveň však bolo jasne viditeľné, že sa o ne niekto láskyplne stará. Bolo tu množstvo stromov obsypaných ovocím. Kvety hrali všetkými farbami. Niekto tu tiež vysadil veľa zeleniny, ktorá akurát dozrievala. Dievčina s nimi prechádzala medzi záhonmi a obzerala sa okolo. Niekoho hľadala. „Tam je!“ vykrikla od radosti. Kúsok od nich uvideli muža v košeli s vyhrnutými rukávami, ako sa skláňa nad kríčkami paradajok. Vydali sa za ním. Keď začul ich kroky, otočil sa a rozžiarili sa mu oči. „Oliver! Sofia! Klára! To som rád, že idete. Konečne vás mám pri sebe! Som Satelov otec. Celú dobu, čo putujete po našej zemi, o vás viem. Víтам vás v našej záhrade.“ „Máte to tu nádherné!“ chválili záhradu deti. „A kto sa o ňu stará?“ opýtala sa Sofi. „No predsa Auxilia, Satelo a ja,“ usmial sa Satelov tato.

- Boli ste niekedy v záhrade?
- Máte doma záhradu?
- Aký máte radi strom, ovocie, kvetinu, zeleninu?
- S kým ste sa naposledy zoznámili?

Návrh aktivity

Deti sedia v kruhu a katechéta doprostred položí tri veci: pohár vody, misku s ľadom a kanvicu, z ktorej stúpa para. Spoločne hádame, čo majú tieto veci spoločné, až dôjdeme k tomu, že je to všetko voda, aj keď zakaždým vyzerá úplne inak. Ľad je pevný a môžeme ho držať (ako Boh Otec, ktorý stvoril pevnú zem), tekutá voda nás omýva a dáva život (ako Ježiš, ktorý prišiel medzi nás) a para je neviditeľná, ale cítime jej teplo a silu (ako Duch Svätý).

Potom si deti vyskúšajú malý pokus: dajú kocku ľadu do dlane a pozorujú, ako sa teplom mení na tekutinu, a vysvetlíme si, že aj v Bohu sa tieto podoby prelínajú v jednej veľkej láske. Vysvetlíme si, že Najsvätejšia Trojica je ako táto voda – je to jeden jediný Boh, ale má tri „tváre“, ktoré nás milujú. Na záver si každý skúsi namočiť prst do vody a urobiť si na čele znamenie kríža, pri ktorom pomaly a s úctou vyslovujeme mená všetkých troch osôb, aby sme si uvedomili, že v nich žijeme ako v osviežujúcom kúpeli.

Ak by bolo príliš zložité vodu vo všetkých troch skupenstvách zabezpečiť, poslúžia aspoň obrázky v prílohe. Deti si tiež môžu vyfarbiť omaľovánku ikony Najsvätejšej Trojice.

Návrh modlitby

Kľačíme pred ikonou Božej Trojice (viď príloha). Katechéta najskôr deťom vysvetlí, čo ikona je: Ikona je pre nás ako čarovné okno, ktorým sa môžeme pozerieť priamo do neba k Pánu Ježišovi alebo k Panne Márii. Nie je to len obyčajný obrázok, ale pripomienka toho, že nás Boh stále vidí a má nás veľmi rád. Keď sa na ikonu pozeráme, je to ako keby sme boli u Ježiša na návšteve a mohli si s ním v srdci pohovoriť.

Katechéta sa potom modlí: „Bože, ktorý si trojjediný, si Otec, Syn a Duch Svätý. Ty vieš, že je pre nás ľudí ťažké také tajomstvo pochopiť. Prosíme, odpusť nám, keď na niektorú Tvoju osobu v modlitbe zabúdame, a daj, nech vieme užívať všetko, čo nám ako trojjediný Boh ponúkaš.“ Nasleduje chvíľa ticha. Všetci sa spoločne trikrát pomodlia modlitbu Sláva Otcu.

Pomôcky:

- rýchlovarná kanvica
- kocky ľadu (nutné priniesť v chladiacej taške)
- voda v pohári
- ikona Božej Trojice – viď príloha, alebo drevená, ak máte k dispozícii

41. Rozumnosť

Celý život sa učím spoznávať Boha a svet. 30. mája 2027, 9. nedeľa v cezročnom období

Mk 2, 27: „Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu.“

Celé evanjelium: Mk 2, 23–3, 6

Cieľ stretnutia: Dieťa chápe, že rozumnosť je preňho dosiahnuteľná. Modlí sa k Ježišovi, aby mu pomáhal rozumieť veciam okolo seba.

Komentár: Rozumný človek dokáže zbierať a stmelovať výsledky svojej dennej skúsenosti. Dokáže potom rozlíšiť, čo treba povedať či urobiť. K tomu mu pomáha všetko, čo sa počas svojho života dozvedel, o čo sa zaujíma, ako pristupuje k informáciám, zážitkom a skúsenostiam. Deťom môžeme rozumnosť priblížiť na situáciách, v ktorých sa bežne vyskytujú. Nie je dobrý nápad behať cez cestu bez rozhliadnutia, jesť zhnité ovocie alebo chodiť v zime von bez bundy.

Doplňkový predmet alebo obrázok: záhradné náradie

Príbeh

Poznávanie záhrady

Satelov otec deťom navrhol: „Nechceli by ste si záhradu poriadne prezrieť?“ Deti s radosťou súhlasili. Potom všetci spoločne prechádzali medzi zarastenými farebnými záhonmi a otec s Auxiliou im pri každom chvíľu niečo rozprávali. Vysvetľovali im, ako sa pestujú paradajky, uhorky, papriky, šošovica, tekvica i mrkva. Nezáleží len na tom, či záhradník rastliny správne polieva, ale aj na tom, ako sa k nim správa. Je dôležité, ako ich berie do rúk alebo ako sa k nim prihovára. Pod rukami láskavého a starostlivého záhradníka vyrastajú rastliny, ktoré sú veľké, chutné a nenapádajú ich škodcovia.

Prezreli si tiež bylinkovú skalku. Deti sa dozvedeli o veľkom množstve liečivých rastlín, ktoré doteraz nepoznali. Teraz už vedeli, ktorá rastlina pomôže od bolesti hlavy, ktorú môžu priložiť na rozbité koleno aj ktorá dokáže zmierniť strach a úzkosti. Potom im Auxilia ukazovala, ako správne sadiť a polievať kvety, aby prospievali a rástli do krásy. Otec im potom názorne predviedol, ako správne štepiť ovocné stromy, aby niesli hojné ovocie. Strávili v záhrade celý deň. Večer si sadli k vonkajšiemu krbu pri malom záhradnom domčeku. Deti dostali na večeru zeleninový šalát. Lepší nikdy nejedli.

Potom sa spoločne rozprávali. Deti ďakovali za to, že sa mohli dozvedieť toľko nových vecí. Satelov otec im vysvetľoval: „Kto chce mať krásnu záhradu, ten sa o ňu musí správne starať. A správne starať sa môže len ten, kto jej dobre rozumie. Treba vedieť, čo, ako a kedy robiť, aby sa záhrade darilo. Prajem vám, nech sú vaše životy také záhradky, ktorým sa snažíte rozumieť a dobre sa o ne starať. Verím, že na tejto ceste ste sa toho veľa naučili a vyrástli ste v dobrom. Keď sa vrátite domov, myslím, že budete úplne inými deťmi, než ktoré pred pár dňami preskočili živý plot na konci lesa. Vaša cesta je skoro na konci. Čakajú vás posledné tri prekážky. Tie najťažšie. Budete musieť prejsť tromi dverami, každými inak. A teraz by, myslím, bolo dobré, aby ste už šli spať, nech ste zajtra svieži.“ Deti poslúchli a uložili sa k spánku v

záhradnom domčeku. Chvíľu im trvalo, kým zaspali. V hlave im behali všetky tie novo nadobudnuté znalosti o starostlivosti o záhradu a tiež posledné otcove slová.

- **Skúšali ste niekedy niečo pestovať?**
- **A čo by ste si chceli skúsiť vypestovať?**

Návrh aktivity

Ukážeme deťom obrázky ovocia a zeleniny (alebo jarných a letných kvetov) – môžu ich triediť, prípadne si môžeme pripraviť pexeso.

Potom sa rozprávame o pestovaní rastlín, ako a prečo rastliny rastú a ako to chodí v prírode. Do rozhovoru zapojíme čo najviac detí, aby ony samy vysvetľovali ostatným. Čo je rozumné robiť, aby rastliny dobre rástli? Čo naopak vôbec nedáva zmysel? Katechéta sa pýta detí na tieto otázky a deti odpovedajú, či je to rozumné alebo nie a prečo:

- polievať rastliny vodou
- šliapať tam, kde rastliny rastú
- zasadiť ich v správny čas, aby stihli vyrásť
- postaviť skleník
- dať do vody hnojivo

Ak je priestor, môžu si deti zasadiť žeruchu do vaty a čakať, či im do budúceho stretnutia vyrastie.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole, každý si vezme jeden alebo viac obrázkov z predchádzajúcej aktivity, ktoré má rád alebo ktoré sa mu páčia. Začína niektoré z detí – chválime Boha za všetky tie dary, ktoré nám dal. Kto povie chválu, položí obrázok na stôl. Môžeme zakončiť piesňou.

Pomôcky:

- obrázky ovocia, zeleniny, kvetov – môžeme použiť pexesá
- semienka žeruchy
- vata
- voda
- tanierik

42. Otvorenosť

Som tu pre druhých ľudí.

6. júna 2027, 10. nedeľa v cezročnom období

Mk 3, 34–35: „Hľa, moja matka a moji bratia. Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra i matka.“

Celé evanjelium: Mk 3, 20–35

Cieľ stretnutia: Dieťa rozumie, prečo je potrebné neuzatvárať sa pred druhými, myslieť na ich potreby a snažiť sa tvoriť pekné vzťahy. V modlitbe prosí za svoje vzťahy.

Komentár: Otvorenosť je základom komunikácie. Tam, kde nie je ochota vyjsť druhým ľuďom v ústrety, vzťahy troskotajú. Deti sa postupne učia, že treba vedieť nielen vyjadriť svoj názor, ale aj vypočuť si názor druhého. Vytvárajme im na to priestor a budme im príkladom.

Doplňkový predmet alebo obrázok: dvere

Príbeh

Dohoda

Ráno ich Auxilia zobudila už za úsvitu. „Myslím, že by ste mali ísť, aby ste všetko stihli,“ povzbudzovala ich. Dostali od nej vrecúško s jedlom na cestu. Potom ich vypravovala bránkou na samom konci záhrady.

Vykračovali si úzkou cestičkou medzi dvoma poľami. Slnko už bolo vysoko na oblohe, keď dorazili k múru, v ktorom boli troje presklené dvere. Nad nimi visel nápis: MUSÍTE SA ZHODNÚŤ, KTORÝMI PREJDETE. POTOM VÁS CESTA DOVEDIE K ĎALŠÍM DVERÁM. Všetky dvere boli presklené. „Jéj, no tak to je smiešne jednoduché!“ smiala sa Klárka. Postupne sa pozreli cez všetky tri sklá. Za ľavými dverami bola rovnaká cesta, po ktorej prišli. Za prostrednými dverami bol ovocný sad podobný tomu, ktorý videli v záhrade Satela, jeho otca a Auxilie. Za poslednými dverami bol les. „Tak čo, kam pôjdeme?“ opýtala sa Klárka súrodencov. „Ja by som išla doľava. Je tam rovnaká cesta ako tu, to na mňa pôsobí dôveryhodne.“ „Tak to nie, ja by som išla do toho sadu,“ na to Sofi. „Verím mu viac, pretože mi pripomína sad, ktorý sme videli včera a v ktorom nám bolo dobre.“ A Oliver to zakončil: „Dievčatá, ja by som teda išiel do toho lesa. Začína byť celkom dosť horúco a v lese nám bude príjemne.“

A jaj, čo teraz? Každý mal iný názor. Pozerali na seba. Všetkým trom prebehlo hlavou: „Ale správne si to myslím ja! Svojho názoru sa nevzdám.“ Ako keby im nejaké kúzlo zatváralo srdce. Cítili okolo seba chlad a chveli sa. Nevedeli, čo majú robiť. Bolo to čoraz silnejšie. Sofia zrazu dostala spásonosný nápad a zakričala: „Satelo! Pomôž nám uchovať si srdce otvorené!“ Oliver a Klárka sa potom pridali: „Prosím, pomôž nám!“ Zrazu sa im od hrudníka začalo rozlievať teplo a tras povolil. Objali sa. „Tak čo, kam pôjdeme?“ opýtala sa znova Klárka. Chvíľu sa spoločne dohovárali a nakoniec spoločne vybrali dvere, za ktorými pokračovala obyčajná cesta. Tentoraz vyhrali. Otvorili ich a vydali sa za ďalším dobrodružstvom.

• **Zhodnete sa doma na všetkom?**

- Čo robíte, keď nemáte na niečo rovnaký názor ako druhí?
- Dokážete sa s druhými ľuďmi dohodnúť?
- Stojíte si niekedy neoblomne za svojím názorom?

Návrh aktivity

Deti pri tejto aktivite fyzicky aj pocitovo zažijú rozdiel medzi uzavretosťou (odmietaním) a otvorenosťou (prijímaním). Sadnú si do kruhu a katechéta ich vyzve, aby pevne zaťali obe päste. Rozprávame sa o tom, že zatvorená päsť je ako človek, ktorý je zatvrdnutý, nechce nikoho počúvať a nikoho k sebe nepustí. Skúsime si v tomto stave „priateľsky“ podať ruku alebo sa pohladať – deti zistia, že to nejde a že to aj trochu bolí. Potom katechéta prechádza stredom a snaží sa deťom do tých pevne zatvorených rúk dať pripravený poklad (guličku). Deti vidia, že aj keď im niekto ponúka niečo krásne, do zatvorenej ruky sa to nevojde.

V druhej fáze deti ruky uvoľnia a položia si ich na kolená dlaňami nahor. Katechéta vysvetlí: „Toto je otvorenosť. Som pripravený počuť, čo mi hovorí kamarát, a prijať dary, ktoré mi posiela Boh.“ Katechéta znovu prechádza kruhom a tentokrát každému vloží poklad do dlane. S deťmi reflektujeme, aké to bolo – otvorená dlaň je pokojná, nebojuje a môže dostávať aj dávať. Osemročné deti môžu skúsiť so zatvorenými očami spoznať hmatom, čo dostali, čím trénujú vnímavosť ako súčasť otvorenosti. Trojročným deťom stačí radosť z toho, že sa „ruka otvorila ako kvetinka pre slniečko“. Na záver si povieme, že aj naše srdce má také „dlane“, ktorými môžeme otvárať dvere Bohu.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole a na stole je sviečka. Katechéta sa modlí: „Pane Bože, Ty si nám dal rozum a slobodnú vôľu sa rozhodovať. Dal si ich každému človeku. Prosíme ťa, nauč nás rešpektovať názory druhých, byť otvorení k druhým ľuďom, ale tiež stáť si za tým, čo považujeme za správne. Prosím ťa, otvor naše srdcia, nech v druhých ľuďoch vidíme to dobré. Amen!“ Zakončíme piesňami.

Pomôcky:

- drobné „poklady“ pre každé dieťa (napr. sklenené guľičky, pekné kamienky alebo nálepky).
- Šatky na zaviazanie očí (voliteľne pre staršie deti)

43. Trpezlivosť

Dokážem čakať.

13. júna 2027, 11. nedeľa v cezročnom období

Mk 4, 26–27: „S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme: či spí alebo vstáva, vo dne i v noci, semeno klíči a rastie, a on ani nevie ako.“

Celé evanjelium: Mk 4, 26–34

Cieľ stretnutia: Dieťa chápe, prečo je dôležité vedieť čakať. Uvádza príklady situácií zo svojho života, v ktorých môže prejsť trpezlivosť.

Komentár: Trpezlivosť je cnosť, ktorá nám spolu so statočnosťou pomáha vytrvať, odohnať smútok a skleslosť. Dokážeme vďaka nej vydržať žiť aj s tým, čo ešte nie je hotové, a prijať, že nám niečo chýba. Vďaka nej dokážeme znášať zlo, ktoré nemôžeme odstrániť, napríklad chorobu a bolesť. Trpezlivosti nás často učí Boh, keď nevyslyší naše modlitby ihneď. Deti sa môžu učiť trpezlivosti na každodenných drobnostiach. Môže byť pre ne veľmi náročné vydržať päť minút nezjesť čokoládový bonbón, na ktorý sa veľmi tešia. Tieto drobné prekonania sa môžu pre ne v budúcnosti veľa znamenať, pretože ich pripravujú na oveľa náročnejšie situácie.

Doplňkový predmet alebo obrázok: presýpacie hodiny

Príbeh

Presýpacie hodiny

Zanedlho dorazili k ďalším dverám. Boli zapustené v kamennom múre. Uprostred bol otvor a v ňom presýpacie hodiny. A samozrejme bolo zamknuté. Zaujímavé ale bolo, že presýpacie hodiny vyzerali, akoby ich práve niekto otočil, ale nepresýpali sa. Deťom to pripadalo zaujímavé, takže ich všetci traja začali skúmať. V tej chvíli sa piesok v nich začal sypať z hornej časti do spodnej! Chvíľu ho pozorovali. Oliver potom povedal: „Idem si sadnúť do trávy,“ a odišiel. Akonáhle sa otočil, hodiny sa zastavili. „Ty jo!“ vykriekli dievčatá. „Tie hodiny sa asi presýpajú, len keď sa na ne všetci traja dohromady pozeráme! Keď ich necháme celé presypať, dvere sa určite otvoria.“

Oliver sa teda za nimi vrátil a spoločne uprene sledovali, ako piesok zrnko po zrnku padá dole. Mali ale pocit, že ho v hornej časti hodín vôbec neubúda. Postupne začínali byť netrpezliví. „Nešla by tá stena radšej preliezť?“ napadlo Olivera. „Nie, rozhodne nešla,“ usadila ho Sofi. „Satelov otec predsa hovoril, že musíme prejsť dverami.“ A tak stáli ďalej. Boleli ich nohy i chrbát. Už to trvalo minimálne dve hodiny a piesku bola presypaná sotva polovica. Bolo to hrozné. „Ja to nevydržím,“ šepkala Klárka so slzami na krajíčku. Sofi ju povzbudzovala: „Prosím, buď trpezlivá. To zvládneme. Už sme skoro v cieľi.“ Oliver netrpezlivo prešlapoval, ale z hodín nespustil oči. Chytili sa za ruky a pevne si ich tlačili. Zistili, že môžu spoločne robiť drepy, aby im nedreveneli nohy. U toho sa samozrejme stále pozerali na hodiny. Potom

si spievali a chvíľu tiež hrali slovný futbal. Neverili, že jedna z najnáročnejších výziev pre nich bude vydržať tak dlho v pokoji.

A nakoniec sa podarilo. Bolo to síce nekonečné, ale predsa len po niekoľkých hodinách prepadlo zúženinou uprostred hodín posledné zrnko piesku. Dvere cvakli a otvorili sa. „Hurá!“ kričali všetci traja kamaráti od radosti. Šťastne prebehli dverami. Boli tak radi, že sa môžu zase slobodne hýbať.

- **Viete, ako vyzerajú presýpacie hodiny?**
- **Dokážete na niečo trpezlivo čakať?**
- **Ako by ste si krátili čas pri takom čakaní?**
- **Prečo je dôležité byť trpezlivý?**

Návrh aktivity

Pre túto aktivitu je potrebné dopredu vytlačiť a vystrihnúť kvetinky z prílohy, alebo namaľovať vlastné. Kvetinkám sa prehnú okvetné lístky v polovici tak, aby vyzerali ako zatvorené. Ak je na aktivitu viac času, môžu si deti kvety vyrobiť samy, alebo ich aspoň vystrihnúť.

Deti si sadnú do kruhu okolo misky s vodou. Katechéta im rozpráva, že trpezlivosť je ako záhradníčenie – aj keby sme na kvetinku kričali alebo ju ťahali za lístky, nevyrastie rýchlejšie, skôr ju tým zničíme. Rozdá deťom „zatvorené“ papierové púčiky a vysvetlí im úlohu: Každý položí svoj kvet na hladinu vody a potom bude len v tichosti sledovať, čo sa stane.

Kúzlo spočíva v tom, že papier vo vode začne nasávať vlhkosť a okvetné lístky sa samy od seba začnú pomaly otvárať. Trojročné deti budú fascinované samotným pohybom, zatiaľ čo osemročným môžeme nastaviť výzvu: „Dokážeš sa na svoju kvetinu len pozerieť a nedotknúť sa jej, kým sa neotvorí úplne celá?“ Ak niekto začne do vody fúkať alebo do kvetinky strkať prstom, jemne ho zastavíme: „Teraz skúšaš byť trpezlivý. Počkaj, až sa kvet rozhodne ukázať svoju krásu sám.“ Keď sa všetky kvety roztvoria, porozprávame sa o tom, aké to bolo čakať – či to bolo ťažké, alebo či tá radosť z rozkvitnutej záhrady na hladine stála za to. Uzavrieme to tým, že Boh má s nami tiež veľkú trpezlivosť a čaká, až naše srdcia pomaly vyrastú do krásy.

Starším deťom je možné tiež ponúknuť inú aktivitu, ktorá bude vyžadovať trpezlivosť, napríklad navliekanie korálok alebo vyfarbovanie relaxačných obrázkov.

Návrh modlitby

Sedíme pri stole a na stole je budík alebo hodiny. Katechéta sa modlí: „Pane Bože, Ty máš s nami nekonečnú trpezlivosť. Aj keď Ťa neustále opúšťame a robíme veci bez Teba, Ty nám vždy odpúšťaš a skúšaš to s nami stále znovu. Daj, prosím, nech aj my máme trpezlivosť s našimi blíznymi aj sami so sebou. Amen.“ Deti sa pridávajú s konkrétnymi prosbami, napr.: „Pane Ježišu, daj, nech som trpezlivý, keď mi nejde matika. Pane Bože, prosím, daj, nech mám trpezlivosť s mladšou sestrou...“ Zakončíme modlitbou Pána.

Pomôcky:

- kvety z prílohy
- lavór alebo miska
- voda

44. Statočnosť

Vytrvám v ťažkostiach.

20. júna 2027, 12. nedeľa v cezročnom období

Mk 4, 40: „Prečo sa tak bojíte? Ešte stále nemáte vieru?“

Celé evanjelium: Mk 4, 35–41

Cieľ stretnutia: Dieťa je povzbudené k statočnosti v situáciách, ktoré sú preňho ťažké. V modlitbe Ježišovi zveruje situácie, v ktorých si praje túto cnosť dokázať prejavíť.

Komentár: Statočnosť súvisí s trpezlivosťou a pre dieťa je získanie tohto návyku v dobrom zrozumiteľné a aktuálne. Musí si zvyknúť na množstvo situácií, ktoré sú pre dospelých úplne bežné. Mnohé z nich sú preňho veľmi nepríjemné. Statočnosť pomáha vytrvať v úsilí o dobro, nesmie sa však prehupnúť do znášania krívd, útlaku alebo nespravodlivosti, proti ktorým by sa malo zakročiť.

Doplňkový predmet alebo obrázok: kamaráti

Príbeh

Posledná výzva

Asi po dvoch hodinách cesty dorazili na úpätie prudkého a vysokého kopca. Na jeho vrcholku rozoznali nejaký divný výstupok. „To sú posledné dvere!“ pochopil ako prvý Oliver. Musíme nimi prejsť. Keď to dokážeme, určite sa dostaneme späť domov.

Na nič nečakali a vyrazili smerom k vrcholku. Kopec bol veľmi prudký, takže postupovali pomaly. Po čase sa im ale začalo zdať, že ich niečo ťahá dole. „To začína byť náročné,“ poznamenal Oliver. „Dievčatá, prosím, buďte statočné. Keby bol nejaký problém, hneď to povedzte. Musíme si vzájomne pomôcť.“ Nemohli sa tentokrát držať za ruky, pretože by ich to ešte viac spomaľovalo. Pripadali si, ako keby ich telá mali tak sto kíl. A s každým krokom sa to zhoršovalo.

Zrazu sa na nich z vrcholku začali kotúľať kamienky. Snažili sa im vyhýbať, ale nie vždy sa to podarilo. Občas ich nejaký praštil a pekne to bolelo. „To budú modriny,“ pomysleli si. Už boli v poslednej tretine kopca, keď začalo pršať. Za chvíľočku boli premočení na kosť. Bola im hrozná zima. Nedívali sa ani naľavo, ani napravo a snažili sa ísť ďalej. Bolo to úmorné. Ich telá stále viac ťažkli. Postupovali len malými krokmi a zmáhala ich veľká únava, ale nevzdávali sa. „Už sme skoro tam!“ povzbudzoval Oliver dievčatá. Zostávalo už len pár metrov.

Podarilo sa. Akonáhle došli k dverám, prestalo pršať aj padať kamene a ich telá prestali ťažknúť. Zrazu zistili, že sa predierajú živým plotom, sú úplne suchí a čistí a nemajú na sebe ani jednu modrinu. Zmizol aj batoh, v ktorom mali jedlo a všetky požičané veci. Len Oliverovi vo vrecku poskakoval mobil. Kopol naň a čakal, že bude vybitý. Ale nebol. Uvidel na ňom rovnaký dátum a čas, ako vtedy, keď išli poobede na výlet do lesa. Boli späť doma a v ich svete neubehla ani minúta.

● **Ste často unavení?**

- Zmokli ste niekedy?
- Od čoho ste mali modriny?
- V akých situáciách ste prejavili statočnosť?
- A v akých situáciách by ste chceli byť statočnejší?

Návrh aktivity

Deti utvoria veľký kruh, ktorý predstavuje hradbu. Uprostred kruhu sedí jedno dieťa (alebo katechéta s najmenšími deťmi) a stráži „svetlo“ (môže to byť napríklad baterka, alebo farebný balón). Toto svetlo symbolizuje pravdu, dobro alebo Božiu prítomnosť v našom srdci. Leží na zemi a ochrancovia sa ho nesmú dotknúť, môžu len odrážať strelbu svojím telom. Ostatné deti v kruhu predstavujú „búrku“ alebo „pokusenie“ a majú za úlohu hádzať papierové gule smerom k svetlu, aby ho obrazne „uhasili“ tým, že sa ho guľa dotkne. Deti uprostred musia preukázať statočnosť – nesmú utiecť, nesmú sa schovávať, ale majú za úlohu gule pokojne odrážať rukami alebo vlastným telom, aby svetlo ochránili.

Aby aktivita bavila osemročné, môžeme pridať pravidlo, že „búrka“ smie vydávať strašidelné zvuky alebo sa snažiť ochrancov rozosmiať a vyvieť z miery. Trojročné deti zapojíme ako „pomocníkov svetla“, ktorí sedia pri ochrancovi a pomáhajú mu papierové gule zbierať a odhadzovať preč, aby bola plocha okolo svetla čistá. Po chvíli sa role vymenia. Po skončení si sadneme k onomu svetlu a rozprávame sa o tom, že statočnosť nie je o tom, že sa nebojíme tých „papierových gúl“ (posmechu, tmy, ťažkých úloh), ale o tom, že nenecháme svoje vnútorné svetlo zhasnúť. Uzavrieme to tým, že najväčšia statočnosť je zostať dobrým človekom, aj keď je to práve nepohodlné.

Návrh modlitby

Skupina sedí v kruhu okolo zapálenej sviečky. Katechéta sa modlí: „Pane Ježišu, Ty si to najjasnejšie svetlo, ktoré žiadna tma na svete nedokáže premôcť. Ty sám si bol ten najstatočnejší, pretože si nás miloval s obrovskou odvahou až do konca. Prosíme Ťa, daruj aj nám statočné srdce a vlej do nás svoju silu, kedykoľvek na nás dolieha strach, neistota alebo zlé slovo od ostatných. Daj nám silu nikdy neuhnúť z dobrej cesty, aj keď je to práve ťažké alebo nepohodlné. Prosíme Ťa tiež za všetkých ľudí, ktorí sa práve teraz boja alebo sú v nebezpečenstve – buď ich pevnou hradbou a tichým ochrancom. S Tebou sa nemusíme báť, pretože Ty si víťaz nad každým strachom a pomáhaš nám, aby sme aj my svietili Tvojím svetlom pre všetkých okolo nás.“ Modlitbu tiež môže čítať niektoré z detí.

Na záver sa všetci spoločne pomodlia piesňou.

Pomôcky:

- papierové gule (dajú sa jednoducho vyrobiť zo starých novín a lepiacej pásky)
- predmet, ktorý bude symbolizovať Svetlo

45. Samostatnosť

Nečakám na vyzvanie, ale robím dobré veci sám od seba.

27. júna 2027, 13. nedeľa v cezročnom období

Mk 5, 36: „Neboj sa, len ver!“

Celé evanjelium: Mk 5, 21–43

Cieľ stretnutia: Dieťa je povzbudené veriť vo svoje schopnosti. V modlitbe prosí Ježiša, aby ho sprevádzal počas prázdnin.

Komentár: Samostatnosť neznamená, že sa máme usilovať o to, aby sme nepotrebovali druhých ľudí. Je úplne v poriadku, že nedokážeme všetko sami a že sa vzájomne potrebujeme. Začiatok ľudského života je však spojený s úplnou závislosťou na druhých ľuďoch a postupným osamostatňovaním. Preto táto cnosť môže mať pre deti veľký význam. Radujme sa spolu s nimi, čo všetko už dokázali, a sprevádzajme ich na ceste k nezávislosti a sebaurčeniu.

Doplňkový predmet alebo obrázok: kamaráti

Príbeh

Zvládli sme to!

„Dievčatá, sme doma!“ vykrikoval radostne Oliver. „A viete čo? Zatiaľ čo sme boli preč, ubehla sotva minúta. Všetko je tak, ako to bolo, keď sme preliezli živým plotom na konci lesa.“ Posadili sa na kmeň stromu. Potrebovali niekoľko chvíľ na to, aby spracovali, čo sa práve stalo.

„Pripadá mi neuveriteľné, čo všetko sme počas posledných pár dní sami zvládli,“ premýšľala Klárka. „Nikdy by som do seba nepovedala, že v sebe nájdem toľko odvahy, usilovnosti, statočnosti, odhodlanosti, dôvery a ďalších dobrých vlastností. Mám teraz pocit, že dokážem oveľa viac, než som si vždy myslela.“ „Vidím to úplne rovnako,“ pritakala Sofi.

Potom spoločne spomínali, čo všetko zažili: ako prešli živým plotom a objavili sa v inom svete, ako sa stretli so starou pani v jej chalúpke, naučili sa chodiť cez úzku lávku, prešli temnou jaskyňou, ako Sofi plnila úlohu, Klárka dostala od jašterice ponuku odísť, ako prechádzali močiarom, pomáhali víle, postarali sa o jaštericu, stretli sa so Satelem, prešli bránou. Ako Sofi uniesol orol a Satelo ju zachránil, ako spolu potom mali táborák. Spomínali na liánovú lanovku, na stretnutie so Satelovou mamičkou, na ježka, na palác, na vážku, na opicu, na ďalšie stretnutie so Satelem, na hrôzostrašnú krajinu i nádhernú lúku s motýľom. Spomenuli si tiež na koňa, ktorý ich takmer odviezol niekam preč. Potom si vybavili, ako splietali lano, ako sa pohádali a zase udobrili, ako prechádzali okolo medveďa, ako im Satelo poslal svetlušku, ktorá sa premenila na Auxiliu a doviedla ich k Satelovmu otcovi do záhrady. A dnes zdolali posledné tri prekážky: spoločne vybrali dvere, pozorovali presýpacie hodiny a statočne vyšli do prudkého kopca.

„Toto nám nikdy nikto nebude veriť,“ premýšľali. Dohodli sa, že o svojom dobrodružstve nikdy nikomu nepovedia. Ani rodičom. Nebude to ani potrebné. Až sa vrátia domov, ako keby prišli z krátkej prechádzky, rodičia sa ich nebudú na nič vypytovať. Zostane to až do konca života ich veľkým tajomstvom.

- **Ktorá časť príbehu sa vám najviac páčila?**
- **Máte nejaké tajomstvo?**
- **V ktorých cnostiach by ste sa chceli najviac zdokonaľovať?**
- **Ktoré sú vám naopak blízke a myslíte si, že ste v nich dobrí?**

Návrh aktivity

Deti majú dnes za úlohu zamyslieť sa nad uplynulým školským rokom a vybrať si, čo ich najviac potešilo, najviac bavilo alebo čo považujú za svoj najväčší úspech. Každé dieťa dostane kartičku, na ktorú namaluje, za čo je Bohu najviac vďačné. S mladšími deťmi si môžeme rok zrekapitulovať spoločne, aby to mali ľahšie. Pripomenúť im ročné obdobia, Vianoce, Veľkú noc, spoločný výlet...

Návrh modlitby

Skupina sedí okolo stola. Deti držia svoje obrázky na kartičkách a postupne ich vykladajú na stôl. Každé dieťa podľa obrázka na svojej kartičke povie, za čo Bohu ďakuje. Na záver sa všetci chytia za ruky a pomodlia sa trikrát Sláva Otcu.

Pomôcky:

- kartičky
- pastelky alebo fixky